



---

# BIULETYN AGH

MAGAZYN INFORMACYJNY AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ



fot. Z. Sulima

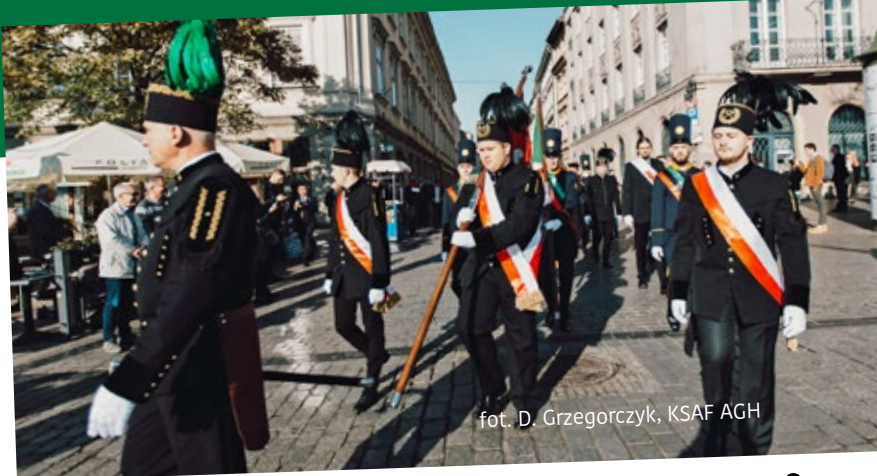


fot. Z. Sulima

# Setne urodziny



fot. P. Cegielski, KSFAF AGH



fot. D. Grzegorzczuk, KSFAF AGH

# Akademii Górniczo-Hutniczej



fot. D. Grzegorzczuk, KSFAF AGH



fot. A. Rusinowski, KSFAF AGH

## od redakcji

Szanowni Państwo, w najnowszym Biuletynie zamieszczamy relację z wielkiego święta naszej uczelni. 18 i 19 października 2019 roku obchodziliśmy setne urodziny Akademii Górniczo-Hutniczej oraz 101. inaugurację roku akademickiego. To były dwa niesamowite dni, pełne ciekawych wydarzeń, wykładów i radości, z tego, że mieliśmy możliwość przeżywać ten setny jubileusz.

Jestem pewna, że wielu spośród nas myślało o ludziach, którym zawdzięczamy istnienie Akademii Górniczo-Hutniczej i tych, którzy ją w trudzie przez te sto lat budowali i rozwijali. A rozwijali ją pięknie. Wystarczy zobaczyć kampus, miasteczko studenckie, wejść na wydziały, gdzie są wielkie i pełne najnowocześniejszej aparatury badawczej laboratoria, sale wykładowe. Wszystkie te miejsca tętnią życiem, rozmowami młodych ludzi, pasją i wiedzą.

Sądzę, że wielki sukces naszej uczelni – mam na myśli to, że stała się z jedną z dziesięciu w Polsce uczelnią badawczą – zawdzięczamy właśnie pasjonatom nauki, ludziom tak dobrze przygotowującym studentów do wyzwań zawodowych oraz tym, którzy dbali i dbają o jej rozbudowę i piękno. Wiele dla mnie znaczy to, że mogę pracować w Akademii Górniczo-Hutniczej, opisywać dokonania młodych i dojrzałych uczonych, tu znalazłam nie tylko pracę, ale także przyjaźni i radość z tego, co robię. Profesor Tadeusz Słomka powiedział, że to stulecie jest naszym wspólnym świętem. I tak niewątpliwie było.

Ilona Kolczyńska

### TEMAT WYDANIA

- 04 | Setne urodziny Akademii Górniczo-Hutniczej
- 17 | Odznaczenia państwowe nadane 19 października

### WYDARZENIA

- 20 | AGH została uczelnią badawczą
- 22 | Wydział Górnictwa i Geoinżynierii – wszystko zaczęło się 100 lat temu
- 25 | Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego
- 28 | Odnowienie immatrykulacji po 50 latach
- 31 | 80. rocznica „Sonderaktion Krakau”

### PRACOWNICY

- 32 | Kalendarium rektorskie – październik 2019
- 33 | Tablice – część LXXII – profesor Jan Zarański
- 37 | Profesor Antoni E. Skrzypiński (1938–2019)
- 38 | Nagrody Premiera RP dla naukowców AGH
- 38 | Nowości Wydawnictw AGH
- 39 | Media o AGH

### STUDENCI

- 41 | Diamentowi Laureaci i „InnoDiament”
- 43 | Granty Rektorskie 2019
- 45 | Najlepsi z najlepszych! 4.0

### KULTURA

- 47 | Na stulecie AGH: górnik w kopalni piękna, czyli o godłach krakowskich kamienic (część VI)

#### „Biuletyn AGH”

Magazyn Informacyjny  
Akademii Górniczo-Hutniczej  
w Krakowie  
nr 143, listopad 2019  
www.biuletyn.agh.edu.pl  
ISSN 1898-9624

#### Redaguje zespół:

Redaktor naczelna Ilona Kolczyńska,  
Zbigniew Sulima  
Adres redakcji: AGH, paw. A-0,  
pok. 334 a, al. Mickiewicza 30,  
30-059 Kraków, tel. (12) 617 49 17,  
biuletyn@agh.edu.pl

#### Opracowanie graficzne,

skład: Jacek Łucki, Grafit Studio  
studio@grafitstudio.com  
Druk: Drukarnia „KNOW-HOW”,  
ul. Podchruście 17, 32-085 Modlnica  
Kolportaż: Dział Obsługi Uczelni  
i redakcja

#### Zdjęcie na okładce:

Uroczyste posiedzenie Senatu  
AGH z okazji 100-lecia uczelni - ICE  
Kraków - fot. Z. Sulima  
Nakład: 2200 szt. bezpłatnych  
Redakcja zastrzega sobie prawo  
skracania i adiestacji tekstów



fol. Z. Sulima

Uroczyste posiedzenie Senatu  
AGH z okazji 100-lecia uczelni  
- ICE Kraków

# Setne urodziny Akademii Górnitzo-Hutniczej

Ilona Kolczyńska

Chcieliśmy, aby miniony rok pozostał czasem niezapomnianym, dlatego długo przygotowywaliśmy się, aby wspólnie z zaproszonymi gośćmi, jak najlepiej uczcić 100-lecie istnienia Akademii Górnitzo-Hutniczej. Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się 4 października 2018 roku od 100. inauguracji roku akademickiego. Przez następne miesiące odbywały się wystawy, odsłonięcia pamiątkowych tablic, konkursy, tworzone filmy i wydawano albumy prezentujące czas terażniejszy i historię Akademii Górnitzo-Hutniczej. Były jubileuszowy bał, Gwiazdzisty Rajd 100-lecia AGH, pokazy najciekawszych projektów studenckich i naukowych, IV Światowy Zjazd Inżynierów Polskiego Pochodzenia i koncerty. Działo się dużo i ciekawie.

Głównie obchody Jubileuszu 100-lecia AGH przypadły na 18 i 19 października 2019 roku. Dla osób związanych z Akademią Górnitzo-Hutniczą były czasem bardzo ważnym. Świętowaliśmy. To były dni, podczas których w sposób szczególny wielu z nas – studentów, absolwentów i pracowników – z radością obchodziło urodziny swojej Alma Mater. Wielu gości przybyło na tę uroczystość, by być z nami podczas mszy w Kolegiacie św. Anny, wziąć udział w pochodzie i w uroczystościach odbywających się w ICE Kraków, czyli w Senacie i widowisku teatralno-muzycznym „Kids of evolution” oraz na Bulwarach Wiślanych, gdzie odbył się show oparty na powietrznej choreografii dronów, pokazach laserowych i sztucznych ogni.

18 października 2019 roku

Tego dnia odbyła się w Akademii Górnitzo-Hutniczej **konferencja** z udziałem władz uczelni. Rozpoczął ją **prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka** – Rektor AGH, który powiedział, że „100 lat działalności AGH to czas służby społeczeństwu, nauce, kulturze i gospodarce poprzez kształcenie, prowadzenie badań naukowych i rozwijanie kadry naukowej. Jak zapisaliśmy w preambule statutu: AGH pielęgnuje swoje tradycje i wychowuje studentów na ludzi mądrych i prawych, budujących ojczyznę, której dobro jest dla nich najwyższym nakazem w duchu odpowiedzialności zawodowej i obywatelskiej, zgodnie z dewizą: „*Labore creata, labori et scientiae servio.* (...)” Chciałbym wspomnieć jeszcze o czymś wyjątkowym, ale już na zupełnie innej płaszczyźnie, a jest to coś, co nas wyróżnia. Mam na myśli niezwykle trwałe więzi łączące absolwentów z akademią. W hierarchii wartości pracowników akademii, uczelnia zajmuje miejsce tuż obok rodziny. Wspólnota, jaką tworzy społeczność Akademii Górnitzo-Hutniczej w Krakowie, jaką właśnie Państwo tworzą – jest fenomenem. Jego istota polega na postrzeganiu akademii jako wielkiej rodziny, w której swoje

fot. Z. Sulima



fot. Z. Sulima



miejsce mają pracownicy uczelni, studenci i absolwenci. Szanowni Państwo, to nasze wspólne święto. Pragniemy spędzić je z Wami w naszej 100-letniej akademii. Szczęść Boże AGH-owskiej Rodzinie na kolejne 100 lat!”.

Następnie głos zabrał **prof. dr hab. inż. Wojciech Łuźny** – Prorektor ds. Kształcenia, Przewodniczący Komitetu ds. Jubileuszu 100-lecia AGH. „*Labore creata, labori et scientiae servio*” – Z pracy powstałam, pracy i nauce służę – rozpoczął profesor Łuźny. To nasza dewiza, która od bardzo dawna wieńczy Preambulę naszego Statutu. Przywołanie tej pięknej maksymy pozwala na rozpoczęcie refleksji, którą – jako przedstawiciele wspólnoty tworzącej dzisiaj naszą uczelnię – chcemy prowadzić w dniu świętowania naszego wspaniałego jubileuszu. Ta refleksja ma dotyczyć obecnego stanu akademii. To jest ważne, bo – jak ktoś mądrze zauważył – jubileusz, który nie prowadzi do refleksji nad dniem dzisiejszym, będzie zmarowany. Bo duma z dokonań naszych poprzedników – jakże uzasadniona – powinna prowadzić do zadania ważkich pytań. Przede wszystkim, na ile dzisiaj – w tak innych i dynamicznie zmieniających się warunkach – potrafimy sprostać nowym potrzebom i wyzwaniom. I podczas Centralnej Konferencji Jubileuszu pragniemy te pytania zadać, chcemy uświadomić ich wagę, oraz podjąć próbę zaproponowania odpowiedzi. Nasza obecna służba pracy i nauce – używając bardzo dzisiaj popularnego pojęcia trójkąta wiedzy – odbywa się w trzech głównych obszarach: kształcenia, badań naukowych i innowacji. I tym trzem obszarom są poświęcone trzy kolejne, krótkie wykłady, które chcemy teraz państwu zaproponować. Każdy z nich ma na celu – poprzez spojrzenie w przeszłość, a następnie opis stanu obecnego – umożli-

#### IV Światowy Zjazd Inżynierów Polskiego Pochodzenia

wić słuchaczom próbę znalezienia odpowiedzi na te najważniejsze pytania: o naszą przyszłość, o nowe potrzeby i wyzwania. Jesteśmy bowiem przekonani, że jeżeli takie odpowiedzi zostaną sformułowane, to nasz jubileusz nie będzie zmarowany. I że nasi następcy będą dumni z naszych dokonań tak, jak my szcycimy się dokonaniem naszych wspaniałych poprzedników. Powstanie akademii sto lat temu było możliwe tylko dzięki wielkiemu zaangażowaniu świątłych przedstawicieli ówczesnego przemysłu. I nasze relacje z przemysłem, z całym otoczeniem społeczno-gospodarczym, dla działalności uczelni zawsze miały, mają i będą mieć fundamentalne znaczenie. Dla współczesnego społeczeństwa i jego ekonomii, transfer wiedzy i innowacji ze świata nauki do gospodarki jest absolutnie kluczowy. Wykład „Współpraca uczelni z przemysłem – Społeczna odpowiedzialność biznesu” wygłosił **prof. Janusz Filipiak** – Przewodniczący Rady Uczelni. Profesor Filipiak podkreślił, że występuje jako absolwent, a nie jako Przewodniczący RU. Podzielił się z zebranymi uwagami, co jego zdaniem powinniśmy robić, aby w następnym stuleciu – dobrze wyposażeni w środki i narzędzia – jeszcze skuteczniej niż dotychczas walczyć o lepszą pozycję na międzynarodowym rynku nauki i przemysłu. Omówił to na przykładzie firmy Commarch oraz cyklu innowacji dotyczących powstawania ogniw fotowoltaicznych. Podkreślił, że środowisko krakowskie, nie tylko AGH, ale i inne uczelnie i instytuty dysponują wielkim potencjałem, aby zaistnieć w gospodarce światowej. Dlaczego innowacja i współpraca przemysłu

prof. Wojciech Łuźny -  
Prorektor ds. Kształcenia

fot. Z. Sulima



prof. Janusz Filipiak –  
Przewodniczący Rady Uczelni



Uroczysta jubileuszowa msza święta w Kolegiacie św. Anny w Krakowie



fot. Z. Sulima



fot. Z. Sulima

dr hab. inż. Maria Maj, prof. nadzw.



fot. Z. Sulima

prof. dr hab. Konrad Szacitowski

z uczelniami jest ważna? Dla przemysłu istotne jest przygotowanie i wytworzenie innowacyjnego produktu, którym może konkurować na rynkach globalnych, innowacje mają początek w ośrodkach naukowych. W przeciwnym razie polskie firmy nie mają szansy. Wart podkreślenia jest fakt, iż w Commarchu zdecydowana większość pracowników to absolwenci AGH.

„Zgodnie ze strategią realizowaną przez obecne władze AGH – nasz najważniejszy cel w obszarze kształcenia to przejście (stopniowe i ewolucyjne) z ilości na jakość. Oznacza to, że odchodzimy od kształcenia masowego na rzecz kształcenia elitarnego. Innymi słowy, staramy się przygotować taką ofertę edukacyjną, która będzie atrakcyjna zwłaszcza dla najlepszych kandydatów. Jednym z wielu elementów realizacji tej strategii jest zdecydowane działanie na rzecz poprawy elastyczności studiowania, zwłaszcza radykalnego zwiększenia dostępności przedmiotów obieralnych” – powiedział prof. Wojciech Łużny zapowiadając następną prezentację.

Temat „Od Akademii Górniczej do AGH, czyli stulecie misji edukacyjnej” omówiła **dr hab. inż. Maria Maj, prof. nadzw.** Jak podkreśliła, kształcenie kadr inżynierskich dla tworzącego się polskiego górnictwa i hutnictwa było podstawowym celem powołania i rozwoju akademii. Misja ta była kontynuowana nawet podczas II wojny światowej. Profesor Maj przedstawiła dynamicznie rozwijającą się strukturę uczelni począwszy od AG do AGH. „Obecnie nasza uczelnia jest jednym z pięciu wiodących polskich uniwersytetów dopasowujących swoją ofertę naukowo-dydaktyczną do wyzwań XXI wieku” – zaakcentowała pani profesor.

„I tak dochodzimy do podstawy trójkąta wiedzy, czyli do badań naukowych. Bez ich prowadzenia na odpowiednio wysokim poziomie, pozostałe

dwa boki, przedstawione wcześniej, nie miałyby się na czym oprzeć. Na AGH mamy to szczęście, że wszystkie kolejne ekipy rektorskie były tego doskonale świadome; jako przykład można podać decyzję, aby na naszej uczelni powstała jednostka podstawowa nowego typu: nie wydział, ale centrum badawcze. I taką jednostką jest istniejące w naszej strukturze od dziesięciu lat Akademickie Centrum Materiałów i Nanotechnologii. Zaś jednym z czołowych badaczy pracujących tam jest nasz kolejny prelegent, światowej klasy ekspert w interdyscyplinarnych badaniach na styku fizyki miękkiej materii, chemii organicznej, biofizyki i nanotechnologii profesor Konrad Szacitowski” – mówił rektor Łużny.

**Profesor dr hab. Konrad Szacitowski** bardzo interesująco opowiadał w swoim wykładzie pt. „Od węgla do... węgla. Ewolucja nauki na AGH” o niezwykłych właściwościach tego pierwiastka chemicznego. Jak zauważył, kiedyś dla Akademii Górniczo-Hutniczej bardzo ważny był węgiel jako kopalina, ponieważ był podstawą nowoczesnego wówczas trendu, czyli intensywnie rozwijającego się górnictwa i hutnictwa. Obecnie stowo węgiel oznacza także coś zupełnie innego – węgiel nie tylko jako kopalnia, ale jako pierwiastek chemiczny o niesamowitych, unikatowych właściwościach, który występuje w postaci bardzo wielu odmian alotropowych, zarówno w postaci dobrze znanego grafitu i diamentu, jak i w postaciach nanorurek, nanowłókien, fulerenów, grafenu i różnych struktur amorficznych. Wszystkie nowe materiały węglowe znajdują zastosowanie w nowoczesnych technologiach. Jedną z możliwości zastosowania takiej nanoformy węgla w postaci pianek węglowych jest utylizacja dwutlenku węgla będącego produktem odpadowym w wielu procesach technologicznych. Ponieważ na takim katalizatorze z pianki węglowej



Początek uroczystego przemarszu Społeczności Akademickiej AGH spod Kolegiaty św. Anny do Collegium Novum UJ

czy z papieru węglowego można przeprowadzić konwersję dwutlenku węgla do etylenu będącego cennym surowcem dla przemysłu chemicznego. Można więc tak jak w przypadku przez nas prowadzonych badań odnawialnych źródeł energii z wiatru czy słońca, dokonać konwersji odpadowego dwutlenku węgla w cenny substrat dla przemysłu chemicznego. W Akademickim Centrum Materiałów i Nanotechnologii prowadzone są także badania właściwości elektrycznych nanostruktur węglowych, a konkretnie nanorurek, które po zmieszaniu z nanocząstkami półprzewodników mogą służyć do budowy elementów elektronicznych zwanych potocznie sztucznymi neuronami. Elementy te mogą być wykorzystywane do zaawansowanego przetwarzania informacji. Pobudzane impulsami elektrycznymi lub świetlnymi dają odpowiedź bardzo podobną jak żywe neurony. Syntetyczne neurony można wykorzystać do zaawansowanego przetwarzania informacji; do tej pory udało nam się opracować algorytm do rozpoznawania pisma odręcznego. Obecnie próbujemy dokonywać klasyfikacji sygnałów akustycznych, czyli rozpoznać amplitudy sygnałów, częstotliwości, przebiegi, co w konsekwencji ma nas doprowadzić do sztucznej sieci neuronowej, która będzie nadawała się do rozpoznawania mowy. Nasze prace dotyczące obliczeń neuromorficznych i sieci neuronowych zainspirowały krakowskiego kompozytora doktora Marcina Strzeleckiego do napisania Etiudy Rezerwuarowej, której prawykonanie odbyło się miesiąc temu w Operze Krakowskiej podczas Zjazdu Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Z jednej strony utwór był inspirowany sieciami neuronowymi,



fol. Z. Sulima

a z drugiej w jego wykonaniu brała udział nasza syntetyczna sieć neuronowa, ponieważ dźwięki instrumentów muzycznych były transformowane przez nasz system pomiarowy przeniesiony z laboratorium do Opery Krakowskiej – powiedział profesor Konrad Szaciłowski.

„Nasza podróż po trójkącie wiedzy w kontekście historii i dnia dzisiejszego AGH dobiega końca. Mamy więc opisaną WIEDZĘ; mamy wspaniałych ludzi, którzy ją tworzą, odkrywają, przekazują innym. Widzimy też na co dzień wielką PASJĘ, z którą te działania nasi ludzie wykonują. A skoro mamy wiedzę i pasję, to powstają niezwykle cenne i trwałe WIĘZI. Więzi łączące osoby razem pracujące nad kolejnym eksperymentem, więzi łączące studentów uczestniczących razem w fascynującej działalności koła naukowego, wreszcie – najważniejsze z punktu widzenia czcigodnej tradycji uniwersyteckiej – więzi powstałych z relacji mistrz – uczeń. Zaś unikalną więzią, której zazdroścą nam wszystkie inne uczelnie – jest więź absolwentów AGH z ich macierzystą uczelnią, dlatego działa u nas najstarsze w Polsce Stowarzyszenie Wychowanków” – podsumował profesor Łużny.

Następnie odbyło się „**Odnowienie Immatrykulacji po 50 latach**”. Zapoczątkowana w roku jubileuszu 50-lecia AGH ta wspaniała ceremonia okrzepła i na stałe wpisała się do tradycji Akademii Górniczo-Hutniczej. Zorganizowana po raz pierwszy 21 maja 1969 roku zgromadziła 31 pierwszych studentów Wydziału Górniczego, spośród 80 przyjętych na pierwszy rok studiów w 1919 roku. W roku jubileuszu 50-lecia AGH uczelnia liczyła już 10 wydziałów, zatem obecnie po 50 latach trwania tej pięknej tradycji do ponownej immatrykulacji przystępują absolwenci wszystkich dziesięciu wydziałów. Należą do nich: z Pionu

prof. Piotr Czaja – Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków AGH



Uroczysta jubileuszowa msza święta w Kolegiacie św. Anny w Krakowie



fot. P. Cegielski, KSAF AGH

fot. Z. Sulima

Górniczego – Wydział Górnictwa i Geoinżynierii (kiedyś Górnicy); Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska (kiedyś Geologiczno-Poszukiwawczy); Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska (kiedyś Geodezji Górniczej); Wiertnictwa, Nafty i Gazu (kiedyś Wiertniczo-Naftowy).

Z Pionu Elektro-Mechanicznego i Materiałowego: Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej (kiedyś Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej); Inżynierii Mechanicznej i Robotyki (kiedyś Maszyn Górniczych i Hutniczych) oraz Inżynierii Materiałowej i Ceramiki (kiedyś Ceramiczny). Z Pionu Hutniczego: Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej (Wydział Metalurgiczny); Matali Nieżelaznych – (wydział nie zmieniał swojej nazwy przez 50 lat); Odlewnictwa (wydział zmieniał nazwę dwukrotnie, ale ostatecznie wrócił do tej sprzed 50 laty). Obecnie ponowna immatrykulacja dotyczy najbardziej licznych roczników na studiach w AGH. Rocznie uczestniczy w niej od 350–550 absolwentów. Z tego też powodu uroczystość odbywa się trzy razy w roku. W roku jubileuszu 100-lecia AGH odbyły się wszystkie trzy jej odsłony w przewidzianych wcześniej terminach. Ich uczestnicy wybierali spośród siebie swoich przedstawicieli, którzy dostąpili zaszczytu ponownej immatrykulacji podczas I Światowego Zjazdu Absolwentów 18 października 2019 roku. Uroczystość ta była podniosłym zwieńczeniem 50-letniego okresu kultywowania tej – jak się okazało – jedynej w szkołach wyższych w Polsce pięknej i wzruszającej ceremonii akademickiej. I Światowy Zjazd Absolwentów odbył się w holu głównym pawilonu A-0, przygotowanego specjalnie na tę uroczystość, co również wpłynęło na jej atmosferę. Ponowa immatrykulacja zakończyła tę część konferencji, a zwieńczył ją występ Zespołu Pieśni

i Tańca AGH „Krakus”, a po nim zaproszeni goście przeszli na wydziały, gdzie odbyły się sesje naukowe.

19 października 2019 roku

**Główne obchody Jubileuszu 100-lecia AGH rozpoczęły się od mszy** w Kolegiacie Uniwersyteckiej św. Anny, której przewodniczył metropolita krakowski ks. abp Marek Jędraszewski. Hierarcha odwołał się między innymi do interpretacji „Myśli” Jana Pawła II, który w 1992 roku, podczas spotkania z przedstawicielami świata nauki i kultury w Trieście, zaznaczył, że myśl ma służyć całemu człowiekowi. – Myśleć jak się należy, myśleć dobrze, to służyć człowiekowi, każdemu człowiekowi – bez wyjątku. Nasze myślenie musi mieć charakter uniwersalny, nasze odkrycia mają służyć całej ludzkości. Przez to buduje się poczucie solidarności, wspólnoty ludzkiego ducha przekraczającej granice państw, narodów i religii – podkreślał kaznodzieja. Po mszy w kierunku Rynku Głównego wyruszył **pochód jubileuszowy**, który zgromadził władze AGH, rektorów polskich i zagranicznych uniwersytetów, pracowników naszej uczelni, studentów i wielu gości. **Przed budynkiem Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego**, gdzie 20 października 1919 roku Marszałek Józef Piłsudski ogłosił otwarcie Akademii Górniczej, wygłosili przemówienia okolicznościowe prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka – Rektor AGH oraz prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – Rektor UJ.

„To tutaj 100 lat temu, w wypelnionej auli Uniwersytetu Jagiellońskiego Marszałek Józef Piłsudski wypowiedział dla nas znamienne słowa: «Magnificencjo, Świetny Senacie, Dostojne Zgromadzenie! Niniejszym ogłaszam Akademię Górniczą za otwartą». To tutaj, w siedzibie najstarszego uniwersytetu w Polsce wszystko dla naszej





Przejście pochodu jubileuszowego ulicami Krakowa

Almae Matris się zaczęło. W powstanie naszej uczelni profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego wnieśli wielki wkład. I za to Uniwersytetowi Jagiellońskiemu i jego wspaniałym pracownikom dziękujemy! Można powiedzieć, że AGH uzupełniło ofertę kształcenia i badań naukowych UJ. AGH jest dzieckiem wielu ojców: Akademickiej Szkoły Górniczej w Kielcach, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, technicznych uczelni z Petersburga, Leoben i Freibergu. Od nich wszystkich wzięliśmy to co najlepsze i stworzyliśmy uczelnię, która wniosła i wnosi wielki wkład w rozwój gospodarczy Polski. Magnificencjo Rektorze, z głębi serca dziękujemy za udział w powstaniu AGH i pomoc w jej rozwoju!” – zwrócił się **profesor Tadeusz Słomka** – Rektor AGH, do profesora Wojciecha Nowaka, Rektora UJ. Następnie głos zabral **prof. dr hab. med. Wojciech Nowak** – Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, który powiedział: – Wspólnie z prorektorami Uniwersytetu Jagiellońskiego przywitaliśmy państwa w tym budynku, ale teraz na moment cofnijmy się sto lat wstecz – tutaj właśnie stał mój wielki poprzednik, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Stanisław Estreicher, witając Marszałka Piłsudskiego i profesorów powstającej akademii. Sprawdzałem, pogoda była identyczna, jak dzisiaj, piękna, ale był to 20 października. Wszystko się wtedy zaczęło, jak powiedział pan rektor Słomka. Uroczystość odbyła się w auli w Collegium Novum. Józefa Piłsudskiego powitała młodzież ustawiona w szpalerze przed udekorowanym kwiatami gmachem. Dziś mamy flagi nam bardzo bliskie: Polski, Unii Europejskiej i naszej wielkiej, wielkiej, przyjaznej uczelni Akademii Górniczo-Hutniczej.



fot. Z. Sulima

Spotkanie spoteczności akademickich UJ i AGH przed Collegium Novum

U wejścia do auli Collegium Novum oczekiwał Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Stanisław Estreicher, trzymając w dłoni berto Królowej Jadwigi, oraz dziekani w togach. Senat poprzedzany przez osoby niosące insygnia uniwersyteckie wprowadził Naczelnika Państwa do szczerlnie wypelnionej sali. Józef Piłsudski zasiadł na podium, pokrytym na tę uroczystość XVI-wiecznym perskim dywanem. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego wstąpił na katedrę i wygłosił mowę powitalną. Następnie Józef Piłsudski, posługując się orlim piórem, dokonał wpisu do Księgi Honorowej Uniwersytetu Jagiellońskiego zwanej Królewską, która jest przechowywana w Bibliotece Jagiellońskiej. Po dokonaniu wpisu, przemówił przedstawiciel młodzieży, a następnie rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, który wyraził radość z faktu, że do grona wyższych uczelni Krakowa dołącza Akademia Górnicza. Zapewnił o stałej życzliwości i chęci służenia jej pomocą ze strony Jagiellońskiej Wszechnicy. Po tym przemówieniu Józef Piłsudski powstał i zwracając się do profesora Estreichera powiedział: „Magnificencjo, Świetny Senacie, dostojni zgromadzeni, niniejszym ogłaszam Akademię Górniczą w Krakowie za otwartą”. Na końcu zaś: „Pamiętajcie o maksymie, która odtąd będzie przysługiwać Akademii Górniczej >> *Labore creata, labori et scientiae servio*<<, co znaczy w wolnym tłumaczeniu „pracując służysz pracy i nauce”. Panie Rektorze, przez sto lat od tej sentencji i od tych uroczystości jestem w stu procentach przekonany, że w Akademii Górniczej, a obecnie w Akademii Górniczo-Hutniczej nic się nie zmieniło. A żeby państwo pamiętali te słowa, żeby państwo mogli od czasu do czasu rzucić na nie okiem, przekazujemy kopię tego, co mamy w naszym skarbcu. Po pierwsze jest to wpis, kopia wpisu, który się tutaj dokonał ze strony Marszałka

Piłsudskiego, a to jest rycina – obraz – który to wydarzenie upamiętnia. Zaś to co trzyma rektor Kistryn jest opisem prasowym tego wydarzenia. Wtedy w Krakowie był w zasadzie jeden liczący się dziennik „Czas Krakowski”, który to upamiętnił. Jeszcze raz dla Akademii Górniczo-Hutniczej „*Vivat academia, vivant professores*”.

Po rektorskich przemowach, już **w Centrum Kongresowym ICE**, od odegrania przez Orkiestrę Reprezentacyjną naszej uczelni „Mazurka Dąbrowskiego”, rozpoczęło się uroczyste posiedzenie Senatu z okazji Jubileuszu 100-lecia AGH oraz 101. Inauguracja Roku Akademickiego. Na uroczystość przybyli goście z kraju i zagranicy. Swoją obecnością zaszczytyli nas władze państwowe, wojewódzkie i samorządowe, przedstawiciele świata nauki, przemysłu, korpusu dyplomatycznego, pracownicy, absolwenci i studenci AGH.

„Szanowny Panie Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej, Panie Premierze, Panie Prezydencie Miasta Krakowa, Wysoki Senacie, Dostojni Goście, Drodzy Pracownicy i Studenci!” – **prof. Tadeusz Słomka, Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej** zwrócił się do zebranych gości. „Tegoroczna inauguracja jest szczególna i wyjątkowa – świętujemy bowiem setną rocznicę aktywnej działalności naszej uczelni. W ciągu minionego wieku realizowaliśmy z powodzeniem założenia misji uniwersytetu – kształcenie, badania naukowe, wychowanie młodzieży oraz współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zgodzie z zasadą społecznej odpowiedzialności. Jesteśmy dumni i zaszczytzeni, że możemy dziś gościć tak wiele znamienitych osobistości z Polski i świata. Wiążę pomiędzy reprezentantami Akademii Górniczo-Hutniczej: studentami, pracownikami i absolwentami jest wyjątkowa. Wiele tysięcy osób związanych z naszą Alma Mater doskonale wie, że

Spotkanie społeczności akademickich UJ i AGH przed Collegium Novum



fot. Z. Sulima

w moich słowach nie ma cienia przesady. Nasza uczelnia to bowiem nie tylko świetna jakość kształcenia, nowe inwestycje, nowoczesne laboratoria czy tysiące naukowych grantów i zleceń z przemysłu. Nie osiągnęlibyśmy tych sukcesów, gdyby nie wyjątkowi ludzie. W 2013 roku obchodziliśmy setną rocznicę powołania Akademii Górniczej. Jej tworzenie było długim procesem, który rozpoczął się już w 1816 roku, a zakończył właśnie 100 lat temu. W 1816 roku Stanisław Staszic utworzył w Kielcach Akademię Górniczą, w której rozpoczęto nauczanie górnictwa i hutnictwa na ziemiach polskich. Szkoła przetrwała tylko 12 lat, ale pozostawiła po sobie wykształcone kadry oraz przekonanie o konieczności utworzenia podobnej jednostki w przyszłości. W późniejszym czasie organizacje górniczo-hutnicze wiele razy wychodziły z inicjatywą prowadzenia studiów w zakresie górnictwa i hutnictwa. Udało się to dopiero w 1912 roku, kiedy podjęto rezolucję o utworzeniu uczelni o profilu górniczym z lokalizacją w Krakowie. Niecały rok później powołano 12-osobowy Komitet Organizacyjny Akademii Górniczej w Krakowie, w którego skład weszli profesorowie uniwersyteccy z Krakowa i Lwowa, przedstawiciele przemysłu górniczego oraz władz miejskich. Pracami kierował prof. Józef Morozewicz, a funkcję wiceprzewodniczącego powierzono Janowi Zarańskiemu. W 1913 roku Cesarz Franciszek Józef wydał dekret o utworzeniu Akademii Górniczej. Rozpoczęto przygotowania do zainaugurowania działalności uczelni tak wyczekiwanej przez gospodarke: powołano profesorów, zatwierdzono programy, ale ze względu na wybuch I wojny światowej wielkie, zapoczątkowane jeszcze w XIX wieku marzenie, odłożone zostało – jak napisał w 1915 roku miejski urzędnik – „do spokojnych czasów”. Nastąpiło to w roku 1919 – 8 kwietnia Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie założenia i uruchomienia Akademii Górniczej w Krakowie, a już w październiku Marszałek Józef Piłsudski uroczystie zainaugurował jej działalność. Oczekiwania wobec akademii były bardzo duże. Odradzająca się gospodarka potrzebowała wsparcia dla rodzimego górnictwa i hutnictwa. 100 lat temu, około 300 młodych Polaków rocznie wyjeżdżało za granicę, aby zdobywać wiedzę górniczą. Władze Akademii Górniczej w tym bardzo trudnym okresie, krok po kroku realizowały swoje założenia – określając programy kształcenia, przygotowując plany inwestycyjne, a także przez lata poszerzając ofertę kształcenia. Z biegiem czasu uczelnia rozwijała się bardzo prężnie, zwiększając liczbę wydziałów, kierunków i specjalności. Ścisła współpraca z otoczeniem przemysłowym pozwoliła nam na elastyczne podejście do aktualnego zapotrzebowania gospodarki.

Warto wspomnieć, że nawet w trakcie II wojny światowej odbywały się tajne „komplety”, w ramach których nasi profesorowie przekazywali wiedzę, aby polska nauka przetrwała ten niezwykle trudny czas. Po wojnie AGH brało również czynny udział w odbudowie polskiego szkolnictwa wyższego – przyczyniliśmy się do odtworzenia i utworzenia niektórych politechnik – jak na przykład w Krakowie, Warszawie, Łodzi, Gliwicach, Częstochowie, Kielcach, Wrocławiu i Gdańsku. 100 lat temu Akademię tworzyło 80 studentów i kilkunastu profesorów. Dziś jest to niemal 30 tys. studentów i ponad 4000 pracowników, z czego połowa to nauczyciele akademicy, a zakwalifikowanie się na nasze najlepsze kierunki wymaga osiągnięcia niemal 100 proc. wyniku maturalnego. Jesteśmy jedną z największych uczelni w Polsce. Obrazują to także nasze pozycje w prestiżowych międzynarodowych rankingach – od lat jesteśmy jedną z najlepszych polskich uczelni technicznych w rankingu szanghajskim, a w ogólnym zestawieniu wyprzedzają nas tylko największe polskie uniwersytety – Jagielloński i Warszawski. Nasi studenci poza wiedzą przekazywaną podczas zajęć dydaktycznych rozwijają swoje zainteresowania i pasje w kołach naukowych i organizacjach, zdobywając przy tym doświadczenie i umiejętności, a także liczne nagrody! Nasi studenci realizujący się w kołach naukowych mają znakomite osiągnięcia w nowoczesnych technologiach. Tylko w ostatnich kilku latach to projekty takie jak: wyścigowy bolid elektryczny, solarny samolot, elektryczny motocykl, łódź solarna i bezzatłogowy samolot, a ostatnio wspólnie ze studentami Uniwersytetu Jagiellońskiego wystąpienie na orbitę satelity KRAKSAT. Oferujemy naszym studentom wspaniałe możliwości aktywności sportowej i kulturalnej. Od kilku lat jesteśmy zawsze na pierwszym lub drugim miejscu w Akademickich Mistrzostwach Polski. Nasze zespoły: Pieśni i Tańca Krakus oraz Chór i Orkiestra Smyczkowa Con Fuoco odnoszą wiele spektakularnych sukcesów. Orkiestra reprezentacyjna AGH w lipcu tego roku zdobyła Mistrzostwo Świata w konkursie w Clagary w Kanadzie. Nie sposób wymienić wszystkich osiągnięć AGH z minionego wieku, ale to nasi absolwenci odkryli, rozpoznali i przygotowali do eksploatacji wiele złóż kopalin użytecznych, projektowali kopalnie i huty, zakłady przetwórcze, urządzenia, maszyny i nowe materiały dla wszystkich działów gospodarki. Tworzyli systemy komputerowe i wiele, wiele innych. Świadczą o tym tysiące patentów, wdrożeń, licencji i start’upów. Absolwenci AGH stanowią również ścisłą czołówkę wśród najlepiej zarabiających absolwentów w Polsce. Najwięcej absolwentów, których majątek przekracza 100 milionów euro skończyło AGH. Tylu majątnych absolwentów nie

ma żadna inna uczelnia w Polsce. Jednak sukcesy te nie byłyby możliwe bez profesjonalistów i pasjonatów – bez entuzjastów tworzących rodzinę AGH!

Rozpoczynamy bardzo ważny rok dla systemu szkolnictwa wyższego w Polsce. Po wielu miesiącach prac, weszła w życie ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która jest odpowiedzią na dynamicznie zmieniające się potrzeby społeczeństwa i gospodarki. Niesie ona wiele istotnych zmian dla uczelni: powołanie rady uczelni, tworzenie szkół doktorskich, skorelowanie kierunków studiów z dyscyplinami naukowymi itd. Kolejne dotyczą zmian w strukturze uczelni, powołania rad dyscyplin naukowych czy nowego systemu zarządzania finansami. Jedną z najważniejszych konsekwencji wdrożenia nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce będzie znacznie silniejsza niż kiedykolwiek dywersyfikacja uczelni. Mechanizmy, które pozwolą wyłonić uczelnie badawcze doprowadzą w krótkim czasie do ich zróżnicowania. Potencjalna transformacja AGH w kierunku uczelni badawczej jest nie tylko dużym wyzwaniem, ale przede wszystkim ogromną szansą na zdecydowanie szybszy rozwój. I szansę tę planujemy skutecznie wykorzystać, jeżeli będzie nam to dane. Dzięki temu możliwa będzie realizacja założeń programu wieloletniego, a także efektywne wykorzystanie infrastruktury uczelni. Mogę to powiedzieć z pełną odpowiedzialnością – jesteśmy gotowi na zmiany.

Drodzy Studenci pierwszego roku, wybierając AGH dokonaliście znakomitego wyboru. Wybraliście uczelnię o dużej renomie i tradycjach, ale też bardzo nowoczesną. Nie zrażajcie się ewentualnymi początkowymi trudnościami. Bądźcie cierpliwi, wytrwali, kreatywni i odpowiedzialni. To Wy nadajecie naszej pracy cel i sens. To dzięki Wam

fot. M. Talar, KSAF AGH



Jubileuszowe dekoracje AGH w holu ICE Kraków

fot. D. Pytel, KSAF AGH





fot. D. Pytel, KSAF AGH

Andrzej Duda - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej



fot. Z. Sulima

Jarosław Gowin - Wiceprezes Rady Ministrów, minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego



fot. Z. Sulima

Elżbieta Bieńkowska - Europejska Komisarz ds. Rynku Wewnętrznego

nasza uczelnia tętni życiem i rozwija się. Życzę Wam zdobycia wszechstronnej wiedzy, która pozwoli na swobodne poruszanie się zarówno na polskim jak i światowych rynkach pracy. Starajcie się wykorzystywać swój wolny czas kreatywnie i rozsądnie. Akademia Górniczo-Hutnicza oraz miasto Kraków dają wam ogromne możliwości. Korzystajcie więc z naszej bogatej oferty kulturalnej, sportowej, a także rozrywkowej. I jeszcze coś niezwykle ważnego. W świecie napięć, konfliktów, mowy nienawiści, bezpardonowego niszczenia drugiego człowieka – pamiętajcie! Wszyscy ludzie: bez względu na kolor skóry, wyznawaną religię, światopogląd – są LUDŹMI – OSOBAMI, dopiero później Europejczykami, Polakami, chrześcijanami, buddystami czy muzułmanami. Każdemu należy się szacunek i zrozumienie. Każdy z nich ma swoją opowieść. Zatem bądźmy dla siebie życzliwi, chętni do rady i pomocy. W czasie pięciu lat studiów każdy z was może mieć problemy i trzeba mu pomóc. To jest miarą naszego człowieczeństwa. Na zakończenie, życzę całej społeczności Akademii Górniczo-Hutniczej, aby nadchodzący rok akademicki był równie pomyślny jak poprzednie 100 lat i przyniósł jeszcze więcej sukcesów zarówno zawodowych, jak i osobistych. Rok akademicki 2019/2020 w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie uważam za otwarty!

**QUOD FELIX FAUSTUM FORTUNATUMQUE SIT!**  
**Co niechaj będzie dobre, szczęśliwe, pomyślne oraz z pomocą losu owocne.**

Następnie głos zabrał **Andrzeja Duda – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej**, który w swoim przemówieniu podkreślił „istotną rolę, jaką odegrała Akademia Górniczo-Hutnicza i inżynierowie, którzy się tu kształcili, aby mogli wykonywać pracę dla polskich kopalń, hut na tym jakże ważnym obszarze Rzeczypospolitej będącym fundamentem odbudowy kraju i tworzenia pomyślności II Rzeczypospolitej. Akademia Górnicza była niezwykle ważnym elementem realizacji tej wielkiej wizji odrodzonej, nowej, silnej Rzeczypospolitej, która powstała z popiołów po 123 latach i jak najszybciej chciała się wybić na samodzielność pod każdym względem, na zamożność, na powodzenie, na nowoczesność. To się działo oczywiście za sprawą polskich uczelni, ale z punktu widzenia technicznego, przemysłowego, gospodarczego krakowska Akademia Górnicza była jednym z fundamentów. (...) Dziś AGH rozkwita. Nowe budynki, piękne laboratoria, niesłabnący poziom, state, najwyższe miejsce w ogólnopolskich rankingach. Chcę z całego serca za to podziękować, za ten niezwykle trud pracy naukowej, pracy badawczej i edukację pokoleń młodych polskich inżynierów, którzy szli i zasilali polski rynek, polskie zakłady pracy, którzy przynoszą nam chlubę, pracując na uczelniach i w firmach na całym świecie. Absolwent AGH jest

doskonale przygotowany do tego, aby wykonywać swój zawód gdziekolwiek znajdzie się na świecie, bo te nauki, które państwo uprawiacie, mają taki niezwykle uniwersalny charakter” – powiedział Prezydent Andrzej Duda.

**Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki** nadesłał list, który w jego imieniu odczytał Wojewoda Małopolski Piotr Ćwik. Premier Morawiecki podkreślił w nim, iż miniony rok był dla polskiej nauki pod wieloma względami wyjątkowy. Był czasem wdrażania przełomowej reformy systemu nauki i szkolnictwa wyższego. Reformy, która zwiększając autonomię polskich uczelni otwiera przed nimi wielkie możliwości i wielkie wyzwania. Jestem przekonany, że uczyniliśmy miły krok w kierunku budowania nowego systemu edukacji wyższej, który będzie odpowiadał na potrzeby przyszłości. Dobrze funkcjonujące uczelnie są przecież fundamentem gospodarki narodowej, najważniejszym motorem naszego rozwoju. To jeden z głównych celów zmian w polskiej nauce. Dążymy do jej ściślejszego powiązania z potrzebami rynku, zwiększając jednocześnie potencjał innowacyjny polskich szkół wyższych. Rozpoczynając ten rok akademicki wchodzimy w zupełnie odmienny system kształcenia młodych naukowców. Nowo powstałe szkoły doktorskie zapewnią wsparcie finansowe dla wszystkich doktorantów tak, by mogli koncentrować się na samokształceniu i badaniach naukowych. Nie moglibyśmy jednak mówić o prawdziwej, skutecznej przebudowie szkolnictwa wyższego bez dodatkowych środków finansowych. W tegorocznym budżecie przeznaczaliśmy na nią około 1,3 mld złotych więcej niż w latach ubiegłych. W perspektywie dziesięcioletniej na uczelnie wyższe trafi co najmniej 47,5 mld zł. Uczelnie publiczne w latach 2019-2020 otrzymają nawet trzy miliardy złotych w obligacjach skarbu państwa. Będą to środki do wykorzystania na cele inwestycyjne, w zależności od potrzeb uczelni. Akademia Górniczo-Hutnicza należy do tych ośrodków akademickich, które trafnie odczytują stojące przed nami wyzwania rozwojowe. Od lat z sukcesem łączycie państwo świat nauki ze światem praktyki gospodarczej. Tworzycie i transferujecie nowoczesne technologie do przedsiębiorstw, instytucji zewnętrznych, osiągacie międzynarodowe sukcesy gospodarcze. W tym wyjątkowym dniu pragnę przekazać całej wspólnocie akademickiej wyrazy wdzięczności i uznania za państwa dotychczasowe osiągnięcia. Następną osobą zabierającą głos był **Jarosław Gowin, Wiceprezes Rady Ministrów, minister nauki i szkolnictwa wyższego**, który podkreślił, że Polska od 30 lat jest krajem rozwijającym się w imponującym tempie, co jest wielkim sukcesem na miarę historyczną. – Ale też od wielu lat większość z nas miała takie poczucie, że rację

mają ci naukowcy, którzy wskazują na narastające bariery wzrostu, na ryzyko uwięzienia przez Polskę w tym, co ekonomiści nazywają pułapką średniego wzrostu. Polskie państwo stara się zapobiec takiej sytuacji poprzez strategię rozwojową opartą na neoindustrializacji Polski oraz zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki – powiedział minister. „Myślę, że na tej sali nikogo nie trzeba przekonywać, że warunkiem realizacji tych dwóch celów i warunkiem realizacji całej strategii odpowiedzialnego rozwoju jest zainwestowanie w szybszy, dynamiczniejszy, bardziej wszechstronny rozwój polskich uczelni i polskiej nauki. Z punktu widzenia rozwoju ściśle gospodarczego tym warunkiem jest rozwój uczelni technicznych, zwłaszcza tak znakomitych jak Akademia Górniczo-Hutnicza. Chciałbym serdecznie pogratulować całej społeczności akademickiej AGH tego stulecia sukcesu, stulecia wielkich osiągnięć, które przekładały się na formacje kolejnych pokoleń polskich inżynierów, przemysłowców, twórców wielkiego sukcesu gospodarczego ostatnich 30 lat. Chcę pogratulować wybitnych osiągnięć ściśle naukowych”. (...) „Chciałbym też z okazji stulecia powstania tej uczelni, wyrazić moje uznanie i uznanie ministerstwa poprzez decyzję, którą podejmę natychmiast po uchwaleniu przyszłorocznego budżetu o przekazaniu Akademii Górniczo-Hutniczej z okazji stulecia działalności 100 milionów w ramach obligacji Skarbu Państwa. Jestem przekonany, że na tej uczelni te środki zostaną wykorzystane naprawdę znakomicie dla rozwoju polskiej nauki, dla podniesienia, i tak bardzo wysokiego, poziomu kształcenia studentów Akademii Górniczo-Hutniczej” – powiedział minister Jarosław Gowin.

**Elżbieta Bieńkowska – Europejska Komisarz ds. Rynku Wewnętrznego**, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP podkreśliła, że AGH jest czołową uczelnią techniczną w Polsce, co jest ogromnym osiągnięciem. – Zarówno w roku 1919, kiedy akademia przygotowywała kadry inżynierów dla nowoczesnej polskiej gospodarki w wolnej Polsce, tak ja osobiście pamiętam, jak po 1989 roku, po upadku komunizmu to właśnie absolwenci AGH byli tymi, którzy najlepiej odnaleźli się w tych zupełnie różnych, nowych warunkach gospodarczych. Również teraz rozmawiając z bardzo wieloma przedstawicielami największych firm europejskich, naprawdę bardzo często spotykam na najwyższych stanowiskach absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej. Teraz w roku 2019 i później, rola AGH również jest kluczowa, ponieważ żyjemy w czasach najszybszej rewolucji przemysłowej w historii ludzkości, żyjemy w czasach zmiany jeśli chodzi o energetykę, o politykę klimatyczną. Uważam, że AGH ma niesamowitą rolę do spełnienia. Musi być w awangardzie badań

dotyczących tych tematów, musi współpracować z przemysłem. Ale aby udało się przenoszenie wyników badań naukowych na rynek, niezbędne są duże nakłady finansowe na badania i rozwój ze strony przemysłu, i o to również apeluję do wszystkich przemysłowców zgromadzonych na tej sali. Będzie się to działo poprzez udział – mam nadzieję coraz większy – w programach europejskich, współpracy z wieloma uczelniami z całej Europy. Polskie uczelnie w niczym – jak podkreśliła komisarz Bieńkowska – nie ustępują najlepszym ośrodkom naukowym w Europie. – Rok 2018 i 2019 to lata szczególne. To są lata kiedy w zasadzie wszystkie instytucje państwowe i nie tylko, obchodzą uroczystości stulecia. Akademia Górniczo-Hutnicza także wpisała się w ten termin. To jest też pewnego rodzaju symbol, że w momencie, kiedy rozpoczynamy nowe życie jako państwo odrodzone po 123 latach, równocześnie budujemy naukę. A nauka szczególnie – tak jak tu już zostało powiedziane – w dyscyplinach górnictwo, hutnictwo, a potem także i następne, była wyjątkowo potrzebna wówczas w państwie. AGH służy jednak nie tylko nauce, nie tylko państwu, służy też miastu. I tutaj chciałbym po prostu podziękować akademii za tę współpracę, jaką możemy mieć z miastem, ponieważ mamy możliwość korzystania z wiedzy profesorów i uczonych z AGH. (...) Dofinansowywanie AGH to jest dofinansowywanie całej gospodarki Polski. To jest wyjątkowa uczelnia, wyjątkowo istotna dla całości naszego kraju – powiedział **profesor zw. dr hab. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa**.

– Duma, wzruszenie i zaszczyt. Jestem przekonany, że dzielę te uczucia ze wszystkimi obecnymi na sali – powiedział **profesor dr hab. inż. Jerzy Buzek, doktor honoris causa AGH**. – Ta wielka symbioza, która od początku towarzyszy współpracy tej powstałej sto lat temu uczelni i Uniwersytetu Jagiellońskiego jest szczególnie budująca. Nie możemy działać inaczej, niż nałożyć właściwe więzy na to, co nazywamy dzisiaj dynamicznym rozwojem technologii. Skutki zagrożeń są doskonale znane: zniszczenie środowiska, jako wynik także niepohamowanego rozpędu wolnego rynku, równocześnie zagrożenia związane z rozwojem technik cyfrowych, zagrożenia dla procesu demokratycznego ze względu na królujące w Internecie, a więc dziecku technologii, przekonanie, że fałsz jest więcej wart i więcej znaczy niż prawda. W Uniwersytecie w Cambridge przeprowadzono badania, które to udowodniły. Jestem przekazyicielem i składam na ręce magnificencji najlepsze życzenia z Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii także zajmującej się ochroną bezpośrednio środowiska człowieka, także cyfryzacją, telekomunikacją, technikami kosmicznymi, ogromnymi,

fot. Z. Sulima



Prof. Jacek Majchrowski -  
Prezydent Miasta Krakowa

fot. Z. Sulima



Prof. Jerzy Buzek - doktor  
honoris causa AGH

fot. Z. Sulima



Prof. Jan Szmidt -  
Przewodniczący Konferencji  
Rektorów Akademickich Szkół  
Polskich, Rektor Politechniki  
Warszawskiej



Nasi goście w Centrum Konferencyjnym

małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Ciągłe jest problemem, jak uchwycić w ramy prawne coś, co rozwija się tak szybko jak technologie. Dlatego warto wrócić do początków tej uczelni i do jej dwóch pierwszych doktorów honorowych. Stanisław Wojciechowski – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, który nosił w sobie ducha wartości też Rzeczypospolitej, której nie było na mapie. Z wykształcenia technik, został pierwszym doktorem honoris causa. Drugim był Wojciech Korfanty. Mówię o tym ze szczególnym wzruszeniem, bo też jestem Ślązakiem z dziada pradziada. To było podkreśleniem nadzwyczajnym, szczególnej wartości, jaką przywiązuje ta wszechnica do tak bliskiego pobratymczego Śląska. To są już odległe dzieje, ale bez tej uczelni i bez wsparcia intelektualnego odzyskanego właśnie przez Polskę śląskiego i zagłębiowskiego przemysłu, nie moglibyśmy zbudować przed wojną Gdyni, ani Centralnego Okręgu Przemysłowego, ani doskonałej sieci dro-

Studenci immatrykulowani podczas jubileuszowego posiedzenia Senatu AGH w ICE Kraków



fot. M. Talar, KSAF AGH

fot. A. Łęczycika, KSAF AGH

gowej i kolejowej. Aż dziw, że Polska dała temu radę w ciągu 20 lat. Po wojnie było identycznie. Dzisiaj jesteście współtwórcami i nośnikami najbardziej wartościowego finansowo i intelektualnie projektu w ramach naszej współpracy w Unii Europejskiej wartości dwóch miliardów euro. Nie ma i nie było w historii większego projektu. Dzieńcie odpowiedzialność z UJ i uczelniami śląskimi i chciałbym wspomnieć, że to dzięki temu, że jesteście jednym z elementów sieci sześciu najsłynniejszych uczelni na naszym kontynencie; po jednej z Francji, Beneluxu, Szwecji, Niemiec, Hiszpanii i Akademia Górniczo-Hutnicza. To odważne wejście do sieci Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii – kłaniam się panu rektorowi Antoniemu Tajdusiowi – spowodowało ten niezwykle rozkwit – powiedział prof. Buzek.

**Przemówienia zakończył profesor dr hab. inż. Jan Szmidt – Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Rektor Politechniki Warszawskiej**, który stwierdził, że sto lat dla uniwersytetu, jakim niewątpliwie jest Akademia Górniczo-Hutnicza to i dużo, i mało. Mało, gdy popatry się na wieloletnią tradycję czołowych uniwersytetów europejskich, ale dużo jeśli mierzyć te sto lat osiągnięciami, które powodują, iż tak ważnym punktem na mapie akademickiej Polski jest Kraków, a w nim te wspaniałe uczelnie i Akademia Górniczo-Hutnicza. Rektorzy, którzy przybyli z całej Polski podkreślają swoją obecnością, że ta uczelnia, o której dziś tak wiele powiedziano, nadaje rytm w gronie KRASP i za zwyczaj w dużym stopniu tworzy efekty działalności naszej konferencji. KRASP zrzesza rektorów, a więc osoby wybrane przez swoje wspólnoty do tego, aby reprezentować i przedkładać w imieniu swojego środowiska władzom kraju i lokalnym potrzeby i perspektywy rozwojowe ważne dla szybszego rozwoju całej Polski i wyrwania się z pułapki średniego wzrostu. (...) Wszyscy wiemy, co warta jest AGH, szanujemy tę wspaniałą uczelnię. Życzymy, żeby te przyszłe lata były pasmem sukcesów!

Jak podczas każdego rozpoczęcia roku akademickiego, istotną częścią uroczystości jest **immatrykulacja studentów I roku**. Nie inaczej było i tym razem. Każdy wydział AGH reprezentował nowo przyjęty student, który składał uroczyste ślubowanie nie tylko w swoim imieniu, ale wszystkich przyjętych na I rok koleżanek i kolegów. Ceremonię przeprowadził prof. Wojciech Łużny, a prof. Tadeusz Słomka powiedział młodym żakom, którzy właśnie rozpoczęli rok akademicki, że życzy im wielu sukcesów i wytrwałości w zmaganiach ze studencką codziennością. Prosił, aby nie zapominali, iż wykształcenie jest czymś, co prawie wszyscy otrzymują, wielu przekazuje dalej, a tylko nieliczni posiadają.

W imieniu studentów głos zabrał **Marcin Krukowski – Przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studentów AGH**, który podkreślił wyjątkowość tego dnia i wspólne świętowanie 101. inauguracji roku akademickiego w AGH. – Będąc częścią tej wspaniałej wspólnoty, pragnę potwierdzić, że Akademia Górniczo-Hutnicza jest uczelnią wyjątkową, gdzie my studenci tworzymy kolektyw mający rzeczywisty wpływ na ciągle kształtujący się organizm. Dzięki władzom rektorskim zawsze jesteśmy partnerem w rozmowach, a nasze zdanie i opinie są uwzględniane i traktowane priorytetowo, za co chciałbym w imieniu wszystkich studentów bardzo serdecznie podziękować. Ta otwartość i konstruktywne budowanie relacji opartych na wiedzy, zrozumieniu, zaufaniu jest charakterystyczne dla nowoczesnego europejskiego społeczeństwa. Każdego dnia budzimy się w nowej rzeczywistości, która stawia przed nami kolejne wyzwania. Tworząc wspólnie najlepszy uniwersytet techniczny w Polsce jesteśmy zobowiązani już dzisiaj skupić się na wyznaczeniu trendów i dążeniu do tego, aby w dalszym ciągu pozytywnie wyróżniać się spośród uczelni nie tylko naszego kraju.

Następnie **prof. dr hab. inż. Mirosław Karbowiczek – Prorektor ds. Ogólnych** ogłosił laureatów nagród naukowych. Nagrodę im. Profesora Władysława Taklińskiego otrzymał dr hab. inż. Sebastian Wroński z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej, a dr hab. inż. Marek Rotkegel z Głównego Instytutu Górnictwa nagrodę im. Profesora Henryka Czeczotta.

Wręczono statuetki dla sponsorów, którzy udzieliли AGH wsparcia w organizacji jubileuszu. Współorganizatorem głównych obchodów Jubileuszu było Miasto Kraków. Partnerami głównymi obchodów 100-lecia AGH były firmy: ArcelorMittal Poland S.A., COMARCH S.A., Mostostal Warszawa SA, Grupa PBI Kopalnie Dolomitu, Bank Pekao. Wśród firm, będących partnerami obchodów, znalazły się: LOTOS S.A., KGHM Polska Miedź S.A., MASPEX Sp. z o.o., TAURON Polska Energia S.A., CEMEX Polska, EXME

fot. Z. Sulima



Berger Group, RENKAR Sp z o.o., Ceramika PARADYŻ Sp. z o.o., Tubądzin Management Group Sp. z o.o., Zakłady Magnezytowe ROPCZYCE, GEOBRUGG Partner in Poland, Valeo Autosystemy Sp. z o.o., TITAN POLSKA Sp. z o.o., Wodociągi Miasta Krakowa.

**Wykład inauguracyjny** pt. „Z biegiem lat, z biegiem dni”, będący opowieścią o historii techniki, wygłosili **dr hab. inż. Jacek Tarasiuk, prof. nadzw. z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej oraz dr inż. Krzysztof Kluza z Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej**. Prelegenci w niezwykle ciekawy sposób, posługując się różnymi przedmiotami z historii techniki podkreślili przemiany w trzech ważnych aspektach rozwoju naszej cywilizacji: sposób zdobywania energii, rodzaj używanych materiałów oraz wykorzystywane technologie.

Uroczysty Senat zakończył podziękowaniami dla naszych gości rektor AGH za przybycie, za organizację uroczystości i zaproszeniem na jubileuszowy tort. O godzinie 18:00 w Centrum Konferencyjnym ICE odbyło się **widowisko teatralno-muzyczne pt.**

Dr hab. inż. Jacek Tarasiuk, prof. nadzw. oraz dr inż. Krzysztof Kluza podczas wykładu inauguracyjnego

fot. M. Talar, KSAF AGH



fot. M. Talar, KSAF AGH



fot. M. Talar, KSAF AGH

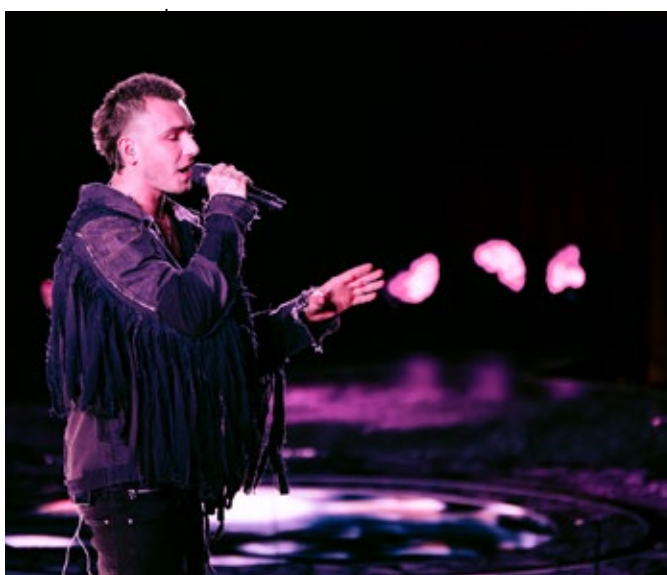


Prezentacje osiągnięć kół naukowych podczas widowiska muzycznego „Kids of Evolution”



fot. G. Lipski, KSAF AGH

Jubileuszowy pokaz laserowy nad Wisłą



fot. M. Talar, KSAF AGH

Kamil Bednarek podczas widowiska muzycznego „Kids of Evolution”

„Kids of Evolution” w reżyserii Maćka Sobocińskiego. Scenariusz spektaklu w całości był inspirowany Jubileuszem 100-lecia AGH, a elementy przedstawienia były związane z historią uczelni. Na scenie pojawiali się też studenci z kilku Kół Naukowych Akademii Górniczo-Hutniczej, którzy w bardzo efektowny sposób prezentowali swoje dokonania. Mogliśmy także wysłuchać Edyty Górniak, Natalii Kukulskiej, Kasi Kowalskiej, Igora Herbuta, Kamila Bednarka, Leszka Możdżera i L.U.C ORCHESTRY. Wystąpiły także Orkiestra Reprezentacyjna AGH oraz Chór i Orkiestra Smyczkowa „Con Fuoco” AGH. W obsadzie widowiska wystąpili: Lidia Bogaczówna w roli EVOLUTION PROFESSORA, Marcel Wiercichowski jako EVOLUTION PROFESSORE, Franek Sobociński w roli EVO-

LUTION KID, a także studenci i pracownicy AGH, m.in. Paweł Janowski, Przemysław Drożdż, Agata Zwolek, dr inż. Marek Długosz, Paweł Węgrzyn, Bartosz Postulka, Alicja Kubera, Szymon Kurpiel, Zuzanna Matwiejczuk, Bartosz Sobik, dr Izabella Stach.

Na zakończenie na Bulwarach Wiślanych odbył się pokaz plenerowy, który zgromadził nie tylko naszych gości, ale i wielu przechodniów. Było na co popatrzeć: z nurtów Wisły powstał wodny ekran wysoki i szeroki na 20 metrów – na którym wyświetlono wspaniale zrealizowaną historię obrazową AGH. Następnie mogliśmy podziwiać spektakularne pokazy laserowy oraz sztucznych ogniów. Całość została doskonale oprawiona muzycznie. Spektakl trwał 30 minut.

Widowisko muzyczne „Kids of Evolution”





# Odnaczenia państwowe nadane 19 października

oprac. red.

Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski otrzymał prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz za wybitne zasługi dla rozwoju nauk technicznych i za osiągnięcia w promowaniu polskiej myśli naukowej. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla rozwoju nauk technicznych oraz osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i działalności dydaktycznej zostali uhonorowani: prof. dr hab. inż. Witold Byrski, prof. dr hab. Mirosław Handke, prof. dr hab. inż. Maciej Mazurkiewicz, prof. dr hab. inż. Stanisław Mitkowski, prof. dr hab. inż. Tomasz Szmuc. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: prof. dr hab. inż. Jan Chłopek, dr hab. inż. Antoni Cieśla, prof. nadzw., prof. dr hab. inż. Piotr Czaja, prof. dr hab. inż. Janusz Gajda, prof. dr hab. Bolesław Kacewicz, prof. dr hab. inż. Antoni Kalukiewicz, prof. dr hab. inż. Stanisław Piróg, dr hab. inż. Józef Salwiński, prof. nadzw., prof. dr hab. inż. Andrzej Tytko. Ceremonię wręczenia odznaczeń prowadził Dyrektor Biura Odznaczeń i Nominacji w Kancelarii Prezydenta Roman Kroner.

Z okazji Jubileuszu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał odznaczenia państwowe wieloletnim zasłużonym pracownikom naukowo-dydaktycznym uczelni.



fot. A. Łęczycka, KSAF AGH

Odznaczeni przez Andrzeja Dudę - Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

## Życzenia oraz gratulacje dla AGH w związku z setną inauguracją roku Akademickiego przystali:

- Prezydent RP Andrzej Duda
- Prezydent Miasta Krosna Piotr Przytocki
- Prezydent Miasta Nowa Sól Wadim Tyszkiewicz
- Rektor Narodowego Uniwersytetu Technicznego Ukrainy Politechniki Kijowskiej prof. Mykhailo Zgurovsky
- Rektor Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku prof. Igor Kocan
- Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie ks. prof. Józef Bremer SJ
- Rektor Akademii Leona Koźmińskiego prof. Witold T. Bielecki
- Rektor Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi prof. Cezary Sanecki
- Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu prof. Piotr Kielan
- Rektor Akademii Pomorskiej w Słupsku dr hab. inż. Zbigniew Osadowski
- Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku dr hab. Krzysztof Polkowski
- Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach prof. Antoni Cygan
- Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. Antoni Dębiński
- Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pignonia w Krośnie prof. Grzegorz Przebinda
- Rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu ks. prof. Włodzimierz Wołyniec
- Rektor Politechniki Białostockiej prof. Lech Dzienis
- Rektor Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki prof. Jan Kazior
- Rektor Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza prof. Tadeusz Markowski
- Rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie prof. Bogusław Machaliński
- Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie dr hab. Marek Rocki
- Rektor Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy dr Marek Chamot
- Rektor Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku prof. Zbigniew Paweł Kruszewski
- Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu prof. Maciej Żukowski
- Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie ks. prof. Stanisław Dziekoński
- Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie prof. Stanisław Michałowski
- Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju dr inż. Wojciech Kamieniecki
- Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach Tomasz Zjawiony
- Prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Marcin Chłudziński
- Prezes Zarządu PPUH MARBET WIL Sp. z o.o. Marcin Hiltawski
- Właściciel Grupy Tubądzin Andrzej Wodzyński



100  
LOUGHBOROUGH





# AGH została uczelnią badawczą

Biuro Prasowe AGH

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie została wybrana uczelnią badawczą w pierwszej edycji konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. AGH jest jedną z dziesięciu uczelni w Polsce, które w latach 2020–2026 będą otrzymywać subwencję zwiększoną o 10 proc. Dofinansowanie zostanie przeznaczone na podniesienie poziomu badań naukowych i jakości kształcenia.

fot. KSAF AGH



Wyłonienie grupy uczelni badawczych przewidziane było w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Konstytucja dla Nauki, Ustawa 2.0). Do udziału w pierwszym konkursie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) zakwalifikowanych było 20 najlepszych uczelni w kraju. Celem było wyłonienie i wsparcie tych instytucji, które będą dążyć do osiągnięcia statusu uniwersytetu badawczego, a także będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie.

Z uzyskania przez AGH tytułu uczelni badawczej zadowolony jest prof. Tadeusz Słomka – Rektor AGH: „Jest to dla nas bardzo dobra wiadomość.

Zwiększenie środków finansowych na badania pozwoli kadrze akademickiej skoncentrować się w większym stopniu na działalności naukowej. Liczymy, że zaowocuje to kolejnymi innowacyjnymi wynalazkami opracowanymi w AGH. Mamy nadzieję, że pomoże nam to skutecznie konkurować z uniwersytetami z czołówki światowych rankingów”. Każda z dwudziestu uczelni była oceniona przez piętnastu wybitnych ekspertów. Wśród nich znalazły się osoby, które pełniły funkcję rektorów, prezydentów lub prorektorów czołowych uniwersytetów europejskich. Wnioski przedstawione przez uczelnie były oceniane pod kątem między innymi poziomu merytorycznego, istotności założonych celów dla podniesienia międzynarodowego znaczenia działalności instytucji czy jej potencjału. W ocenie kryteriów dotyczących celów i potencjału wzięto dodatkowo pod uwagę wskaźniki mierzące przede wszystkim jakość działalności naukowej prowadzonej przez uczelnie.

Realizacja planu rozwoju przedstawionego przez AGH będzie podlegała weryfikacji. Pierwsza ocena śródkresowa zostanie przeprowadzona w 2023 roku, końcowa zaś – w 2026 roku. Po tym czasie uczelnie będą miały możliwość przedłużenia finansowania na kolejne lata (2027–2032).

Wśród pozostałych jednostek, które otrzymały tytuł uczelni badawczej znalazły się Uniwersytet Jagielloński, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Śląska, Politechnika Gdańska, Gdański Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytet Wrocławski.

od lewej: prof. T. Słomka, minister J. Gowin

fot. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

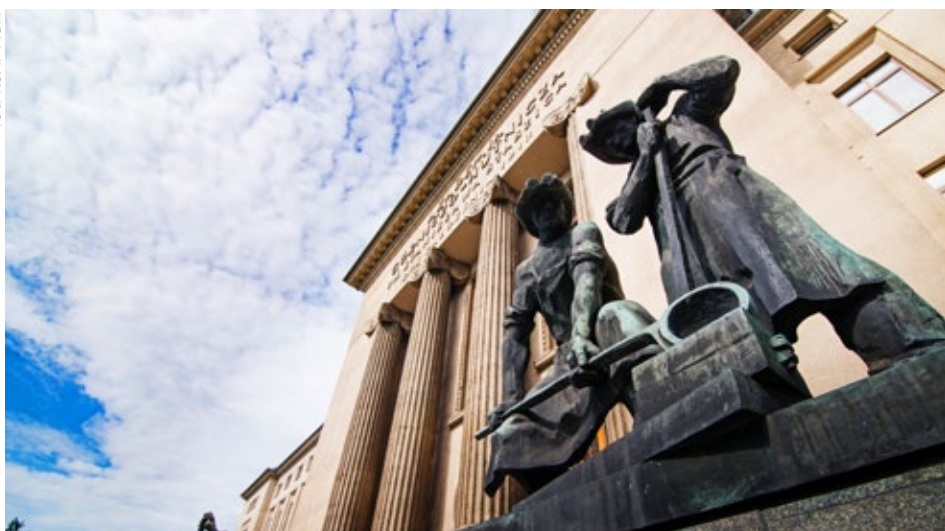


## AGH uczelnią badawczą

„Status uczelni badawczej dla Akademii Górniczo-Hutniczej to zaszczyt, prestiż, ale też przede wszystkim wielki obowiązek, ponieważ dodatkowe środki są przyznane tylko na lata 2020-2026, kiedy to odbędzie się ponowna ocena uczelni, które ten status otrzymały. Jestem jednak niezmiernie szczęśliwy, że znaleźliśmy się w gronie dziesięciu najlepszych uczelni w Polsce” – mówi prof. Tadeusz Słomka, Rektor AGH.

„Realizację statusu uczelni badawczej chcemy prowadzić przede wszystkim poprzez udoskonalenia w różnych aspektach naszego działania, w szczególności w badaniach naukowych, współpracy, kształceniu studentów i doktorantów oraz rozwoju zawodowym pracowników uczelni. W ramach konkursu zaproponowaliśmy działania służące realizacji celów szczegółowych, których niemal połowa dotyczyła nauki i współpracy międzynarodowej. Wśród celów dotyczących nauki znalazło się między innymi przyciągnięcie najlepszych kandydatów do pracy w naszej uczelni nie tylko na stanowiska asystenta czy adiunkta, ale także na stanowiska profesorskie. Mając na uwadze umiędzynarodowienie kadry, ofertę pracy w naszej uczelni chcemy skierować między innymi do współpracujących z nami zagranicznych instytucji badawczych, w szczególności europejskich. Dodatkowe możliwości, które chcemy zaoferować, to między innymi tzw. „starting money”, czyli środki na urządzenie laboratoriów przez naukowców obejmujących stanowiska profesora w Akademii Górniczo-Hutniczej. Równocześnie chcemy skupić się na współpracy z międzynarodowymi ośrodkami badawczymi (takimi jak CERN czy ESRF), a także zainicjować ogólnopolską Sieć Uczelnianych

fot. KSAF AGH



Laboratoriów Badawczych, włączoną w struktury międzynarodowe. Wśród celów dotyczących kształcenia znalazło się na przykład przyciągnięcie najlepszych kandydatów na studia oraz do szkół doktorskich, także z zagranicy, aby i w tym zakresie osiągnąć standardy przodujących uczelni europejskich.

Uczelnia planuje zmiany na każdym poziomie struktury organizacyjnej, tak aby jeszcze bardziej usprawnić naszą 690dziennej pracę. Planowane jest m.in. wprowadzenie dodatków motywacyjnych i elastycznych pensów dla pracowników realizujących granty czy wprowadzenie języka angielskiego jako równoległego języka obsługi uczelni. Transformacja AGH w kierunku uczelni badawczej jest nie tylko dużym wyzwaniem, ale przede wszystkim ogromną szansą na zdecydowanie szybszy rozwój. I szansę tę planujemy skutecznie wykorzystać. Dzięki temu możliwe będzie nie tylko efektywniejsze wykorzystanie infrastruktury uczelni, ale również realizacja założeń naszego programu wieloletniego. Mogę to powiedzieć z pełną odpowiedzialnością – jesteśmy gotowi na zmiany” – zapewnia Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej.

fot. arch. uczelni



Prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka

fot. KSAF AGH

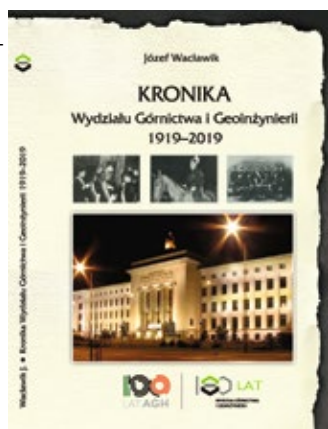


# Wydział Górnictwa i Geoinżynierii – wszystko zaczęło się 100 lat temu

Aneta Napieraj  
Marta Sukiennik

Kiedy 31 maja 1913 roku cesarz Franciszek Józef I zatwierdził utworzenie wyższej szkoły górniczej w Krakowie, stało się oczywiste, że niebawem powstanie uczelnia, w ramach której górnictwo i wszystkie aspekty z nim związane będą rozwijane naukowo i propagowane wśród społeczeństwa. W 1949 roku nasza Alma Mater zmienia nazwę z Akademii Górniczej na Akademię Górniczo-Hutniczą. Wydział Górniczy, działający nieprzerwanie od 1919 roku jest początkiem działania pozostałych, świetnie działających do dziś wydziałów AGH. A wszystko zaczęło się 100 lat temu...

fot. M. Sierpiń



Strona tytułowa Kroniki Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii 1919-2019 autorstwa Jana Wacławika

Władze Wydziału WGIG (od prawej: R. Pomykała, M. Cała, A. Kustra, M. Borowski, Z. Niedbalski)

Przez te 100 lat nieprzerwanej działalności, wspierającej nie tylko polski, ale także międzynarodowy przemysł wydobywczy oraz kształcącej setki inżynierów, magistrów i doktorów aktualnym Wydziałem Górnictwa i Geoinżynierii kierowało łącznie 28 dziekanów. Niektórzy z nich sprawowali swoją funkcję dwukrotnie. Czterech z nich było także rektorami AGH. Historia wydziału jest bardzo bogata, trudno streścić w kilku zdaniach sto lat świetności, dlatego w tym miejscu odsyłamy do jubileuszowej publikacji, Kroniki Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii.

Ten artykuł poświęcony jest relacji z Jubileuszem Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii, który odbył się 18 października 2019 roku. Był to dla wszystkich osób związanych z wydziałem dzień wyjątkowy. Przybyli do nas absolwenci wielu roczników, odwiedzili przyjaciele, zawitali goście z całego świata. Przez ten jeden dzień, każdy miał okazję powrócić do czasów studenckich, aby na nowo przeżyć studia „w pigułce”.

## Rekrutacja

Rekrutacja na studia „w pigułce” przebiegła bardzo sprawnie, mimo ogromnej ilości chętnych – zrekrutowało się ponad 500 osób. Każdy słuchacz otrzymał pakiet studenta oraz znaczek wydziałowy, jednoznacznie pokazujący integrację z wydziałem. Była też niepowtarzalna okazja na wspólne zdjęcie z dziekanem.

Wśród uczestników jubileuszu nie zabrakło znamienitych gości. Wielu naszych absolwentów, dziś odnoszących sukcesy na świecie, ze wzruszeniem zawitało ponownie w nasze progi. Odwiedzili nas przedstawiciele przemysłu, prezesi i dyrektorzy spółek węglowych oraz instytutów naukowo-badawczych, byli rektorzy i dziekani, profesorowie, emerytowani pracownicy oraz absolwenci i goście z całego świata. Wśród nich obecni byli: Tad Watroba, Krzysztof Pawiński, Artur Wasil, Piotr Bojarski, Andrzej Paniczek, Adam Mirek, Antoni Tajduś, Jan Wacławik, Bronisław Barchański, Janusz Roszkowski, Alfred Trzaska, Stanisław Malik.

## Wykład inauguracyjny

Wykład inauguracyjny wygłosił profesor dr hab. inż. Marek Cała – Dziekan Wydziału. Powitał przybyłych słuchaczy, przytoczył historię wydziału, wspomniawszy swoich wybitnych poprzedników. Słuchacze zapoznali się także z aktualną sytuacją wydziału, prowadzonymi kierunkami, osiągnięciami i wyróżnieniami, których w ostatnich latach laureatem był nasz wydział. W związku z faktem szeroko prowadzonej współpracy z przemysłem podczas wykładu podpisana została kolejna już umowa o współpracy. Tym razem pomiędzy Wydziałem Górnictwa i Geoinżynierii a Polską Grupą Górniczą. Ze strony wydziału umowę podpisywali: Marek Cała - Dziekan WGIG, Zbigniew Niedbalski - Prodziekan ds. Kształcenia oraz Zbigniew Burtan - Kierownik Katedry Inżynierii Górnictwa i Bezpieczeństwa Pracy. Polską Grupę Górniczą reprezentowali: Piotr Bojarski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji oraz Andrzej Paniczek - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych. W końcowej części wykładu przybliżona słuchaczom została sylwetka wybitnego człowieka, profesora Juliana Sulimy Samujłto (1907-1985). Profesor należał do najaktywniejszych twórców polskiego górnictwa odkrywczego, a w szczegól-

fot. M. Stachnik Czajka



ności górnictwa skalnego i przemysłu kamienia budowlanego. Szczególnie zażył się w odbudowie polskiego górnictwa skalnego na Dolnym Śląsku (1946–1951) organizując tam jednocześnie liczne średnie szkoły górnictwa odkrywkowego. Na wydziale Górniczym AGH pełnił wiele funkcji, ale zastąpił głównie jako organizator wielu przedsięwzięć edukacyjnych, w tym twórca unikatowego w skali kraju Centralnego Laboratorium Techniki Strzelniczej, ulokowanego w kamieniołomie w Regulicach, w którym do dnia dzisiejszego odbywają się ćwiczenia akademickie, szkolenia i kursy z zakresu techniki strzelniczej. Był także prezesem Stowarzyszenia Wychowanków AG, w którego powstanie był niezwykle zaangażowany.

Do akcji ufundowania i wykonania tablicy włączyli się czynnie jego wychowankowie związani z przemysłem kamieniarskim, współpracownicy i przyjaciele. Na zakończenie wykładu słuchacze udali się do budynku A-4, gdzie na II piętrze odsłonięta została pamiątkowa tablica Profesora Juliana Sulimy Samujłto. Podczas tej uroczystości profesora wspominali: prof. Piotr Czaja – Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków AGH, prof. Marek Cała, prof. Zbigniew Kasztelewicz – przedstawiciel górnictwa Węgla Brunatnego w Polsce, inż. Antoni Larczyński – przedstawiciel górnictwa odkrywkowego (skalnego) w Polsce oraz wnuk Sewer Sulima Samujłto, który przybył z małżonką Martą i synem Antosiem.

### Ćwiczenia laboratoryjne i audytoryjne

Po wykładzie inauguracyjnym, zrekrutowani słuchacze uczestniczyli w zajęciach praktycznych, czyli w Warsztatach Jubileuszowych, które odbywały się w poszczególnych katedrach. Tego dnia w każdej z nich na wydziale można było zobaczyć sale ćwiczeniowe i wykładowe, laboratoria, sprzęt. W szczególności uczestnicy mieli okazję zapoznać się z następującymi zagadnieniami:

- 25 lat kierunku budownictwo na Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii AGH,
- hydrogeologia i odwadnianie, laboratorium hydrologii i hydrauliki geoinżynierskiej,
- aerologia górnicza, wentylacja i klimatyzacja, laboratorium aerologii górniczej, laboratorium wentylacji i klimatyzacji przemysłowej,
- technologie uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, laboratorium analiz środowiskowych,
- wytrzymałość materiałów, laboratorium wytrzymałości materiałów,
- organizacja produkcji, LeanLab – laboratorium inżynierii produkcji i jakości.

### Ćwiczenia terenowe i obiegówka

Kolejnym punktem studiów „w pigułce” były ćwiczenia terenowe. W ramach „Spaceru przez wiek”, Radosław Pomykała – Prodziekan ds.



fot. M. Stachnik Czaplą

kształcenia prowadził grupę słuchaczy poprzez najbardziej charakterystyczne miejsca dla studentów naszego wydziału. Uczestnicy odwiedzili bibliotekę wydziałową, gdzie mieli okazję odszukać w katalogach swoje prace dyplomowe, ponownie zawitali w progi dziekanatu, gdzie mieli okazję skonfrontować się z procedurami admiracyjnymi i „miłymi Paniąmi z dziekanatu”. Goście z nutą nostalgii odwiedzili klub studencki Gwarek – wielu z nich zaczęło wspominać swoje ulubione miejsca zajęć towarzyskich, co rozpoczęło falę miłych wspomnień. Ostatnim punktem spaceru była trasa na miasteczko studenckie, do Klubu Studio.

Podpisanie umowy o współpracy między WGIG i PGG (od lewej: A. Paniczek, M. Cała, P. Bojarski, Z. Niedbalski, Z. Burtan)

### Rozdanie dyplomów

Rozdanie dyplomów to kulminacyjny punkt Jubileuszu 100-lecia Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii. Uroczyste rozpoczęcie bankietu zatytułowanego „W następnym stulecie – studium przypadku” poprowadził dziekan Marek Cała. Tradycyjnie odśpiewany został Hymn Górniczy – głos ponad 500 osób jednocześnie śpiewających *a cappella* słowa hymnu niósł się z pewnością przez całe Miasteczko Studenckie. Dziekan

Odśłonięcie pamiątkowej tablicy Prof. J. Sulimy Samujłto (od lewej: A. Larczyński, M. Cała, P. Czaja)



fot. M. Stachnik Czaplą

fot. M. Stachnik Czaplą



Przemówienia osób związanych z wydziałem (od lewej: A. Tajduś, K. Pawiński, T. Watroba)

ponownie przybliżył historię wydziału, tym razem w nieco bardziej humorystyczny sposób, prezentując fotografie oddające minione, istotne wydarzenia oraz osoby ważne dla wydziału. Kolejnym punktem były wystąpienia znamienitych absolwentów wydziału. Swoimi wspomnieniami oraz dobrym słowem o wydziale podzielili się: profesor Antoni Tajduś, były rektor AGH i dziekan wydziału, a także Krzysztof Pawiński – Prezes firmy Maspex oraz Tad Watroba, który pełni funkcję dyrektora wykonawczego w Hancock Prospecting Pty Atlas Iron Ltd.

Wiele radości i braw towarzyszyło odśpiewaniu pieśni semestralnej, którą prowadził profesor Piotr Małkowski.

Podczas bankietu po raz pierwszy wręczone zostały nagrody „Przyjaciel Wydziału”.

Pierwszymi nagrodzonymi zostali:

Złoty Przyjaciel Wydziału: Polska Grupa Górnicza oraz Grupa PBI,

Srebrny Przyjaciel Wydziału: Grupa TK, LW Bogdanka, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, EXME Berger Group.

Następnie swój mały jubileusz świętował jeden z kierunków wydziału – budownictwo ma już 25 lat. W kilka minut goście zapoznali się z historią kierunku oraz jego aktualną działalnością.

Część oficjalną spotkania zakończył toast i jubileuszowy tort.

Bankiet 100 lat WGiG, „W następane stulecie – studium przypadku”



Jubileuszowy tort – 100 lat WGiG



fot. M. Sukiennik

Statuetki „Przyjaciel Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii”

### Nocne życie studentów

Jubileusz zakończyła „Międzypokoleniowa Potancówka”, podczas której wszyscy goście młodzieńczo tańczyli do białego rana.

Dziękujemy uczestnikom uroczystości jubileuszowych za szczere życzenia i pamięć o wydziale. Atmosfera i nastrój tej uroczystości pozostaną na długo w naszej pamięci.

Wszystkim zaangażowanym w organizację i uświetnienie uroczystości – serdecznie dziękujemy!

Następane stulecie już za 100 lat ☺

fot. M. Stachnik Czaplą





# Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego

– nowe obszary działania – konferencja organizowana przez Bibliotekę Główną AGH w ramach 100 lat AGH

Agnieszka Podrazik  
Marta Urbaniec  
Biblioteka Główna AGH

Konferencja odbyła się 12 i 13 września 2019 roku pod patronatem honorowym prof. Tadeusza Słomki – Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły portale: EBIB, sbp.pl oraz Lustró Biblioteki. Radę Programową Konferencji pod przewodnictwem dr. Jerzego Krawczyka – Dyrektora BG AGH, stanowiło znane gremium świata bibliotekarskiego: Marek Górski – Dyrektor Biblioteki Politechniki Krakowskiej, dr Żaneta Kubica z Biblioteki Jagiellońskiej, Przewodnicząca Zarządu Okręgu Małopolskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, dr hab. Michał Rogoż, prof. UP – Dyrektor Instytutu Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego, dr hab. Remigiusz Sapa, prof. UJ – Dyrektor Instytutu Studiów Informacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr Stanisław Skórka – Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Rejestracja uczestników miała miejsce w samej Bibliotece Głównej, gdzie można było zapoznać się z ofertą wydawców baz danych i źródeł elektronicznych oraz dostawców usług i wyposażenia dla bibliotek. Wśród partnerów platynowych znalazła się firma EBSCO Sp. z o.o., ABE-IPS Sp. z o.o., Key To Metals AG, ProQuest. Organizację konferencji wsparli także partnerzy złoci: Web of Science Group, Sygnity Business Solutions S.A., Trzecia Strona Sp. z o.o. oraz partnerzy srebrni: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., ARFIDO Sp. z o.o., IBUK Libra, Akme Archive Sp. z o.o. oraz H+H Software GmbH. Dużym zainteresowaniem uczestników cieszyła się możliwość zwiedzenia Biblioteki Głównej. Przyjechali do nas bibliotekarze szkół wyższych z całej Polski, specjaliści z różnych dziedzin sztuki bibliotekarskiej, którzy byli szczególnie ciekawi rozwiązań zastosowanych w BG AGH po niedawnej rozbudowie i gruntownym remoncie gmachu BG. Pytaniom zadawanym naszym kolegom we wszystkich oddziałach nie było końca. Część główna konferencji, a mianowicie wystąpienia prelegentów, dzięki uprzejmości władz Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki,

100 lat temu uroczyste otwarcie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz inauguracja pierwszego roku akademickiego, było jednym z najważniejszych wydarzeń odradzającego się państwa polskiego. Rok jubileuszowy wypełniony był licznymi konferencjami oraz międzynarodowymi zjazdami i kongresami, organizowanymi przez wszystkie jednostki AGH. W organizację wydarzeń, które upamiętniają pierwszą inaugurację włączyła się również Biblioteka Główna AGH, wpisując się w obchody stulecia macierzystej uczelni konferencją naukową pt. „Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – nowe obszary działania”.

przebiegała w nowoczesnej auli Centrum Ceramiki AGH.

Celem konferencji, wobec wyczerpywania się, a przynajmniej coraz mniejszego znaczenia formuły gromadzenia, opracowania i udostępniania tradycyjnych zbiorów bibliotecznych, zwłaszcza w uczelniach technicznych, było podjęcie próby poszukiwania nowych ofert bibliotek dla społeczności akademickiej. Konferencja była skierowana nie tylko do środowiska bibliotekarzy szkół wyższych z całej Polski, ale również pracowników naukowych zainteresowanych tematyką biblioteki akademickiej jako istotnego ogniwa procesu dydaktycznego i naukowo-badawczego. Organiza-

Otwarcie konferencji przez prof. dr. hab. inż. Andrzeja R. Pacha – Prorektora ds. Nauki



fol. Z. Sulima

fol. E. Tabisz



### Zwiedzanie biblioteki

torzy zaproponowali, aby w poruszanych zagadnieniach pochylić się przede wszystkim nad rolą biblioteki uczelnianej w organizowaniu dostępu do treści cyfrowych i analizie ich wykorzystania oraz społecznością akademicką jako zbiorowym klientem biblioteki.

Organizatorzy pragnęli, aby konferencja ta stała się okazją do spotkania i wymiany doświadczeń osób biorących udział w różnych procesach informacyjno-bibliotecznych, zarówno bibliotekarzy jak i nauczycieli akademickich. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 160 osób z całej Polski. W dniu otwarcia konferencji sesję inauguracyjną rozpoczął od powitania zgromadzonych gości prof. dr hab. inż. Andrzej R. Pach – Prorektor ds. Nauki oraz dr Jerzy Krawczyk – Dyrektor Biblioteki Głównej AGH. Profesor Pach w swoim przemówieniu podkreślił, że w połączeniu z rozwojem technologii zmienił się dostęp do literatury naukowej, a wraz z tym przemianie ulega też rola biblioteki jako istotnego ogniwa procesu naukowo-dydaktycznego. W referacie inauguracyjnym dr Krawczyk przedstawił najważniejsze fakty z historii bibliotek AGH, ale również podejmowane obecnie działania na rzecz uczelni (między innymi prowadzenie

### Sesja naukowa w Auli Centrum Ceramiki AGH



fol. E. Tabisz

elektronicznej wersji Bibliografii Publikacji Pracowników AGH, Regionalnego Ośrodka Informacji Patentowej PATLIB, Punktu Informacji Normalizacyjnej, portalu Historia AGH, Repozytorium AGH) oraz środowiska (na przykład poprzez współtworzenie BazTech, udział w SBP, KZB, KDBASP, organizację praktyk i szkoleń). Biblioteki AGH to nie tylko Biblioteka Główna, ale również 14 bibliotek wydziałowych, 7 katedralnych oraz 3 biblioteki jednostek pozawydziałowych. Jako wyzwania stojące przed siecią bibliotek J. Krawczyk wskazał konieczność ewolucji obecnego systemu bibliotecznego w kierunku koncentracji zbiorów drukowanych i jednolitego informatycznego programu.

Konferencja została podzielona na trzy sesje naukowe, w trakcie których można było wysłuchać 19 referatów i 7 wystąpień partnerów nawiązujących do tematyki wydarzenia. Do prowadzenia sesji zostali zaproszeni goście specjaliści dr hab. Michał Rogoż, prof. UP, dr Stanisław Skórka, dr Żaneta Kubiec. Zaprezentowane podczas konferencji referaty były próbą podania odpowiedzi na pytania, w jakim kierunku powinny pójść działania bibliotek, aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom stawianym przez społeczność akademicką, tak aby biblioteka mogła stać się partnerem w procesie naukowo-dydaktycznym macierzystej uczelni.

Jednym z ciekawszych było wystąpienie prof. Katarzyny Materskiej z UKSW, dotyczące wspomaganie instytucjonalnego zarządzania informacją o osiągnięciach naukowych, między innymi poprzez popularyzację profili badaczy, zarządzanie dotacjami i nagrodami czy pomoc w raportowaniu aktywności badawczej. K. Materska wskazała atuty bibliotekarzy oraz najistotniejsze cele biblioteki jako ważnego partnera w ekosystemie uczelni. Dużym zainteresowaniem cieszył się referat prof. dr hab. inż. Daniela Saramaka, gdyż prelegent – będąc pracownikiem naukowym AGH i członkiem Rady Bibliotecznej – starał się odpowiedzieć na pytanie, czy kierunki rozwoju biblioteki akademickiej są zgodne z oczekiwaniami jej interesariuszy. Przedstawił wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów, doktorantów i pracowników Wydziału Górniczego i Geoinżynierii AGH. Wyniki pokazały, że ankietowani pozytywnie oceniali aktualną ofertę biblioteki i poziom satysfakcji z załatwienia swoich spraw. Cenne okazały się odpowiedzi na pytania otwarte o uatrakcyjnienie oferty, w której respondenci wskazali na przykład na potrzebę poszerzenia oferty publikacji specjalistycznych czy pozycji zdigitalizowanych. Prelegent zwrócił również uwagę na fakt, że pomimo rozwoju techniki i dostępu do zasobów elektronicznych biblioteka akademicka nadal postrzegana jest jako źródło pewnej, sprawdzonej informacji. Kierunki rozwoju biblioteki są pozytywnie odbierane przez ankietowanych,

którzy deklarowali również aktywne korzystanie z usług bibliotecznych.

Drugi dzień obrad rozpoczął się referatem Marii Garczyńskiej – Zastępcy Dyrektora BG AGH. Prelegentka opowiedziała o (nie)wykorzystanych usługach bibliotecznych, skupiając się na trzech wątkach: polityce otwartości, repozytoriach danych badawczych i zagadnieniach związanych z parametryzacją. Wskazana została istotna funkcja bibliotek przy promowaniu idei otwartego dostępu, koordynacji działań w zakresie jej wdrażania, ale też opracowywaniu danych badawczych i ich udostępnianiu. Autorka zwróciła również uwagę na rosnącą rolę bibliotek we wspomaganie procesów oceny działalności jednostek i pracowników naukowych, co przekłada się między innymi na zmieniającą się funkcję baz bibliograficznych, które ze względu na wymagania ciągle są rozwijane i uzupełniane dodatkowymi danymi. Ciekawe wystąpienia zaprezentowała dr Aneta Drabek z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, która przedstawiła wymagania stawiane czasopismom aplikującym do baz Scopus i/lub Web of Science Core Collection. Podkreślona została rosnąca profesjonalizacja prac redakcyjnych przez coraz powszechniejsze używanie systemów zarządzania czasopismem, wskazano też problemy istniejące ciągle w różnych obszarach związanych z funkcjonowaniem czasopism, rzutuujące na ich poziom. Wyniki zostały zaprezentowane w formie rekomendacji dla redakcji czasopism. Wartym odnotowania był referat Lidii Szczygłowskiej – Zastępcy Dyrektora Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej, która przedstawiła możliwości wykorzystania narzędzia analitycznego SciVal do prowadzenia polityki naukowej uczelni. Omówiła wskaźnik wartości tematów – Prominence, przekonując, że wiedza o tym, które tematy mają największą dynamikę, może pomóc zarówno naukowcom, jak i decydentom w podejmowaniu decyzji dotyczących realizacji programów badawczych i ich finansowania.

Podsumowania konferencji dokonała dr Żaneta Kubic stwierdzając, że pomimo trudnej dla bibliotek akademickich sytuacji spowodowanej przez czynniki zewnętrzne, takie jak ustawa 2.0 czy brak środków finansowych na realizację zadań, autorzy zaprezentowanych na konferencji referatów udowadniają, że bibliotekarze są świadomi, jak bardzo są uczelni potrzebni. Podejmujemy stawiane nam nowe wyzwania, a jako grupa zawodowa szukamy swojego miejsca w zmieniającej się rzeczywistości. Podobnego zdania był J. Krawczyk, który zamykając konferencję podkreślił, że bibliotekarze nie czekają, na to co przyniesie czas, ale sami identyfikują nowe obszary do zagospodarowania, wychodząc naprzeciw potrzebom uczelni.

Na stronie konferencji<sup>1</sup> zostały udostępnione materiały: szczegółowy program, abstrakty wystąpień



fot. E. Tabisz

wraz prezentacjami <http://konferencja.bg.agh.edu.pl/program.html> oraz galeria zdjęć a wkrótce ukaże się recenzowana publikacja pokonferencyjna zawierająca pełne teksty referatów.

Komitet Organizacyjny  
Konferencji

#### Bibliografia:

1. Sto lat AGH 2019 [online]. AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <https://100lat.agh.edu.pl>.
2. Konferencja Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego [online]. Biblioteka Główna AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <http://konferencja.bg.agh.edu.pl>.
3. Imiołek-Stachura, K., Stanek-Kapcia, J. Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – sprawozdanie z konferencji. EBIB [online] 2019, nr 5 (188) [przełgądany 12 listopada 2019]. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/issue/view/147>.

<sup>1</sup> *Konferencja Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego [online]*. Biblioteka Główna AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <http://konferencja.bg.agh.edu.pl>

Rozmowy w kularach



fot. E. Tabisz

# Odnowienie immatrykulacji po 50 latach

prof. Piotr Czaja

Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków AGH

Wstęp do uroczystego odnowienia immatrykulacji, która odbyła się 18 października 2019 roku podczas I Światowego Zjazdu Absolwentów AGH poczynił prof. Wojciech Łużny – Prorektor ds. Kształcenia. Samą uroczystość poprowadził prof. Piotr Czaja – Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków AGH.

W roku jubileuszu 50-lecia AGH uczelnia liczyła już dziesięć wydziałów, zatem obecnie po 50 latach trwania tej pięknej tradycji do ponownej immatrykulacji przystąpili absolwenci wszystkich dziesięciu wydziałów. Należą do nich: z Pionu Górniczego – Wydział Górnictwa i Geoinżynierii (kiedyś Górniczy); Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska (kiedyś Geologiczno-Poszukiwawczy); Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska (kiedyś Geodezji Górniczej); Wiertnictwa, Nafty i Gazu (kiedyś Wiertniczo-Naftowy).

Z Pionu Elektro-Mechanicznego i Materiałowego: Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej (kiedyś Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej); Inżynierii Mechanicznej i Robotyki (kiedyś Maszyn Górniczych i Hutniczych) oraz Inżynierii Materiałowej i Ceramiki (kiedyś Ceramiczny). Z Pionu Hutniczego: Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej (kiedyś Wydział Metalurgiczny); Matali Nieżelaznych (wydział nie zmieniał swojej nazwy przez 50 lat); Odlewnictwa (wydział zmieniał nazwę dwukrotnie, ale ostatecznie wrócił do tej sprzed 50 laty).

Uczestnicy I Światowego Zjazdu Absolwentów w Holu pawilonu A-0



fol. Z. Sulima

Nawiązując do polskiej tradycji świętowania jubileuszy 50-lecia prof. Piotr Czaja powiedział: „(...) Jubileusz 50-lecia – złote gody – celebrowany między innymi w 50 rocznicę ślubu jest jedną z piękniejszych polskich tradycji rodzinnych. Podobnie w tradycji akademickiej najstarszej polskiej uczelni Uniwersytetu Jagiellońskiego dla uczczenia niektórych doniosłych wydarzeń powtarzano je po 50 latach. Należało do nich przykładowo odnowienie doktoratu po 50 latach.

Tak też postanowiono ponownie uhonorować wszystkich pierwszych studentów Akademii Górniczej. Na uroczystość 21 maja 1969 roku w Hali Wisły przybyło wtedy 31 wychowanków spośród 80 przyjętych w 1919 roku.

Dzisiaj dokładnie 100 lat po inauguracji pierwszego roku akademickiego w Akademii Górniczej zaproszono tych, którzy otwierali w 1969 roku drugie półwiecze funkcjonowania tej zacnej uczelni. Zatem dzisiaj świętujemy podwójny jubileusz. Przede wszystkim Jubileusz 100-lecia AGH, ale na te sto lat składają się dwie jubileuszowe pięćdziesiątki. Ta pierwsza to jubileusz pierwszej immatrykulacji i ta druga to jubileusz 50 rocznicy świętowania pierwszej ponownej immatrykulacji. W ciągu ostatnich 50 lat zaszczytu ponownej immatrykulacji dostąpiło łącznie prawie 9200 absolwentów.

To, że tradycja ta przetrwała, okrzepła i szybko się rozwija sprawiło, iż została wpisana na stałe do Księgi Tradycji AGH. Dowodzi to również, że uroczystość taka była bardzo potrzebna, i że stanowi w życiu wychowanków piękny moment. Moment zatrzymania się, powrotu na chwilę do pięknych czasów młodości, gdy miało się niespełna 20 lat, w rękę świadectwo maturalne i zdany egzamin wstępny na studia w cenionej polskiej uczelni. Magia tej unikatowej w skali kraju uroczystości polega na tym, że wy dostojni jubilaci macie za sobą bogate zawodowe życie, pełne sukcesów, a jednocześnie faktem immatrykulacji wracacie na początek tej drogi, czyli tak jakby ten piękny okres studiów zaczynał się od nowa, ale już na pełnym luzie – bez ryzyka i niepewności. Tu spotkanie serdecznych przyjaciół z okresu studiów, a w niejednym serduszkach może odzywać się nutka niespełnionego uczucia do koleżanki czy kolegi.

Do ponownej immatrykulacji zostali zaproszeni:

### PION HUTNICZY indeksy czerwone

<b>Jan Sas</b> Wydział Metali Nieżelaznych	Związany z Wydziałem Zarządzania. Przez trzy kadencje – prodziekan tego wydziału. Od 25 lat kieruje studiami podyplomowymi „Zarządzanie przedsiębiorstwem”, od 2003 – Redaktor Naczelny Wydawnictw AGH
<b>Antoni Rudnicki (USA)</b> Wydział Metali Nieżelaznych	Założyciel i naczelny metalurg w A & M Technical Services Houston Texas – USA
<b>Halina Kusiak</b> Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej	Krakowianka, córka metalurga, profesora AGH, budowniczego huty wtedy im. Lenina, wierna rodzinnej tradycji, ukończyła studia na Wydziale Metalurgii z wyróżnieniem, odznaczona medalem im. Stanisława Staszica
<b>Marian Tomczak</b> Wydział Odlewnictwa	42 lata pracy w zawodzie, inż. odlewnik, ciągły awans stanowiskowy, długoletnie zarządzanie firmą, właściwe organizowanie produkcji wysokojakościowych odlewów stalowych dla okrętownictwa i kolejnictwa, wysokie uznanie profesjonalizmu w kraju i za granicą są potwierdzeniem najlepszego wyboru uczelni
<b>Elżbieta Greiner Wrona</b> Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki	Ratuje historyczne szklane zabytki. Połączyła inżynierię materiałową z archeometrią i konserwacją. Wprowadziła nowy interdyscyplinarny przedmiot pt: „Archeometria”, wydała trzy książki z tego zakresu
<b>Henryk Musiał</b> Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki	Dyrektor ds. Badań i Rozwoju firmy FAKRO, światowego producenta okien dachowych. Związany z firmą od początku jej powstania. Kieruje 50-osobowym zespołem konstruktorów, w większości absolwentów AGH
<b>Tadeusz Pająk</b> Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki	Specjalista w zakresie szeroko rozumianej problematyki termicznego przekształcania odpadów. Ekspert i autor wstępnych założeń dla NFOŚiGW dotyczących krajowych projektów sześciu spalarni odpadów komunalnych, Członek Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko, członek Państwowej Rady Ochrony Środowiska

### Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej – indeksy czarne

<b>Wacław Gudowski (Szwecja)</b>	Absolwent – specjalność techniczna fizyka jądrowa. Oddany duszą i sercem Zrzeszeniu Studentów Polskich w AGH. Uczeń profesora Mięśłowicza, doktorant profesora Mościńskiego. Obecnie członek Królewskiej Szwedzkiej Akademii Nauk Inżynieryjnych, profesor Królewskiego Instytutu Technologicznego w Sztokholmie, profesor w Narodowym Centrum Badań Jądrowych w Świerku. Mentor wielu doktorów w energetyce jądrowej. Zamierza przekonać Polskę do energetyki jądrowej!
<b>Małgorzata Wątroba (Australia)</b>	Inżynier elektrotechnik w Australii specjalista od zasilania urządzeń dużej mocy i transformatorów wysokich napięć. Pokochała nie tylko wysokie napięcia, ale także najwyższe góry świata, które jako znana himalaistka zdobyła w większości tak w Azji jak również na innych kontynentach. Jest jedyną absolwentką AGH, która stojąc na ziemi obserwowała ją z wysokości prawie 9 km
<b>Wojciech Żurek (USA)</b>	Wybitny, światowej sławy fizyk kwantowy (głównie, ale nie tylko). Los Alamos „Fellow”, Laureat Medalu Mariana Smoluchowskiego, Orderu Polonia Restituta, Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, Nagrody Humboldta, „Los Alamos Medal”, posiadacz tytułu „Einstein Profesor” (Universität Ulm)
<b>Aleksander Dziadecki</b>	Całe życie zawodowe związał z akademią, jako jej pracownik naukowo-dydaktyczny
<b>Małgorzata Trojanowska</b>	Profesor nauk rolniczych w dyscyplinie inżynieria rolnicza, pracuje na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie
<b>Antoni Cieśla</b>	Mówi o sobie „zwyczajny, pospolity elektryk”, który nie zrobił międzynarodowej kariery, ale został w AGH – już na czwartym roku studiów – i tak trwa do dnia dzisiejszego. W międzyczasie był prorektorem uczelni i dziekanem wydziału EAIIB przez dwie kadencje. Obecnie jest Redaktorem Naczelnym „Vivat Akademia”

### Pion Górniczy indeksy zielone

<b>Pham Khoi Nguyen</b> Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	Były Minister w Ministerstwie Zasobów Naturalnych i Środowiska Wietnamu. Przewodniczący Towarzystwa Przyjaźni Wietnamsko-Polskiej. Konsul Honorowy AGH. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP
<b>Maria Raczyńska</b> Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	Przez trzy kadencje była dyrektorem administracyjnym Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska. Za działalność dla Krakowa otrzymała Odznakę Honoris Gratia. Obecnie w Zespole Budżetowym Kwestury
<b>Krzystian Probiez</b> Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	Pracownik Politechniki Śląskiej w Gliwicach, były dziekan i prodziekan wydziału Górniczego i Geologii, doktor honoris causa Uniwersytetu Technicznego TU-VŠB w Ostrawie, Senator RP IX kadencji
<b>Adam Boroń</b> Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska	Pracownik naukowo-dydaktyczny w Katedrze Fotogrametrii Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH. W pracy naukowej rozwijał metody fotogrametrycznej inwentaryzacji zabytków
<b>Krzystian Wachowski</b> Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska	W 1974 roku kierował I (pierwszą) Wyprawą BARI studentów Wydziału Geodezji Górniczej, które zapoczątkowały kolejnych 17 wypraw BARI, podczas których studenci WGGiIS wykonali na zamówienia różnych instytucji z Europy, Azji, Afryki bogatą dokumentację geodezyjno-fotogrametryczną zabytków architektury
<b>Adam Kessler</b> Wydział Wiertnictwa, Nafty i Gazu	Były nauczyciel akademicki AGH i uczelni zagranicznej oraz przedsiębiorca branży wiertniczo-geologicznej, wprowadził i rozwinął w Polsce zastosowanie systemów geokomórkowych do stabilizacji gruntów
<b>Jan Winzer</b> Wydział Górniczego i Geoinżynierii	45 lat pracy w AGH. Prodziekan wydziału 2008–2014. Współprojektant Kopalnianych Stacji Monitoringu Drgań rejestrujących oddziaływanie robót strzałowych na obiekty budowlane. Współzałożyciel firmy Exploconsult
<b>Bogusława Maria Nowak</b> Wydział Górniczego i Geoinżynierii	Praca w wielu zakładach przemysłowych w tym: Hydropol Kraków, KWK Bobrek Bytom, GSU przy Bytomskiej Spółce Węglowej. Wraz z mężem cyklicznie organizuje zjazdy i spotkania absolwentów AGH swojego rocznika
<b>Marek Mrugała (USA)</b> Wydział Górniczego i Geoinżynierii	Absolwent Politechniki Krakowskiej i Akademii Górniczo-Hutniczej, „Górnika” – obronił doktorat na Penn State University w USA, gdzie wykładał geomechanikę. W przemyśle amerykańskim pracował w licznych kopalniach jako inżynier geotechnik, projektował między innymi tunele i składowisko odpadów nuklearnych (Yucca Mtn)

Wracając do tamtych czasów warto przypomnieć, że na początku waszych studiów nikt nie wiedział, co to jest kalkulator osobisty, komputer czy szybka drukarka. Wszystkie projekty rysowaliście grafionami i opisywaliście piórami redis. Treść projektów pisaliście ręcznie, a wymagający profesorowie strofowali was, aby to pismo było czytelne – najlepiej techniczne.

Dzisiaj wracacie do pięknych wspomnień tu pod Wawelem, kiedy w Socjalnym przygrywali Skaldowie, kiedy do też rozbawiał nas kabaret Pod Budą z nieżyjącym już Bogusiem Smoleniem, a w Kabarecie Piwnica pod Baranami – ale tam to już wyższa klasa – śpiewali:

Ta nasza młodość z kości i krwi  
Ta nasza młodość co z czasu kpi (...)  
Ta nasza młodość ten szczęśny czas  
Ta para skrzydeł zwiniętych w nas

Pamiętając to wszystko po 50 latach stajecie znów razem przed obecnym rektorem prof. Tadeuszem Słomką, który studiował równoległe z wami i prorektorem prof. Wojciechem Łuźnym, na sali są obecni dziekani waszych wydziałów, by w tym uroczystym roku jubileuszowym 100-lecia naszej kochanej AGH po raz 46 w tradycji Stowarzyszenia Wychowanków AGH uczestniczyć w ponownej immatrykulacji.

Dzisiaj zaszczytu ponownej immatrykulacji dostąpią przedstawiciele wszystkich 10 wydziałów, które funkcjonują już w AGH dłużej niż 50 lat. Mamy w dostojnym 23-osobowym gronie ponownie immatrykulowanych wielu profesorów, którzy w nauce polskiej i w AGH odegrali nietuzinkową rolę. Mamy licznych prezesów lub byłych prezesów ważnych spółek i instytucji gospodarczych kraju. Mamy też Himalaistkę, która jako jedyna z absolwentów AGH zdobywając pięć ośmiotysięczników, spoglądała na świat z tej wysokości, stojąc na zamrzniętym śniegu. Wielu z was osiągnęło inne wspaniałe sukcesy w życiu naukowym i zawodowym tu w kraju, ale także za granicą. Nie

wspomnę o sukcesach rodzinnych, bo przy takiej okazji często da się słyszeć – „moja wnuczka studiuje w Londynie”, „mój wnuk prowadzi interesy w USA”. To wszystko piękna karta waszej historii, u początku której jest AGH.

Dzisiaj studenci nie otrzymują już na immatrykulacji zielonych indeksów, bo te zastępują już systemy elektroniczne, ale wy otrzymacie wasze złote indeksy z okładką w kolorze statutowym waszych wydziałów: Pion Górniczy – okładki zielone, Pion Hutniczy czerwone i pozostałe wydziały – okładki czarne.

Wymową dzisiejszego indeksu jest złote godło AGH i złote logo 100-lecia uczelni. Wnętrze indeksu to też kolor złota – kolor szlachetności, elegancji i kolor najwyższego uznania. Wasz „Złoty Indeks” jest złotym medalem olimpijskim na olimpiadzie, która nosi imię „życie”. Na tej olimpiadzie wygraliście wszyscy.

Wszystkim wychowankom serdecznie gratuluję tego pięknego wydarzenia, życzę wspaniałej i długiej jesieni życia, przekazuję najlepsze życzenia i górnicze pozdrowienie. Szczęść Boże”.

Zgromadzeni na schodach złożyli ślubowanie wychowanka, które poprowadził prof. Wojciech Łuźny. Po ślubowaniu uroczystej ceremonii ponownego przyjęcia w poczet studentów AGH dokonał rektor prof. Tadeusz Słomka. Na twarzach immatrykulowanych pojawiał się radosny uśmiech, a w niejednych oczach nieśmięte łzy wzruszenia. „Ja ponownie studentem?” Jak by to było pięknie mieć to, co mamy dzisiaj i być tam, gdzie byliśmy kiedyś przed 50 laty.

Dla wielu zagadką była kolejność immatrykulacji. Otóż ustalono ją tak, aby po ustawieniu się jubilatów na głównych schodach, z indeksów utworzyła się zielono-czarno-czerwona flaga AGH. Obserwując uważnie wspólne zdjęcie można dostrzec ten efekt.

Na zakończenie uroczystości wszyscy uczestnicy odśpiewali wraz z chórem Zespołu Pieśni Tańca AGH „Krakus” radosne „Gaudeamus Igitur” i „Vivat Akademia, Vivant Professores”. Indeksy uniesione w górę i uśmiech na twarzach wszystkich uczestników są najlepszą wizytówką przemijającej i radosnej atmosfery.

Po radosnym „Gaudeamus” profesor Tadeusz Słomka jak zwykle wznosił tradycyjny okrzyk: „Tak się bawi, tak się bawi – AGH”. Za trzecim razem zebrani odpowiadając „AGH” zaprezentowali taką siłę głosu, która w pełni usatysfakcjonowała rektora i wszystkich zebranych.

Organizatorzy zjazdu zaprosili uczestników na obiad i dalszy ciąg zjazdu absolwentów na swoich macierzystych wydziałach, który rozpoczął się o godz. 14:00.

Wszystkim uczestnikom ponownej immatrykulacji po 50 latach serdecznie dziękujemy.

### Jubilaci po immatrykulacji



fot. Z. Sulima

# 80. rocznica „Sonderaktion Krakau”

oprac. Dział Informacji  
i Promocji

Najazd Niemiec na Polskę we wrześniu 1939 roku przerwał działalność Akademii Górniczej. 6 września Kraków zajęły wojska niemieckie. Rozpoczęła się grabież mienia uczelni i przygotowanie głównego budynku na siedzibę rządu Generalnej Guberni. Mimo niepewnej sytuacji politycznej czynniki polskie postanowiły organizować szkolnictwo. Już 9 września, na zaproszenie rektora UJ, odbyło się zebranie około 20 osób związanych ze szkolnictwem. W toku dyskusji postanowiono powołać do życia „Tymczasową Komisję Szkolną” jako ciało kolegialne. Ponadto senat UJ, znając przychylne stanowisko niektórych wyższych oficerów niemieckich i niemieckiego prezydenta miasta, 19 października 1939 roku zdecydował o otwarciu uczelni w roku 1939/1940. Początkowo istniał również zamiar uruchomienia Akademii Górniczej, jednak – z uwagi na zajęcie jej głównego budynku przez władze niemieckie – ogłoszono, że w roku akademickim 1939/1940 uczelnia nie będzie otwarta.

Tymczasem, na żądanie radcy rządowego, SS-Sturm-bannführera dr. Bruno Müllera, 6 listopada 1939 roku zwołano ogólne zebranie profesorów UJ w celu poinformowania zebranych o poglądach niemieckich władz na sprawy nauki i szkolnictwa. W dniu tym o godz. 12:00 w sali nr 66 Collegium Novum zebrali się licznie profesorowie i wykładowcy. Budynek został otoczony przez Gestapo, a zebrani aresztowani. Wśród aresztowanych znaleźli się również profesorowie Akademii Górniczej, którzy w tym czasie brali udział w zebraniu własnym, odbywającym się w sali posiedzeń Wydziału Filozoficznego UJ. Uwięziono 183 osoby spośród profesorów, docentów i asystentów Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej oraz wiele osób spoza uniwersytetu. Wśród aresztowanych w tzw. „Sonderaktion Krakau” znaleźli się

- profesorowie:  
Zygmunt Sariusz-Bielski, Witold Budryk, Edmund Chromiński, Stefan Czarnocki, Iwan Feszczenko-Czopiowski, Roman Dawidowski, Stanisław Gołąb, Antoni Hoborski, Stanisław Jaskólski, Mieczysław Jeżewski, Aleksander Krupkowski, Adam Ludkiewicz, Izidor Stella-Sawicki, Wilhelm Staronka, Jan Studniarski, Władysław Takliński, Feliks Zalewski,
- docenci:  
Andrzej Bolewski, Mikołaj Czyżewski, Edward Windakiewicz, wykładowca Antoni Meyer, starszy asystent Julian Kamecki.

W tym roku mija 80 lat od zbrodniczej akcji wymierzonej w polską inteligencję, nazwanej później „Sonderaktion Krakau”. 6 listopada 1939 roku wśród aresztowanych 183 profesorów i innych pracowników nauki znaleźli się niemal wszyscy profesorowie i docenci Akademii Górniczej, spośród których w niemieckim obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen zamordowano i zamęczono trzech profesorów, w tym dwóch rektorów: prof. Antoniego Hoborskiego i prof. Władysława Taklińskiego.



foto. Z. Sulima

Aresztowanych zatrzymano w więzieniu przy ul. Montelupich, następnie przeniesiono do koszar przy ul. Mazowieckiej, potem przewieziono do więzienia we Wrocławiu i w końcu do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen. Już po kilku dniach tej gehenny zwolniono profesora Iwana Feszczenko-Czopińskiego i docenta Mikołaja Czyżewskiego, którzy byli narodowości ukraińskiej. Ze względu na podeszły wiek zwolniony został także docent Edward Windakiewicz (miał wtedy 81 lat).

W obozie koncentracyjnym utracili życie:

- zastępca profesora dr inż. Antoni Meyer,
- prof. inż. Władysław Takliński,
- prof. dr Antoni Hoborski.

9 lutego 1940 roku zwolniono starszych profesorów. W obozie pozostali: Andrzej Bolewski, Stanisław Gołąb i Julian Kamecki. Przewieziono ich do obozu koncentracyjnego w Dachau i dopiero w ostatnim kwartale 1940 roku zwolniono. Zwolnienie profesorów było możliwe na skutek szerokiej akcji protestacyjnej prowadzonej przez środowiska naukowców całego świata.

Władze rektorskie złożyły wieńce podczas uroczystości upamiętniającej „Sonderaktion Krakau”, 14 listopada 2019 r.

Źródło: historia.agh.edu.pl

# Kalendarium rektorskie

## – październik 2019

### 1 października

- Uroczystość z okazji Dnia Jedności Niemiec.
- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Uniwersytet Jagielloński.
- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Politechnika Warszawska.

### 2 października

- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Politechnika Śląska w Gliwicach.
- Podpisanie listu intencyjnego w sprawie współpracy w zakresie działań związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich w 2023 roku – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.
- Inauguracja roku akademickiego – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

### 3 października

- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Politechnika Krakowska.
- Konferencja naukowo-techniczna KOK-SOWNICTWO 2019 – Wisła.

### 4 października

- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Akademia Muzyczna w Krakowie.

### 7 października

- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie.

### 8 października

- Spotkanie z przedstawicielami Shibaura Institute of Technology z Tokyo.
- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 – Krakowska Interdyscyplinarna Szkoła Doktorska – Instytut Fizyki Jądrowej PAN.

### 9 października

- Śniadanie z webinarium w Centrum e-Learningu AGH – uroczyste otwarcie sali webinarowej.
- Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2019 – Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach.

- Spotkanie stypendystów Centrum AGH UNESCO edycji 2019 w obszarze nauk technicznych (młodych naukowców z krajów rozwijających się) z władzami uczelni i Polskiego Komitetu ds. UNESCO.

### 10 października

- Spotkanie z prof. Cezarym Madryasem – Rektorem Politechniki Wrocławskiej oraz prof. Tadeuszem Więckowskim dotyczące współpracy z AGH w ramach Konsorcjum Instytutu Autostrada Technologii i Innowacji – AGH.
- Spotkanie przedstawicieli firmy HSBC i AGH w celu prezentacji zakresu działalności i omówienia możliwości współpracy.
- Małopolskie Forum Inwestora i Eksportera połączone z galą Małopolskiej Nagrody Gospodarczej 2019 – Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.

### 11 października

- Uroczyste posiedzenie Senatu AGH z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

### 10-11 października

- Uroczyste honorowe kolokwium z okazji przekazania kierownictwa Instytutu przez prof. Rudolfa Kawallę prof. Ulrichowi Prahłowi w TU Bergakademie Freiberg w Niemczech.

### 14 października

- Nadanie tytułu Honorowego Profesora Instytutu Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN profesorowi Rolfowi Dieterowi Heuerowi – IFJ PAN, Kraków.

### 15-17 października

- Wizyta delegacji KRASP na Ukrainie – seminarium rektorów uczelni Polski i Ukrainy – Kijowski Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki.

### 16 października

- Spotkanie Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego, dyskusja na temat „Rady uczelni szansą na wzmocnienie współpracy z przedsiębiorcami” w ra-

mach Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw – Katowice.

### 17 października

- Uroczyste spotkanie laureatów dwudziestej edycji konkursu Diamenty AGH.
- Zebranie Plenarne PAN – Warszawa.
- Jubileusz 30-lecia Ceramiki Paradyż – Jachranka.

### 18 października

- Inauguracja roku akademickiego WIMiC AGH połączona z Jubileuszem 70-lecia wydziału.

### 18-19 października

- Główne obchody Jubileuszu AGH połączone z I Światowym Zjazdem Absolwentów – AGH oraz ICE Kraków.

### 21 października

- Spotkanie z Rektorem Binh Duong University Wietnam – AGH.

### 22 października

- Wizyta delegacji TU Clausthal z Niemiec – rozmowy dotyczące możliwości podwójnego dyplomowania z AGH.

### 23 października

- Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 Szkoły Doktorskiej AGH.
- Polscy Naukowcy z Grantami ERC z udziałem Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych – Collegium Novum UJ.
- Śniadanie międzynarodowe – spotkanie Konsorcjum Uczelni Krakowa – AGH.
- Spotkanie z Prezesem Gold Ventures Incubator – Tel Aviv, Izrael – rozmowy dotyczące możliwości nawiązania współpracy z AGH.

### 24 października

- Jubileusz 30-lecia powstania firmy WITKO – Łódź.

### 23-25 października

- Konferencja „IRON AND STEELMAKING 2019” organizowana przez Academy of Metallurgy – Słowacja.



**24 października**

- Gala wręczenia Polskiej nagrody im. Sergio Vieira de Mello.

**24–26 października**

- Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia i ds. Studenckich Polskich Uczelni Technicznych zorganizowana przez Politechnikę Koszalińską.
- Posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych połączone z III Forum Rektorów Uczelni Technicznych Polski i Ukrainy – Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej.

**25 października**

- Wizyta przedstawicieli firmy CIECH S.A. – spotkanie robocze z przedstawicielami wydziałów AGH, dotyczące omówienia możliwości współpracy.
- Jubileusz 100-lecia Teatru Bagatela w Krakowie.

**25–27 października**

- XXIV Konferencja Studenckiego Ruchu Naukowego AGH – Bartkowa.

**28 października**

- Ceremonia nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej prof. Alberto Molinari.

**29 października**

- Podsumowanie sezonu AZS AGH.
- Spotkanie z władzami MARR w sprawie współpracy z AGH w ramach Małopolska Science Fund.

**30 października**

- Otwarcie wystawy „Solidarność w historii Akademii Górniczo-Hutniczej”.
- Ogłoszenie wyników konkursu w programie „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” – Zamek Królewski w Warszawie.

**31 października**

- Posiedzenie Rady Nadzorczej Krakowskiego Parku Technologicznego.

Tablice – pamięć wiecznie żywa – część LXXII

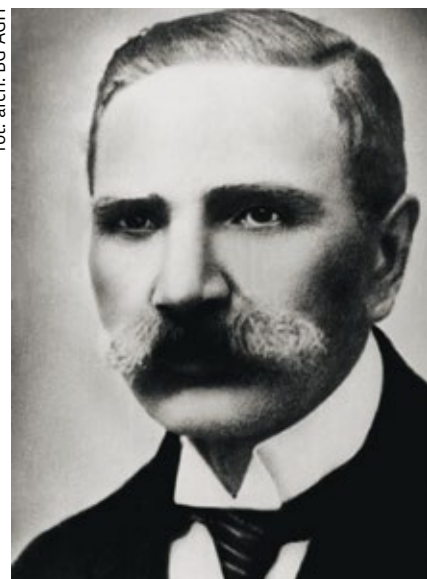
# Profesor Jan Zarański

Hieronim Sieński  
Biblioteka Główna AGH

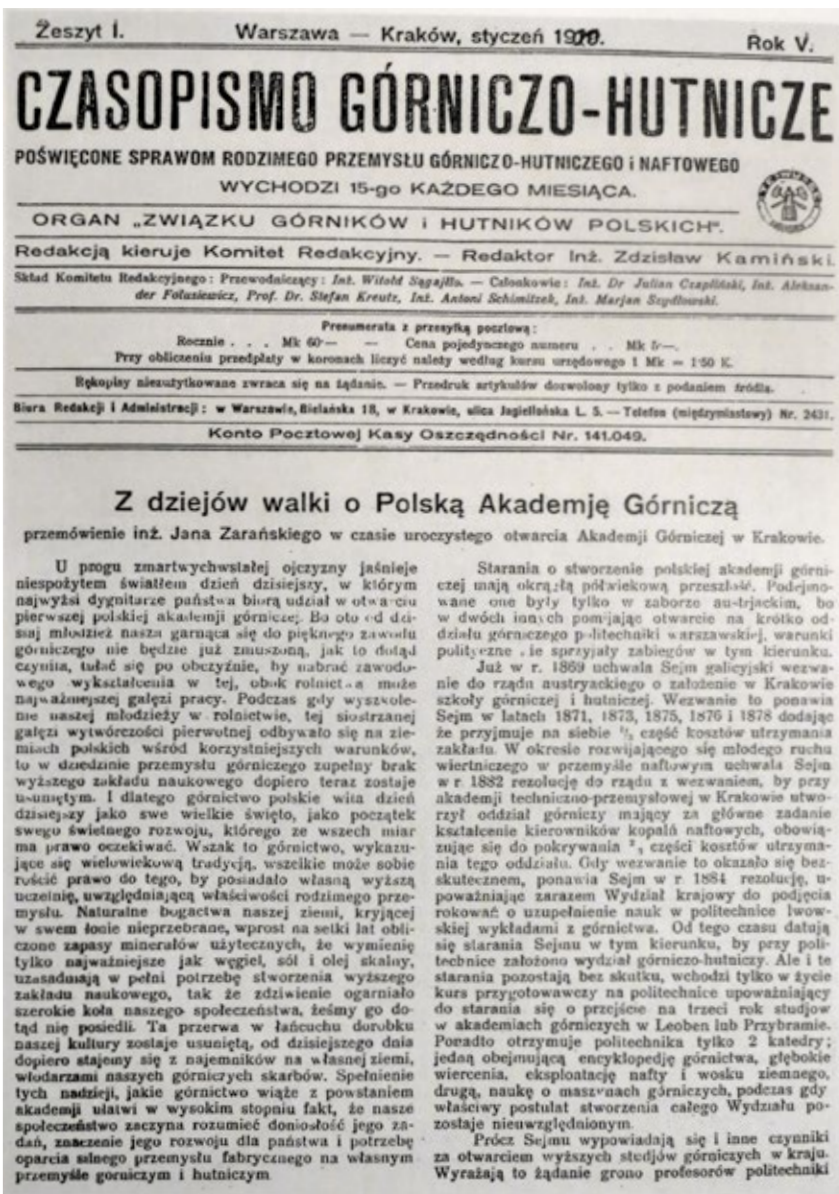
Jan Zarański urodził się 27 maja 1866 roku w Krakowie, w rodzinie inteligentnej, ojciec był historykiem-pedagogiem i pisarzem. Jan uczęszczał do Gimnazjum im. św. Jacka w Krakowie, w tamtym czasie noszącego nazwę Cesarsko-Królewskie II Gimnazjum św. Jacka. Następnie na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego studiował prawo. Kolejnym etapem jego edukacji były studia w Akademii Górniczej w Leoben, które ukończył w lipcu 1891 roku, uzyskując stopień inżyniera górniczego. Zawodowo związał się z państwową służbą górniczą, rozpoczynając pracę w Ministerstwie Rolnictwa we Wiedniu, któremu wówczas podlegało górnictwo. Przeszedł kolejno wszystkie szczeble w hierarchii zawodowej, począwszy od elewa górniczego w 1891 roku, adiunkta górniczego i komisarza górniczego od 1893 roku, starszego komisarza górniczego od 1897 roku, radcy górniczego od 1905 roku i starszego radcy górniczego od 1909 roku. Z czasem przeniesiony został do Wyższego Urzędu Górniczego w Krakowie, a następnie na stanowisko naczelnika Wyższego Urzędu Górniczego w Drohobyczu. W 1907 roku został wybrany na posła do austriackiej Rady Państwa i mandat ten sprawował do 1918 roku. Będąc członkiem Polskiego Koła w parlamencie austriackim, rozwijał żywą działalność na rzecz podniesienia i umocnienia polskiego górnictwa i polskiego szkolnictwa górniczego. Wybitnie przyczynił się do założenia polskiej Szkoły Górniczej w Dąbrowie na Śląsku Cieszyńskim, pozostając przez wiele lat przewodniczącym jej Komitetu Szkolnego. Szkoła ta dała możliwość miejscowej młodzieży męskiej kształcenia się na dozorców górniczych (szytgarów) w ojczystym języ-

ku. O tym, jak trudno było utworzyć i utrzymać taką szkołę z polskim językiem wykładowym, świadczy najlepiej fakt, że przez 13 lat jej istnienia musiano ustawicznie walczyć o byt szkoły i odpierać ataki wrogich społeczeństwa polskiej sił. Osobny rozdział jego życia na odcinku walki o polskie szkolnictwo górnicze stanowi długoletni, ogromny wkład pracy w akcję powołania do życia Akademii Górniczej w Krakowie z polskim językiem wykładowym. Chodziło tu o umożliwienie Polakom odbycia studiów górniczych w języku polskim i we własnym środowisku. Dotychczas Polacy z Galicji studiowali w Leoben czy Przybramie. Polacy z pozostałych dwóch zaborów studiowali odpowiednio – w Petersburgu czy Freibergu; chwilowo był też wydział górniczy przy Instytucie Politechnicznym im. Mikołaj II w Warszawie. Władze austriackie niechętnie patrzyły na rozwój polskiej nauki i wzmocnienie intelektualne Polaków w monarchii austriackiej i piętrzyły przeszkody w powołaniu do życia nowej uczelni polskiej. Zarański walkę o polską Akademię Górniczą w Krakowie prowadził na terenie parlamentu austriackiego oraz interweniował u ministrów we Wiedniu. Działalność ta stała się jego długoletnią pasją. Współorganizował spotkania dyskusyjne, wygłaszał referaty oraz

fol. arch. BG AGH



Profesor Jan Zarański



## Z dziejów walki o Polską Akademię Górniczą

przemówienie inż. Jana Zarańskiego w czasie uroczystego otwarcia Akademii Górniczej w Krakowie.

U progu zmartwychwstałej ojczyzny jaśniejszym światłem dzień dzisiejszy, w którym najwyżsi dygnitarze państwa biorą udział w otwarciu pierwszej polskiej akademii górniczej; Bo oto od dzisiaj młodzież nasza garnąca się do pięknego zawodu górniczego nie będzie już zmuszoną, jak to dotychczas czyniła, taśać się po obczyźnie, by nabrać zawodowego wykształcenia w tej, obok rolnictwa może najważniejszej gałęzi pracy. Podczas gdy wyswolenie naszej młodzieży w rolnictwie, tej siostrzanej gałęzi wytwórczości pierwotnej odbywało się na ziemiach polskich wśród korzystniejszych warunków, to w dziedzinie przemysłu górniczego zupełny brak wyższego zakładu naukowego dopiero teraz zostaje usunięty. I dlatego górnictwo polskie wita dzień dzisiejszy jako swe wielkie święto, jako początek swego światłego rozwoju, którego ze wszech miar ma prawo oczekiwać. Wszak to górnictwo, wykazujące się wielowiekową tradycją, wszelkimi może sobie rościć prawo do tego, by posiadało własną wyższą uczelnię, uwzględniającą właściwości rodzimego przemysłu. Naturalne bogactwa naszej ziemi, kryjącej w swem łonie nieprzebrane, wprost na setki lat obliczone zapasy minerałów użytecznych, że wymienię tylko najważniejsze jak węgiel, sól i olej skalny, uzasadniają w pełni potrzebę stworzenia wyższego zakładu naukowego, tak że zdziwienie ogarniało szerokie koła naszego społeczeństwa, żeśmy go dotąd nie posiadli. Ta przerwa w łańcuchu dorobku naszej kultury zostaje usunięta, od dzisiejszego dnia dopiero stajemy się z najemnikami w własnej ziemi, włodarzami naszych górniczych skarbów. Spełnienie tych nadziei, jakie górnictwo wiąże z powstaniem akademii ułatwi w wysokim stopniu fakt, że nasze społeczeństwo zaczyna rozumieć doniosłość jego zadań, znaczenie jego rozwoju dla państwa i potrzebę oparcia silnego przemysłu fabrycznego na własnym przemyśle górniczym i hutniczym.

Starania o stworzenie polskiej akademii górniczej naszą okrają półwiekową przeszłość. Podjęwane one były tylko w zaborze austriackim, bo w dwóch innych pomijając otwarcie na krótko oddziału górniczego politechniki warszawskiej, warunki polityczne nie sprzyjały zabiegom w tym kierunku.

Już w r. 1869 uchwała Sejm galicyski wezwania do rządu austriackiego o założenie w Krakowie szkoły górniczej i hutniczej. Wezwanie to ponawia Sejm w latach 1871, 1873, 1875, 1876 i 1878 dodając że przyjmuje na siebie 1/2, część kosztów utrzymania zakładu. W okresie rozwijającego się młodego ruchu wiertniczego w przemyśle naftowym uchwała Sejm w r. 1882 rezolucję do rządu i wezwaniem, by przy akademii techniczno-przemysłowej w Krakowie utworzył oddział górniczy mający za główne zadanie kształcenie kierowników kopalń naftowych, obowiązując się do pokrywania 2/3, części kosztów utrzymania tego oddziału. Gdy wezwanie to okazało się bezskutecznym, ponawia Sejm w r. 1884 rezolucję, upoważniając zarządcę Wydział krajowy do podjęcia rokowań o uzupełnienie nauk w politechnice lwowskiej wykładami z górnictwa. Od tego czasu datują się starania Sejmu w tym kierunku, by przy politechnice założono wydział górniczo-hutniczy. Ale i te starania pozostają bez skutku, wchodzi tylko w życie kurs przygotowawczy na politechnice upoważniający do starania się o przyjęcie na trzeci rok studjów w akademiach górniczych w Leoben lub Przybramie. Ponadto otrzymuje politechnika tylko 2 katedry; jedną obejmującą encyklopedję górnictwa, głębokie wiercenia, eksploatację nafty i wosku ziemnego, drugą, naukę o maszynach górniczych, podczas gdy właściwy postulat stworzenia całego Wydziału pozostaje nieuwzględnionym.

Prócz Sejmu wypowiadają się i inne czynniki za otwarciem wyższych studiów górniczych w kraju. Wyrażają to żądanie grono profesorów politechniki

publikował artykuły w tej sprawie, między innymi: „O akademię górniczą w Krakowie” 5, 12 i 23 grudnia 1911 roku w „Gazecie Wieczornej”, „O polską akademię górniczą” 7 grudnia 1911 roku w „Czasie”. Już w październiku 1909 roku w czasopiśmie „Nowa Reforma” zamieścił artykuł „W sprawie akademii górniczej w kraju”, w którym pisał: „Stała delegacja zjazdu polskich górników i hutników, będąca wybraną na odbyty w roku 1906 w Krakowie zjeździe reprezentacją polskiego górnictwa i hutnictwa, zajmowała się na ostatnim swym posiedzeniu także sprawą wyższych studiów górniczych w kraju i przedłoży na mającym się odbyć w przyszłym roku w Warszawie lub Lwowie ponownym swym zjeździe swoje wnioski. Moim zdaniem, istotnej potrzebie kraju uczynić może zadość jedynie założenie samostojnej polskiej akademii z siedzibą w Krakowie, który dzięki swemu centralnemu położeniu wśród kopalń i hut i ułatwionej tym możliwości uzupełnienia wykładów przez ciągłe zwiedzanie tych za-

kładów, posiada pod tym względem ogromną nad Lwowem przewagę”. Wielki optymizm, cechujący Zarańskiego i zapal do dzieła, takt i umiejętność postępowania z ludźmi, przy ogromnej wytrwałości w zwalczaniu rozlicznych trudności i przeszkód, odniosły w końcu zwycięstwo. Wspólnymi siłami z zainteresowanymi polskimi kołami politycznymi i zawodowymi udało się w 1912 roku wymóc na władzach austriackich zgodę na utworzenie akademii w Krakowie. W 1913 roku centralne władze austriackie powołały do życia Komitet Organizacyjny Akademii Górniczej w Krakowie. Weszli do niego profesorowie uniwersytetów w Krakowie i Lwowie, przedstawiciele społeczności górników i hutników oraz urzędnicy państwowi, a przewodniczącym mianowano profesora Józefa Morozewicza. W skład komitetu wszedł również i poseł Jan Zarański, który walczył na terenie centralnych władz austriackich we Wiedniu o przeforsowanie polskich postulatów, które w dużej mierze zostały zrealizowane. Dotyczyło to zwłaszcza opracowanego przez komitet i dostosowanego do potrzeb polskiego górnictwa programu nauk przyszłej akademii. Programowi temu sprzeciwiały się władze austriackie, pragnące narzucić nowej uczelni przestarzały schemat organizacyjny Akademii Górniczej w Leoben. Jednak polski punkt widzenia został ostatecznie przeforsowany i postulaty Komitetu Organizacyjnego uwzględnione. Jesienią 1914 roku Akademia miała rozpocząć swoją działalność. Dalszym zadaniem Komitetu były energiczne prace związane z budową gmachu przyszłej uczelni. Na ten cel uzyskał komitet od gminy miasta Krakowa darowiznę gruntu przy Alei Mickiewicza, w miejscu dzisiejszej lokalizacji akademii. Jest charakterystyczne dla ówczesnych stosunków, że pragnąc zapewnić dotrzymania stawianego przez polską stronę warunku wprowadzenia w akademii wykładów w języku polskim, gmina miasta Krakowa obwarowała własność darowanego Skarbowi Państwa gruntu zastrzeżeniem, że grunt ten użyty ma być wyłącznie pod budowę budynków AG, w której językiem wykładowym ma być język polski. Austriacki Skarb Państwa zaakceptował ten warunek, zobowiązując się do zwrotu gruntu, gdyby język polski przestał być językiem wykładowym w akademii, lub gdyby darowany grunt został użyty na inne cele. Fakt ten dowodzi, z jaką ostrożnością i czujnością trzeba było wówczas kierować się w postępowaniu z władzami austriackim. Komitet powołał pierwszych profesorów AG. Dekretem Ministerstwa Robót Publicznych we Wiedniu – 8 listopada 1913 roku – inżynier Zarański, jako pierwszy otrzymał nominację na profesora zwyczajnego przyszłej akademii. Jak doskonale wiemy wybuch I wojny światowej unicestwił plany uruchomienia akademii w 1914 roku. Komitet działał w latach 1913–1921. Archiwalia dotyczące działalności Komitetu w latach 1913–1921

Relacja z otwarcia Akademii Górniczej zawierająca przemówienie profesora

zagięły. Mimo wszystko udało się ustalić dość szczegółowe kalendarium poczyniń tego organu. Zawdzięczamy to w dużej mierze publikacjom z „Przeglądu Górniczo-Hutniczego” oraz „Czasopisma Górniczo-Hutniczego” z tamtych lat. Otwarcie Akademii Górniczej nastąpiło dopiero 20 października 1919 roku. Ceremonia miała miejsce w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego, a pamiętne słowa „Magnificencjo! Świetny Senacie, dostojne zgromadzenie! Niniejszym ogłaszam Akademię Górniczą w Krakowie za otwartą” wypowiedział Naczelnik Państwa Józef Piłsudski. Profesor Zarański, w imieniu Związku Górników i Hutników Polskich, wygłosił inauguracyjne przemówienie zatytułowane „Z dziejów walki o Polską Akademię Górniczą”. W wystąpieniu tym profesor powiedział, między innymi: „Rząd austriacki nie doceniając tendencji nie może znaczenia rozwoju polskiego górnictwa z jednej strony, z drugiej zaś obawiając się o swoje stare niemieckie zakłady w Leoben i Przybramie, jeszcze nie uznawał za celowe czy też wierzyć nie chciał w potrzebę stworzenia polskiej akademii górniczej. Należało ją było zademonstrować ad okulos. Zbiorowa praca przyniosła dobre wyniki i dobre są zapowiedzi rozwoju tej nowej naukowej placówki. (...) Górnictwo polskie posiada niezłomną wiarę, że powstający zakład stanie na wysokości swoich wielkich zadań, że stąd wyjdą ważne dla górnictwa wskazania a wychowankowie przyuczeni do sumiennego wypełniania swych ciężkich obowiązków okiełznania tajemniczych sił przyrody, będą wzorowymi pracownikami zapowiadającego się dobrze górnictwa. Wolno nam jednak wyrazić życzenie, by akademie, nie uwłaczając teorii, miała w równej mierze na oku praktyczne kierunki życia i praktyczne zadania górnictwa i hutnictwa, bo od nich spełnienia zależy w wysokim stopniu dalszy świetny postęp rodzinnego przemysłu górniczo-hutniczego”. Prasa krakowska w sprawozdaniach z przebiegu uroczystości podkreśliła Jego zasługi i duży wkład w powstanie AG, a „Czasopismo Górniczo-Hutnicze” zauważyło, że wymieniając tych, którzy przyczynili się do powstania akademii zabrakło jego nazwiska i data następującą notkę: „Wśród wymienionych brak nazwiska inż. Jana Zarańskiego, który gorliwością w nieustannych zabiegach o zdobycie polskiej Akademii górniczej pierwszorzędne położył zasługi”. Profesor był jednym z pierwszych profesorów AG i wykładał prawo górnicze. Był w tej dziedzinie autorytetem w Polsce i za granicą. W 1921 roku habilitował się z prawa górniczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego i otrzymał potwierdzenie nominacji na stanowisko profesora zwyczajnego Akademii Górniczej. W latach 1921-1931 był kierownikiem Zakładu Prawoznawstwa Wydziału Górniczego, z siedzibą w budynku Okręgowego Urzędu Górniczego przy ul. Karmelickiej 38. W Za-



foto. S. Malik

kładzie prowadzone były zajęcia z prawoznawstwa ogólnego dla Wydziału Górniczego i Hutniczego oraz prawa górniczego dla Wydziału Górniczego. Od 1931 roku kierownictwo Zakładu Prawoznawstwa przejął dr inż. Antoni Meyer, prezes Wyższego Urzędu Górniczego w Krakowie. Profesor Zarański, ze względu na problemy zdrowotne, 30 kwietnia 1932 roku przeszedł w stan spoczynku. Poza działalnością naukowo-dydaktyczną pełnił również i inne funkcje w AG. Na przełomie 1918/1919 roku pracował w Polskiej Komisji Rządzącej w Krakowie, będąc zastępcą kierownika Wydziału Górniczego i brał czynny udział w organizowaniu polskiego górnictwa w odrodzonej Polsce. W roku akademickim 1924/1925 był przewodniczącym Komisji Statutowej AG, a w roku następnym – 1925/1926 przewodniczącym Komisji Regulaminowej AG. Po utworzeniu w Warszawie Ministerstwa Przemysłu i Handlu został mianowany konsultantem tego ministerstwa oraz przewodniczącym Komisji dla Kodyfikacji Polskiego Prawa Górniczego. W tym okresie napisał wiele prac z dziedziny prawa i przemysłu

Uroczystość odstonięcia tablic poświęconych profesorom: Józefowi Morozewiczowi i Janowi Zarańskiemu

Rektor AGH prof. Tadeusz Słomka odstonia tablicę poświęconą profesorowi Janowi Zarańskiemu



foto. S. Malik



fol. S. Malik

Tablica pamiątkowa w budynku głównym AGH

górniczego. W latach 1928–1930 był posłem na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Do końca życia, mimo ciężkiej choroby, aktywnie interesował się sprawami górnictwa, współpracując z licznymi organizacjami górnictwami w kraju i na świecie. W uznaniu licznych zasług i osiągnięć odznaczony został Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości. Profesor Jan Zaráński zmarł 14 kwietnia 1940 roku w Warszawie i pochowany został na cmentarzu Powązkowskim.

Źródła:

- Słownik biograficzny techników polskich. Z. 15. Red. nac. J. Piłatowicz. Warszawa 2004, s. 180–182, [foto],
- Szewczyk W.: Wyjątkowa wystawa i tablice pamiątkowe. Biuletyn AGH 2019, nr 136, s. 26, [foto],
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 238, [foto],
- Wójcik Z.: Józef Morozewicz uczony i współorganizator Akademii Górniczej w Krakowie. Kraków 2004, s. 71–187, 228, [foto],
- Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919–1967. Oprac. J. Sulima-Samujłto oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 625 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919–1969),
- Życiorysy profesorów i asystentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1919–1964). Red. M. Odlanicki-Poczobutt. Kraków 1965, s. 151–154, [foto] (Zeszyty Naukowe. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie ; nr 41, z. spec. 4).

W 100-lecie otwarcia akademii, uczelnia nie zapomniała o tych, dzięki którym powstała. 8 kwietnia 2019 roku w budynku głównym AGH uroczyste odsłonięto tablice upamiętniające działaczy Komitetu Organizacyjnego Akademii Górniczej: prof. Jana Zaráńskiego, pierwszego profesora uczelni, znawcę prawa górniczego oraz prof. Józefa Morozewicza – Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego. Odsłonięcia tablic dokonał prof. Tadeusz Słomka – Rektor AGH, a nastąpiło to podczas wernisażu wystawy „In magnis voluisse sat est. W rzeczach wielkich wystarczy chcieć – historia powstania Akademii Górniczej”. Podczas ceremonii otwarcia głos zabrał prof. Wojciech Łużny – Przewodniczący Komitetu ds. Organizacji Jubileuszu 100-lecia AGH, Prorektor ds. Kształcenia. Natomiast sylwetki obydwu uhonorowanych profesorów przedstawiła prof. Anna Siwik – Prorektor ds. Studenckich. W imieniu rodzin uhonorowanych profesorów głos zabrała Katarzyna Zofia Skórzyńska, wnuczka profesora Zaráńskiego, polska urzędniczka państwowa i dyplomata, ambasador RP w Brazylii (1992–1996) i Portugalii (2007–2012), wiceminister w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej (2000–2001). Niezwykle efektownie prezentuje się sama tablica. Projekt i rzeźbione gipsowe modele płyt, a także artystyczne wykończenie gotowych odlewów płyt wykonali artyści rzeźbiarze Wincenty Chlipała i Piotr Chwastarz. Sama płyta wykonana jest z granitu ORION pochodzącego z Indii. Kamień ten dobrze komponuje się z brązem, z którego wykonane jest popiersie Profesora. Całość zabezpieczona impregnatem, który wzmacnia kolor i strukturę materiału oraz chroni przed brudem i wilgocią, tworzy wrażenie głębi. Odlewy z brązu wykonane zostały w dwóch pracowniach odlewnictwa artystycznego: Brązy Polskie sp. z o.o. w Krakowie oraz Odlewnia Artystyczna Piotr Piszczkiewicz w Podłężu, zaś kamień został przygotowany przez Zakład Kamieniarski Adama Nowaka w Krakowie. Opieką nad tym przedsięwzięciem sprawowała dr inż. Aldona Garbacz-Klempka z Wydziału Odlewnictwa AGH.

Na granitowej płycie zacytowano wypowiedź Profesora:

**„TO CO W MOJEM WIELKIEM PRZYWIĄZANIU DO STANU GÓRNICZEGO DLA POWSTANIA I ORGANIZACJI UCZELNI UCZYNIŁEM, BYŁO PROSTYM OBOWIĄZKIEM POSŁA I OBYWATELA KRAJU”**

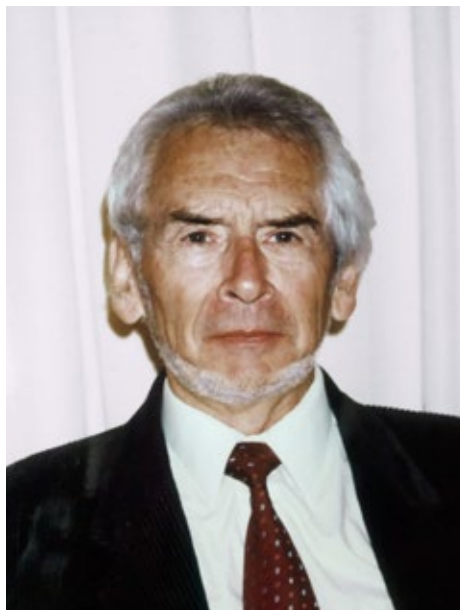
Na tablicy oprócz popiersia profesora zamieszczony jest napis:

**PROF. JAN ZARAŃSKI  
1866 – 1940  
WSPÓŁZAŁOŻYCIEL  
I ORGANIZATOR  
AKADEMII GÓRNICZEJ  
W KRAKOWIE**

# Profesor Antoni E. Skrzypiński (1938–2019)

Piotr Rusek  
emerytowany pracownik  
WIMiR

Profesor Antoni Edward Skrzypiński urodził się 1 października 1938 roku. Uczęszczał do V Liceum Ogólnokształcącego im. A. Witkowskiego w Krakowie, które ukończył w 1956 roku, następnie studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej, gdzie w 1961 roku uzyskał z wynikiem bardzo dobrym stopień magistra inżyniera mechanika o specjalności: konstrukcja obrabiarek, narzędzia i technologia budowy maszyn. 1 stycznia 1962 roku podjął pracę w Katedrze Technologii Budowy Maszyn na Wydziale Maszyn Górniczo-Hutniczych AGH. Jako asystent, starszy asystent, a następnie adiunkt prowadził działalność dydaktyczną i naukową na wspomnianym wydziale. W maju 1970 roku obronił pracę doktorską z zakresu technologii warstwy wierzchniej w odpowiedzialnych elementach maszyn, a w czerwcu 1980 roku przed gremium Rady Wydziału MGiH przedstawił i obronił pracę habilitacyjną na temat konstytuowania naprężeń w warstwie wierzchniej po różnych operacjach technologicznych. Obie te prace z uwagą na swój wysoki poziom zostały nagrodzone przez ministra szkolnictwa wyższego. Współpracował z wiodącymi ośrodkami prowadzącymi badania podstawowe z zakresu fizykochemii powierzchni w kraju (IPPT) i z zagranicy (Aachen w Niemczech), gdzie w 1975 roku odbywał staż naukowy. W latach 1976–1978 został oddelegowany służbowo na Politechnikę Kielecką, gdzie poprowadził Instytut Technologii Maszyn, współpracując owocnie jako dyrektor i naukowiec z „ZŁT – Iskra Kielce”, zakładem prowadzącym masową produkcję łożysk tocznych oraz innymi zakładami tego regionu. Po powrocie do AGH pracował jako docent w Instytucie Podstaw Budowy Maszyn, a w 1985 roku objął w nim funkcję Kierownika Zakładu Technologii Budowy Maszyn. W 1988 roku został zaproszony do Instytutu Technologicznego w Queretaro (Meksyk) jako visiting profesor. Prowadził wykłady na wielu uczelniach meksykańskich, a w 1990 roku rozpoczęła pracę w najlepszej uczelni technicznej tego kraju – Instituto Tecnológico de Monterrey, gdzie wykładał, prowadził badania i współpracował z przemysłem samochodowym (koncern Spicer) do 2000 roku. W 2000 roku podjął pracę na Uniwersytecie San Juan w Puerto Rico, na którym do 2018 roku był czynnym profesorem tytularnym prowadząc wykłady i prace badawcze z zakresu konstrukcji i technologii maszyn.



fot. arch. autora

Profesor Antoni E. Skrzypiński

Jest autorem kilku opracowań książkowych, wielu artykułów naukowych i popularyzatorskich w czasopiśmie o znaczeniu międzynarodowym, właścicielem wielu patentów. Wypromował wielu doktorów i magistrów, jego podstawowe prace z zakresu naprężeń w warstwach wierzchnich generowanych w procesach technologicznych należą do klasyki naszej wiedzy o powstawaniu powierzchni w procesach obróbki wykończeniowej.

Zmarł 26 maja 2019 w Meksyku. Nigdy nie zapomniał o Akademii Górniczo-Hutniczej, w której przepracował ponad 26 lat, był inicjatorem kursów letnich dla studentów uczelni latynoamerykańskich prowadzonych od 20 lat w AGH. Profesora Antoniego Skrzypińskiego będziemy pamiętać nie tylko jako świetnego naukowca i inżyniera, ale również jako człowieka dystyngowanego, mówiącego pięknym polskim językiem, życzliwie odnoszącego się do wszystkich współpracowników, lubianego powszechnie przez studentów. Również środowisko taterników i miłośników wspinaczek w skałkach podkrakowskich, z którym mocno się identyfikował, straciło jednego ze swoich wybitnych i lubianych kolegów.

# Nagrody Premiera RP dla naukowców AGH

oprac. Dział Informacji i Promocji

Prezes Rady Ministrów przyznał nagrody za działalność naukową, naukowo-techniczną, artystyczną oraz rozprawy habilitacyjne i doktorskie w 2018 roku. Wśród laureatów znalazła się dwójka naukowców z AGH.

Nagrodę za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, w tym twórczości artystycznej otrzymała **prof. dr hab. Danuta Kisielewska** za dorobek naukowy z zakresu eksperymentalnej fizyki cząstek elementarnych i wysokich energii.

Profesor Danuta Kisielewska należy obecnie do najlepszych i najbardziej znanych fizyków polskich. Wysoką, dobrze ugruntowaną pozycję w nauce światowej zdobyła dzięki badaniom przeprowadzonym od kilkudziesięciu lat różnymi technikami eksperymentalnymi, głównie w Europejskim Laboratorium Fizyki Cząstek CERN pod Genewą, ale także w DESY w Hamburgu oraz Laboratorium im. Fermiego pod Chicago.

W kilkuset publikacjach, których jest autorką lub współautorką, przedstawiła wyniki badań oddziaływań cząstek elementarnych poczynając od zderzeń hadronów przy energiach do 250 GeV badanych techniką komór pęcherzykowych, przez oddziaływania elektron-proton, badane technikami elektronicznymi w ramach Współpracy ZEUS przy zderzaczach HERA w DESY, do oddziaływań

proton-proton, badanych w eksperymencie ATLAS w CERN, przy najwyższej osiągniętej energii 7 TeV. Do najznakomitszych wyników tych badań należy przede wszystkim pionierskie, bardzo dokładne wyznaczenie funkcji struktury nukleonu oraz odkrycie oddziaływań z dużą przerwą rozkładu cząstek wtórnych w pospieszności (rapidity), współudział w odkryciu bozonu Higgsa w eksperymencie ATLAS, odkrycie nowych prawidłości w zderzeniach ciężkich jonów.

Nagrodę za wyróżniającą się rozprawę doktorską otrzymała **dr inż. Agnieszka Pęska-Siwik** za rozprawę „Ustalenie przebiegu granic nieruchomości w aspekcie wiarygodności wybranych atrybutów działki ewidencyjnej”.

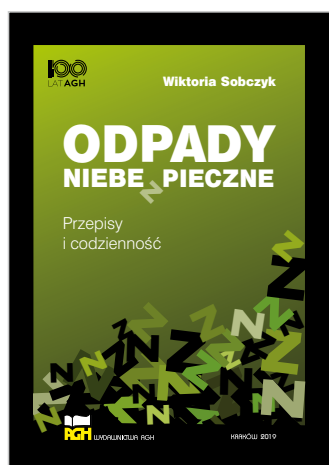
Nagrody Prezesa Rady Ministrów zostały ustanowione w inicjatywy Polskiej Akademii Nauk w 1994 roku. Przyznawane są za dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe i naukowo-techniczne lub artystyczne oraz za wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego, a także wyróżnione rozprawy doktorskie.

wybrane pozycje – pełna oferta: [www.wydawnictwa.agh.edu.pl](http://www.wydawnictwa.agh.edu.pl)

## Nowości Wydawnictw AGH

oprac. Monika Filipek  
(na podstawie fragmentów książki)

Wiktorja Sobczyk  
Odpady niebezpieczne.  
Przepisy i codzienność



U progu trzeciego tysiąclecia ochrona środowiska naturalnego staje się zadaniem priorytetowym. Produkcja nowych dóbr, na które my jako społeczeństwo konsumpcyjne jesteśmy nastawieni, powoduje nadmierną eksploatację nieodnawialnych zasobów naturalnych naszej planety oraz powstawanie dużych ilości odpadów, w tym omówionych w tej publikacji odpadów niebezpiecznych. Przez wiele lat podstawową formą ich unieszkodliwiania było gromadzenie na składowiskach. Duże zmiany w gospodarce odpadami rozpoczęły się dopiero na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku, kiedy zaczęto odchodzić od systemu, w którym jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów było ich składowanie, na rzecz systemu złożonego z kilku elementów: zbiórki surowców wtórnych, sortowania, kompostowania i termicznego przekształcania odpadów.

W monografii szczegółowo scharakteryzowano podstawowe grupy odpadów niebezpiecznych: odpady zawierające azbest, odpady medyczne, elektrośmieci, odpady przemysłu motoryzacyjnego oraz odpady substancji stosowanych w rolnictwie i ogrodnictwie. Na podstawie obserwacji działalności wybranych instytucji opisano procesy powstawania i sposoby zagospodarowania odpadów problematycznych. Po przedstawieniu materiału teoretycznego i dokumentacyjnego podano wyniki badań poziomu świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Zaproponowano również podjęcie działań edukacyjnych i informacyjnych w celu zwiększenia społecznej świadomości ekologicznej. Dla wygody czytelnika publikację wyposażono w słowniczek terminów specjalistycznych oraz obszerną bibliografię.

# Media o AGH

Biuro Prasowe AGH

Zwrotnością dorównuje skuterom wodnym, osiąga prędkość 40 km na godz., a jako dodatek ma hydroskrzydła, które mogą ją unieść ponad powierzchnię wody - tak prezentuje się elektryczna deska surfingowa, dzieło studenta Akademii Górniczo-Hutniczej. Elektryczna deska surfingowa to projekt Igora Łukasiewicza, studenta mechaniki i budowy maszyn. Łukasiewicz przez kilka lat działał w zespole AGH Solar Boat, zajmującym się budowaniem łodzi elektrycznych w pełni zasilanych energią słoneczną, jest też pasjonatem żeglarstwa i energii odnawialnej. Elektryczną deskę do surfingu stworzył w ramach swojej pracy magisterskiej. Urządzenie to rodzaj bezemisyjnego sprzętu wodnego, który umożliwia surfowanie na akwenach wodnych, wykorzystując do tego silnik elektryczny zasilany poprzez akumulatory litowo-jonowe. Ciekawostką są hydroskrzydła - urządzenia generujące siłę wynoszącą deskę ponad powierzchnię wody. Dzięki temu użytkownik ma wrażenie unoszenia się w powietrzu. Deska jest długa na 1,5 metra,

natomiast jej pylon, na którym osadzone są skrzydła, mierzy 0,85 metra. Sprzęt jest również bardzo lekki - konstrukcja deski waży 9 kg, a całe urządzenie wraz z elektroniką i bateriami - 17 kg. Pojazdy tego typu mogą rozwinąć prędkość do 40 km na godz., a pojemność akumulatorów wystarcza na godzinę zabawy na wodzie. Dodatkowo użytkownik za pomocą ręcznego kontrolera monitoruje prędkość, poziom naładowania baterii oraz reguluje moc silnika. Jak tłumaczy twórca, elektryczna deska surfingowa swoją zwrotnością dorównuje skuterom wodnym, ale dzięki hydroskrzydłom dostarcza o wiele więcej możliwości zabawy, np. robienia ewolucji w powietrzu. Manewry, jakie można wykonywać dzięki desce, to połączenie windsurfingu i kitesurfingu. Urządzenie pozwala także użytkownikowi na surfowanie przy braku fal. Obecnie deska jest stale udoskonalanym prototypem i znajduje się w fazie testów na wodzie. W najbliższym czasie projekt będzie można zobaczyć m.in. na konferencji Impact mobility rEvolution'19 w Katowicach.

[Student AGH stworzył... elektryczną deskę surfingową](#)  
Gazeta Wyborcza, 4.10.2019 r.

Akademia Górniczo-Hutnicza weszła w skład międzynarodowego konsorcjum, które chce zbudować i wysłać na orbitę Marsa lekkie satelity badawcze. Start pierwszej sondy jest planowany na 2022 rok. Satelita, nad stworzeniem którego pracuje międzynarodowe grono naukowców, ma ważyć poniżej 50 kg. Jego zadaniem będzie fotografowanie powierzchni Marsa i jego księżycy Fobosa, analiza składu marsjańskiej atmosfery czy poszukiwanie pokładów wody pod powierzchnią Czerwonej Planety. W skład konsorcjum realizującego ten projekt oprócz Akademii Górniczo-Hutniczej weszły również inne uczelnie z całej Polski, firma SatRevolution oraz wiodące przedsiębiorstwo z sektora kosmicznego - Virgin Orbit. Krakowianie będą odpowiedzialni za stworzenie systemu orientacji statku, który pozwoli nawigować satelitę. Skonstruują także aparaturę przetwarzającą obrazy powierzchni planety, pomocną w wybraniu miejsca do lądowania amerykańskiej sondy kosmicznej. Satelita Marsa ma zostać wyniesiony w kosmos przy użyciu rakiety LauncherOne, wystrzeliwanej z lotniczej platformy startowej, umieszczonej na pokładzie samolotu Boeing 747. Niewielkie wymiary oraz masa statku pozwolą nie tylko obniżyć koszty dotarcia do Czerwonej Planety, ale także umożliwią zbadanie jej księżycy. Ze względu na jego niewielkie rozmiary i słabe

przyciąganie grawitacyjne, tylko małe obiekty mogą bowiem bezpiecznie się do niego zbliżyć bez ryzyka kolizji. - Jesteśmy bardzo zadowoleni, że Akademia Górniczo-Hutnicza bierze udział w tak ambitnym przedsięwzięciu z innymi uczelniami z Polski, a także czołowymi firmami sektora kosmicznego na świecie. Jesteśmy przekonani, że wiedza i doświadczenie naukowców z AGH pozwoli w szybkim tempie osiągnąć cele projektu i niedługo Marsa będą badać zaawansowane technicznie satelity - mówi prof. Jerzy Lis, prorektor AGH ds. współpracy. Planowana misja nie jest pierwszym projektem marsjańskim z AGH. W ubiegłym roku naukowcy z Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii, wspólnie z Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk rozpoczęli realizację projektu „LOOP - Landing Once on Phobos”, którego celem jest pierwsze lądowanie na powierzchni jednego z dwóch księżyców Marsa. Z kolei studenci z koła naukowego AGH Space Systems oraz ich łazik Kalman w ubiegłym miesiącu zajęli drugie miejsce w międzynarodowych zawodach robotyczno-kosmicznych European Rover Challenge (ERC). Do rywalizacji stanęło wówczas 40 zespołów z całego świata, których autonomiczne pojazdy planetarne zmierzyły się z konkurencjami terenowymi przypominającymi zadania, jakie realnie wykonują roboty na Marsie lub na Księżycu.

[Naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej będą badać Marsa przy użyciu lekkich satelitów](#)  
Gazeta Krakowska, 10.10.2019 r.

AGH rozpoczęła swoją działalność dokładnie 20 października 1919 r. Od tamtej pory jej mury opuściło już ponad 200 tys. absolwentów. Naukowcy z AGH prowadzą badania nie tylko

z zakresu dyscyplin związanych z przemysłem ciężkim, ale również inżynierii materiałowej, telekomunikacji czy automatyki i robotyki. Główne obchody rozpoczętego już w ub. roku jubileuszu

[100-lecie Akademii Górniczo-Hutniczej. W uroczystości wzięł udział prezydent Andrzej Duda](#)  
Dziennik Polski, 19.10.2019 r.

100-lecia działalności Akademii Górniczo-Hutniczej odbyły się w sobotę w krakowskim Centrum Kongresowym ICE. W uroczystym urodzinowym posiedzeniu senatu AGH i inauguracji kolejnego roku akademickiego wzięli udział byli i obecni pracownicy i studenci drugiej co do wielkości uczelni technicznej w kraju oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. - AGH była niezwykle ważnym elementem realizacji tej wielkiej wizji odrodzonej, nowej, silnej Rzeczpospolitej, która powstała z popiołów po 123 latach - podkreślał prezydent Andrzej Duda, przypominając, że z krakowską uczelnią związani są jego rodzice, a jego samego uznać można za „dziecko AGH”. Prezydent Duda dziękował w imieniu całego kraju za wykształcenie wielu specjalistów, którzy zasiliли polski rynek, ale też przynosili chlubę swoją pracą w krajach całego świata. - Dziś AGH rozkwita: nowe budynki, piękne laboratoria, nie słabnący poziom, stałe, najwyższe miejsce w ogólnopolskich rankingach - wyliczał prezydent Duda. Urodziny AGH świętowali też m.in. minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, były premier Jerzy Buzek, wojewoda małopolski Piotr

Ćwik oraz prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Minister Gowin zapowiedział, że z okazji okrągłego jubileuszu z budżetu państwa na konto AGH trafi dodatkowe 100 mln zł w obligacjach skarbu państwa. - Jestem przekonany, że na tej uczelni te środki zostaną wykorzystane naprawdę znakomicie, dla rozwoju polskiej nauki i podniesienia - już bardzo wysokiego - poziomu kształcenia studentów - mówił wicepremier Gowin. Podczas uroczystości najbardziej zasłużeńi dla rozwoju AGH pracownicy odebrali odznaczenia państwowe. W gronie nagrodzonych przez prezydenta Dudę znalazł się m.in. prof. Ryszard Tadeusiewicz. AGH rozpoczęła swoją działalność 20 października 1919 r. Jej mury opuściło już ponad 200 tys. absolwentów. Naukowcy z AGH prowadzą badania nie tylko z zakresu dyscyplin związanych z przemysłem ciężkim, ale również inżynierii materiałowej, telekomunikacji czy automatyki i robotyki. Na tej uczelni powstał satelita z powodzeniem wysłany w kosmos, bolid wyścigowy rywalizujący w międzynarodowych zawodach, robot grający na pianinie i taki rozwózający paczki, łazik marsjański czy łódź napędzana energią słońca.

**Chcą zbierać 100 litrów krwi na 100-lecie AGH. Uda się? LoveKraków, 21.10.2019 r.**

Obchody roku jubileuszowego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie mają wiele punktów. Jednym z nich jest akcja „Wampirjada AGH – jesień HDK”. Bezenną krew można oddawać od 21 do 25 października w stołówce „Tawo” (ul. Reymonta 13 A), między godziną 8.30 a 15. Poboru dokona ekipa z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolечnictwa w Krakowie. Organizatorzy zalecają, aby osoby biorące udział w akcji były zdrowe i wypo-

częte, posiadały dowód osobisty i/lub legitymację HDK, przez ostatnie trzy dni nie spożywały alkoholu. „Akademia Górniczo-Hutnicza jest jedyną uczelnią w Polsce, która może poszczycić się działającą od 57 lat organizacją mającą na celu ratowanie życia i zdrowia ludzkiego. Akcje krwiodawstwa w AGH odbywają się cyklicznie cztery razy w roku. Rokrocznie studenci AGH oddają ok. 1000 litrów krwi” – czytamy na stronie uczelni.

**AGH i UJ zostały uczelniami badawczymi Kraków.pl, 30.10.2019 r.**

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie oraz Uniwersytet Jagielloński zostały laureatami w pierwszej edycji konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. AGH oraz UJ to dwie z dziesięciu uczelni w Polsce, które w latach 2020–2026 będą otrzymywać subwencję zwiększoną o 10%. Dofinansowanie zostanie przeznaczone na podniesienie poziomu badań naukowych i jakości kształcenia. W środę, 30 października w Arkadach Kubickiego na Zamku Królewskim w Warszawie spośród 20 najlepszych uczelni w Polsce zostało wyłonionych 10, których zadaniem będzie dążenie do osiągnięcia statusu uniwersytetu badawczego, a także będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie. Aby im to ułatwić w latach 2020–2026 będą otrzymywać subwencję zwiększoną o 10%. W tej prestiżowej grupie uczelni, której powstanie przewidziano w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tzw. Konstytucja dla Nauki lub Ustawa 2.0) znalazł się Uniwersytet Jagielloński oraz Akademia Górniczo-Hutnicza. Uczelnie zostały wybrane przez międzynarodowy zespół oceniający złożony z 15 wybitnych ekspertów.

Wśród nich znalazły się osoby, które pełniły funkcję rektorów, prezydentów lub prorektorów czołowych uczelni europejskich, m.in. Uniwersytetu w Getyndze, Uniwersytetu w Amsterdamie, Uniwersytetu w Aarhus, Uniwersytetu w Manchesterze czy Uniwersytetu w Southampton. Członkami zespołu byli również naukowcy, którzy cieszą się autorytetem w międzynarodowym środowisku naukowym. Wnioski przedstawione przez uczelnie były oceniane pod kątem m.in. poziomu merytorycznego, istotności założonych celów dla podniesienia międzynarodowego znaczenia działalności instytucji czy jej potencjału. W ocenie kryteriów dotyczących celów i potencjału wzięto dodatkowo pod uwagę wskaźniki mierzące przede wszystkim jakość działalności naukowej prowadzonej przez uczelnie. Wśród pozostałych jednostek, które otrzymały tytuł uczelni badawczej znalazły się Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Śląska, Politechnika Gdańska, Gdański Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytet Wrocławski.



# Diamentowi Laureaci i „InnoDiament”

Małgorzata Śliwka

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową powołany do życia w 1998 roku (pierwsza edycja zakończona w 1999 roku) i organizowany pod patronatem Jego Magnificencji Rektora AGH, wspólnie przez Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie i Stowarzyszenie Studenckie Towarzystwo Naukowe (STN), stał się dzisiaj prestiżowym i uznanym konkursem w naszej uczelni. Konkurs sprzyja podnoszeniu poziomu prac dyplomowych, rozwojowi kariery zawodowej autorów wyróżnionych prac i także wzmocnieniu pozytywnego postrzegania systemu kształcenia w AGH. Konkurs odbywa się corocznie w dwóch kategoriach: najlepsza praca teoretyczna i najlepsza praca aplikacyjna. Uczestnikami konkursu mogą być studenci AGH, którzy złożyli pracę dyplomową magisterską w terminie przewidzianym programem studiów. W pierwszym etapie prace zostają ocenione przez właściwe komisje wydziałowe powołane przez dziekanów wydziałów AGH. Do drugiego etapu każda komisja wydziałowa może przedstawić dwie prace, po jednej w obu kategoriach. W tym etapie prace ocenia jury, skład którego stanowią pracownicy naukowcy, przedstawiciele każdego wydziału oraz przedstawiciel organizatora konkursu, pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego jury. Prace, które awansują do drugiego etapu konkursu uzyskują status wyróżnionych i są prezentowane na specjalnej wystawie. W drugim etapie jury wybiera najlepsze prace w danej kategorii. Coroczna gala konkursu to uroczyste ogłoszenie wyników, wręczenie okolicznościowych medali konkursu dla autorów nagrodzonych i wyróżnionych prac i opiekunów tych prac oraz otwarcie wystawy wyróżnionych prac. Wręczenie głównych nagród odbywa się podczas corocznej uroczystości inauguracji roku akademickiego. Laureaci głównej nagrody otrzymują wówczas także specjalne statuetki konkursu – Diamenty AGH, a wszyscy laureaci i opiekunowie nagrodzonych prac także nagrody finansowe. W jubileuszowym 2019 roku ustanowiona została w porozumieniu z rektorem AGH, w ramach konkursu, nowa nagroda o nazwie „Kopalnia Diamentów AGH”, która przyznawana będzie co pięć lat tym wydziałom naszej uczelni, z których wywodzi się największa liczba laureatów konkursu „Diamenty AGH”. W tym roku została przyznana po raz pierwszy za okres dwudziestu lat, czyli wszystkich dotychczasowych edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową „Diamenty

Z okazji jubileuszowej dwudziestej edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową „Diamenty AGH” odbył się pierwszy zjazd laureatów konkursu pod nazwą „I Zjazd Diamentowych Laureatów”. Spotkanie odbyło się w ramach obchodów jubileuszowych 100-lecia AGH i w przeddzień głównych uroczystości jubileuszu. W Klubie Profesora spotkała się grupa laureatów z dotychczasowych dwudziestu edycji, przedstawiciele władz uczelni, jurorów i organizatorów konkursu.

AGH” i wręczona nagrodzonym wydziałom (WFILS, WEALiIB, WIEiT, WIMiR) podczas uroczystej gali jubileuszowej dwudziestej edycji konkursu w marcu bieżącego roku.

Uroczyste spotkanie „I Zjazdu Diamentowych Laureatów” otworzyli: Krzysztof Skrzypaszek – laureat głównej nagrody, pierwszej edycji konkursu, oraz Wojciech Sajdak – Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia STN (organizatora wszystkich edycji konkursu), witając laureatów i wszystkich przybyłych gości. Spotkanie zaszczylicili swoją obecnością reprezentujący patrona konkursu Rektora AGH – prof. dr hab. inż. Mirosław Karbowniczek – Prorektor ds. Ogólnych, a także dr Jadwiga Orewczyk, współzałożycielka Studenckiego Towarzystwa Naukowego i wieloletnia Pełnomocnik Rektora ds. Kół Naukowych oraz dr inż. Agnieszka Łącz – Sekretarz pierwszych edycji konkursu.

Prorektor Mirosław Karbowniczek w swoim wystąpieniu pogratulował inicjatywy organizacji zjazdu, winszując jednocześnie wszystkim laureatom konkursu i wyrażając przekonanie, że nagroda dała im satysfakcję i przyczyniła się do rozwoju ich kariery zawodowej, a tym samym do korzystnego postrzegania uczelni, której są absolwentami. Wyrazy

Spotkanie w Klubie Profesora



fot. Z. Sulima



Zdjęcie pamiątkowe uczestników I Zjazdu Diamentowych Laureatów

uznania przekazał także organizatorom konkursu, składając na ręce przewodniczącego jury, pomysłodawcy i współorganizatora wszystkich edycji konkursu dr. inż. Leszka Kurcza podziękowanie za wielkie zaangażowanie w działalności na rzecz uczelni.

Dr inż. Leszek Kurcz powitał szczególnie serdecznie laureatów i przedstawił krótko historię „Diamentów AGH”, podkreślając zasługi dla rozwoju konkursu prof. Tadeusza Słomki – Rektora AGH i jego poprzedników rektorów: prof. Ryszarda Tadeusiewicza i prof. Antoniego Tajdusia. Podziękował również jurorom konkursu i współpracownikom zaangażowanym w organizację kolejnych jego edycji. Przywołał także karty z historii konkursu, przypominając osoby zastużone, których już nie ma między nami – prof. Barbarę Matecką, prof. Andrzeja Mateckiego i prof. Stanisława Rzadkosza. Miłym akcentem było także uhonorowanie specjalnymi jubileuszowymi medalami za zasługi na

rzecz konkursu, wykonanymi przez zespół dr. inż. Janusza Kozany. Medale otrzymali prof. M. Karbowniczek, dr J. Orewczyk oraz prof. Leszek Czepirski – juror wszystkich dwudziestu dotychczasowych edycji konkursu „Diamenty AGH”. W dalszej części uroczystości dr. inż. Małgorzata Śliwka – aktualny Sekretarz konkursu – przedstawiła kilka istotnych danych i informacji z dwudziestu edycji konkursu. Przypomniała inicjatorów i organizatorów konkursu: dr. inż. Leszka Kurcza – pomysłodawcę konkursu i przewodniczącego jury konkursu, dr hab. inż. Barbarę Matecką – autorkę regulaminu konkursu, prof. Stanisława Rzadkosza i dr. inż. Janusza Kozanę – wykonawców statuetek konkursu „Diamenty AGH” i medali, sekretarzy konkursu: dr inż. Agnieszkę Łącz, dr inż. Martę Dendys, dr inż. Małgorzatę Śliwkę, mgr inż. Dorotę Tolios, mgr inż. Monikę Wolny oraz współorganizatorów: mgr. inż. Wojciecha Sajdaka i mgr. inż. Mateusza Wędrychowicza. Przedstawiła nazwiska wszystkich jurorów drugiego etapu konkursu w latach 1999–2019, a także liczbę prac zgłaszanych do konkursu w poszczególnych edycjach, rok ustanowienia II i III nagrody, a także nagród dla opiekunów nagrodzonych prac. Następnie zaproszono wszystkich uczestników spotkania do wspólnej fotografii w głównym holu. Po powrocie do Klubu Profesora zaproszono wszystkich do obejrzenia prezentacji wybranych fotografii z historii dwudziestu edycji konkursu „Diamenty AGH”, którą laureaci oglądali z wielkim zainteresowaniem przy uroczym dźwiękach pięknej muzyki w wykonaniu kwartetu smyczkowego „Brilante”. W dalszej części spotkania organizatorzy zaproponowali uczestnikom zjazdu dyskusję nad powołaniem do życia jeszcze jednej nagrody. Zasady i propozycje regulaminu tej nagrody przedstawił jeden z laureatów poprzedniej edycji konkursu mgr inż. Łukasz Kadłubowski. Będzie to nagroda przyznawana w danej edycji przez samych laureatów poprzednich edycji dla pracy o największym potencjale innowacyjności. Nagroda będzie miała nazwę „InnoDiament”. Podstawowe zasady jej przyznawania będą następujące: do nagrody nominowane będą prace, które uzyskają wyróżnienie w corocznym konkursie na najlepszą pracę dyplomową „Diamenty AGH”, a autorzy tych prac przygotują wymagane podsumowanie/streszczenie pracy ze wskazaniem jej aspektów innowacyjnych. Te wybrane prace ocenią Kapituła Diamentowych Laureatów powołana z laureatów wcześniejszych edycji konkursu, która ustali kryteria wyboru pracy o największym potencjale innowacyjności. Proces oceny odbywał się będzie w okresie od połowy grudnia do końca stycznia roku ogłoszenia wyników danej edycji konkursu, a wynik oceny przekazany zostanie do sekretariatu konkursu online. Wręczenie nagrody „InnoDia-

ment” odbywać się będzie podczas corocznej gali konkursu „Diamenty AGH”.

Propozycja nowej nagrody „InnoDiament” została przyjęta entuzjastycznie przez uczestniczących w spotkaniu laureatów. Ustalono, że powołanie Kapituły i jej pierwszego składu odbędzie się właśnie podczas „I Zjazdu Diamentowych Laureatów”. Następnie powołano Kapitułę Diamentowych Laureatów w składzie: pięciu laureatów poprzednich edycji konkursu oraz Przewodniczącego Zarządu STN. Ustalono, że kadencja członków Kapituły będzie trwała 3 lata. Szczegóły zasad i regulaminu opublikowane zostaną wkrótce na stronie konkursu „Diamenty AGH”.

Na zakończenie tego wyjątkowego spotkania laureaci i jurorzy przy lampce wina, w sympatycznej atmosferze wspominali edycje konkursu, których byli uczestnikami, dzielili się swoimi przemyśleniami i uwagami, swoimi sukcesami zawodowymi i ważnymi wydarzeniami w życiu osobistym, a na pożegnanie otrzymali pamiątkowy medal I Zjazdu

Diamentowych Laureatów. Dużo ciepłych słów kierowano także pod adresem Komitetu Organizacyjnego I Zjazdu Diamentowych Laureatów, który działał w składzie: Sylwia Gołąb, Małgorzata Śliwka, Kacper Banach, Dariusz Jędrzejczyk, Łukasz Kadłubowski, Leszek Kurcz, Michał Pilarczyk, Wojciech Sajdak, Wojciech Turlej. Gratulowano inicjatywy zjazdu i wyrażano życzenie organizacji kolejnych spotkań. Pierwszy zjazd diamentowych laureatów przeszedł już do historii, ale efektem spotkania jest kolejna inicjatywa, realizowana przez samych laureatów konkursu „Diamenty AGH” o nazwie „InnoDiament”, która – mamy taką nadzieję – przyczyni się do dalszego wzrostu rangi konkursu „Diamenty AGH” i jego pozytywnego wpływu, zarówno na karierę zawodową przyszłych laureatów jak i na wizerunek naszej Alma Mater.

Tymczasem rozpoczęła się właśnie kolejna dwudziesta pierwsza edycja konkursu „Diamenty AGH” i wszystko wskazuje na to, że pod względem liczby zgłoszonych prac będzie ona rekordowa.

# Granty Rektorskie 2019

Katarzyna Styk

W piątek w samo południe nastąpiło uroczyste otwarcie sesji plenarnej konferencji, które poprowadzili dr hab. inż. Paweł Bogacz, prof. AGH i dr inż. Leszek Kurcz – Pełnomocnicy Rektora AGH ds. Kół Naukowych. Następnie studentka inż. Joanna Węgrzyn – laureatka stypendium Fundacji Zielińskich, przedstawiła zebranym historię fundacji i zasady ubiegania się o ustanowione przez fundację stypendium dla studentów wyróżniających się w nauce i w działalności wykraczającej poza program studiów, w szczególności w kołach naukowych. Kolejnym występującym był redaktor Zbigniew Sulima, który zaprezentował wydany jubileuszowy Biuletyn AGH (pierwszy z planowanego cyklu) poświęcony kołom naukowym działającym w akademii, gdzie w niezwykle oryginalnie wydany numerze poczesne miejsce zajmują sztandarowe projekty kół, które rozstawiają naszą uczelnię w kraju i poza jego granicami.

Następnie wystąpił dr inż. Leszek Kurcz – przewodniczący jury konkursu na najlepszą pracę dyplomową „Diamenty AGH”, organizowanego wspólnie przez AGH i Stowarzyszenie Studenckie Towarzystwo Naukowe (STN), które to stowarzyszenie jest także od wielu lat współorganizatorem jesiennych konferencji studenckiego ruchu naukowego. Przewodniczący jury przybliżył historię i zasady konkursu zapraszając, także w imieniu mgr. inż. Wojciecha Sajdaka – Przewodniczącego Zarządu STN, kończących właśnie studia członków

Od ponad dwóch dekad studenci działający w kołach naukowych AGH mają możliwość prezentacji efektów swojej działalności podczas kolejnych konferencji Studenckiego Ruchu Naukowego AGH. Konferencje od wielu już lat są miejscem „odbiorów” studenckich projektów realizowanych i dofinansowywanych przez naszą uczelnię w ramach corocznych konkursów „Grant Rektora AGH”. Tegoroczna XXIV edycja konferencji odbyła się w ośrodku wypoczynkowym „Stalownik” w Bartkowej, trwała trzy dni (25–27 października 2019) i wypełniona była przede wszystkim 108 prezentacjami wyników realizacji projektów, ale znalazło się na niej również miejsce na ważne informacje dla studentów, na oficjalne i mniej oficjalne spotkania, dyskusje, a także na program kulturalno-rekreacyjny.

kół naukowych, do składania prac w tym konkursie. Podkreślił, że w historii dwudziestu już edycji tego prestiżowego w naszej uczelni konkursu, wielu laureatów stanowili aktywni członkowie kół naukowych.

Kulminacyjnym punktem sesji plenarnej była prezentacja pt. „Rewitalizacja Kompleksu Klasztornego Paulinów i Domu Potockich w Kamieńcu Podolskim, jako przykład efektywnej współpracy kół naukowych w projekcie publiczno-prywatnym”, przedstawiona przez zespół realizatorów projektu w składzie: dr hab. inż. Paweł Bogacz, prof. AGH, mgr inż. Milena Kucharska (KN Budownictwa i Geomechaniki), Kacper Mikołajczyk (KNG Dahlta) i mgr inż. Katarzyna Styk (Opiekun SKN Zarządzanie). Następnie rozpoczęły się obrady w dwóch równole-



Pełnomocnicy rektora do spraw kół naukowych:  
dr Leszek Kurcz oraz  
dr hab. inż. Paweł Bogacz

głych sekcjach konferencji. W tym pierwszym dniu przedstawiono łącznie 32 projekty grantowe. Wieczorem odbyło się spotkanie programowe prof. Anny Siwik – Prorektor ds. Studenckich – z opiekunami kół naukowych, którzy uczestniczyli w konferencji. Dyskusje o obecnej kondycji organizacji studenckich, plany współpracy między jednostkami oraz zmiany w procedurach związane głównie z Ustawą 2.0, stały się wiodącymi tematami godzinowego spotkania. Profesor Siwik poinformowała także o rozpoczęciu niezwykle oczekiwanego procesu realizacji projektu budowy Centrum Projektów Studenckich, o którego stworzenie zabiegano od kilku lat. Dyskutowano także o możliwościach dalszego usprawniania działalności kół naukowych. Jako że nie samą nauką żyje student, wieczorem odbyło się spotkanie integracyjne studentów i opiekunów, czyli tradycyjna, organizowana w ramach konferencji dyskoteka, której motywem przewodnim strojów i oprawy muzycznej w tym roku były „lata 80.” Studenci zachycili kreatywnością w przebraniach, upodobaniem do muzyki z tamtych lat oraz chęcią uczestnictwa w przygotowanych konkursach. W sobotę dalsze obrady rozpoczęło wystąpienie prof. Anny Siwik, która serdecznie powitała uczestników, podkreślając wagę organizacji studenckich w aspekcie działalności uczelni wyższych. Poinformowała także o działaniach władz uczelni na rzecz kół naukowych oraz zaakcentowała znaczenie konkursu Grant Rektorski dla finansowania ciekawych projektów studenckich oraz ich efekty promocyjne dla AGH. Następnie głos zabrał Marcin Krukowski – Przewodniczący URSS. Zwrócił uwagę na potrzebę wzmocnienia współpracy pomiędzy kołami naukowymi a Uczelnianą Radą Samorządu Studentów, realizowaną przez URSS między innymi poprzez Targi Organizacji Studenckich. Zadeklarował także pomoc URSS-u podczas działań podejmowanych przez koła naukowe.

Kontynuacja obrad w sesjach trwała tego dnia do późnych godzin wieczornych, ale w programie organizatorzy zarezerwowali także czas na atrakcje turystyczne.

Uczestnicy konferencji mieli do wyboru wiele opcji, czemu sprzyjała także niezwykle piękna pogoda. Odbyła się wycieczka do Skamieniałego Miasta w Ciężkowicach, niektórzy korzystali z lotów widokowych nad Beskidem Sądeckim, a jeszcze inni wzięli wiatr w żagle i pobierali lekcje żeglowania od członków Akademickiego Klubu Żeglarskiego AGH, który także od początku swojej działalności czynnie uczestniczy w organizacji konferencji studenckiego ruchu naukowego. Korzystając z pięknej pogody, wieczorem rozpalono ognisko, przy którym czas uśmieł występ Zespołu Sądeckich Lachów oraz Michała Zielenia – świetnego szantymena z AKŻ. Rozgrzali tak członków kół naukowych, że kontynuowali oni śpiewy i muzykowanie do późnych godzin nocnych. Ostatni, niedzielny dzień konferencji, to kolejne wystąpienia, trwające do godzin południowych oraz aktywności na świeżym powietrzu, czyli rejs statkiem do Elektrowni Rożnów i kontynuacja nauki żeglowania z AKŻ.

Konferencja zakończyła się podsumowaniem przedstawionym przez Pełnomocników Rektora ds. Kół Naukowych, którego istotnym elementem było pokazanie korzyści i zachęta do dalszej współpracy pomiędzy kołami przy realizacji przyszłych projektów. W wyniku tak zwanych wolnych wniosków powstała ciekawa inicjatywa giełdy projektów studenckich, nazwana nieoficjalnie GPS. Podczas dyskusji koła naukowe zyskały możliwość zaproszenia do współpracy przy realizacji swoich projektów inne koła, w celu stworzenia unikatowych, interdyscyplinarnych inicjatyw. Jest szansa, że w przyszłości GPS stanie się nowym, konferencyjnym zwyczajem, który pozwoli kołom na jeszcze lepszą współpracę.

W tegorocznej XXIV Konferencji Studenckiego Ruchu Naukowego wzięto udział ponad 160 osób, zaprezentowano 108 referatów będących podsumowaniem projektów realizowanych w ramach konkursu Grant Rektora AGH w 2019 roku.

W ocenie uczestników konferencja była dobrze zorganizowanym wydarzeniem, a było to możliwe dzięki zaangażowaniu członków komitetu organizacyjnego w składzie: Paweł Bogacz, Leszek Kurcz, Klaudia Chojnacka, Kacper Bieganowski, Artur Kisełycka, Agata Łukaszevska, Tomasz Małachowski, Dawid Pietruch, Michał Pilarczyk, Rafał Pochopień, Kacper Przybylski, Wojciech Sajdak, Olaf Smolağ, Karolina Tomczyk, Joanna Węgrzyn, Patrycja Wiczorek i Katarzyna Styk, któremu należą się gorące podziękowania.

Do zobaczenia na przyszłorocznej XXV jubileuszowej konferencji, podczas której będą prezentowane nowe wspaniałe projekty kół naukowych AGH!

# Najlepsi z najlepszych! 4.0

oprac. Dział Informacji i Promocji

Projekty studenckie z AGH, które otrzymały dofinansowanie:

- rozwój systemów raketowych, łazika marsjańskiego, lądownika planetarnego oraz balonu stratosferycznego w AGH Space Systems oraz rywalizacja na międzynarodowych zawodach inżynierii kosmicznej i publikacje na konferencjach naukowych (kwota dofinansowania: 308 962,50 zł);
- rozwój innowacyjnych projektów naukowych drużyny polskich studentów: wynalazku „System chroniący kierowców przed zaśnięciem i badający koncentrację w trakcie jazdy – Total Car Rescue” i aplikacji mobilnej „Localife” – III edycja (kwota dofinansowania: 35 000,00 zł);
- wykorzystanie teorii chaosu i rachunku fraktalnego do wszechstronnego opisu petrofizycznego formacji skalnej w oparciu o badania geofizyczne (kwota dofinansowania: 26 000,00 zł);
- AGH Solar Plane – udział w międzynarodowych zawodach samolotów solarnych oraz międzynarodowych konferencjach naukowych (kwota dofinansowania: 62 000,00 zł);
- AGH Solar Boat – udział w międzynarodowych zawodach łodzi solarnych oraz konferencji naukowej (kwota dofinansowania: 290 000,00 zł);
- prezentacja innowacyjnych projektów z zakresu akustyki na międzynarodowych konferencjach (kwota dofinansowania: 190 500,00 zł);
- podnoszenie kwalifikacji studentów AGH dzięki uczestnictwu w międzynarodowych konkursach i konferencjach branży naftowej (kwota dofinansowania: 90 000,00 zł);
- efektywne algorytmy numeryczne dla problemów funkcji oraz rozwiązywania równań różniczkowych i równań różniczkowych stochastycznych oraz ich implementacji na procesorach graficznych (kwota dofinansowania: 50 000,00 zł);
- BARI 2.0 – zaBytki ARchitektura Inwentaryzacja (kwota dofinansowania: 196 500,00 zł);
- badania urządzeń i systemów energetyki odnawialnej: analiza eksperymentalna i numeryczna (kwota dofinansowania: 60 000,00 zł);
- AGH Racing Innowacyjne Technologie Pojazdów Wyścigowych (kwota dofinansowania: 250 000,00 zł).

**Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło wyniki naboru ofert w ramach projektu „Najlepsi z najlepszych 4.0”. Wśród beneficjentów znaleźli się studenci AGH, którzy na udział w międzynarodowych konkursach, zawodach i konferencjach otrzymają w sumie ponad 1,5 mln zł.**

Celem naboru ofert realizowanych w ramach projektu „Najlepsi z najlepszych! 4.0.” ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego jest wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów w rozwoju ich aktywności.

W wyniku przeprowadzonego postępowania 167 ofert zostało przekazanych do oceny merytorycznej Zespołowi Ekspertów. Ostatecznie minister nauki i szkolnictwa wyższego zatwierdził 117 ofert dofinansowania na łączną kwotę 16 135 838,37 zł. Dzięki zdobytym środkom beneficjenci projektu będą mogli uczestniczyć w konkursach, zawodach i konferencjach na arenie międzynarodowej.

Projekt pozakonkursowy „Najlepsi z najlepszych! 4.0.” to kontynuacja projektów: „Najlepsi z najlepszych!”, „Najlepsi z najlepszych! 2.0.” i „Najlepsi z najlepszych! 3.0.” oraz programu ministra „Generacja Przyszłości”, realizowanych w latach ubiegłych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.



foto: KSAF AGH

# Projekt stypendialny Centrum AGH UNESCO

prof. dr hab. inż. Janusz Szpytko

9 października 2019 roku w Akademii Górniczo Hutniczej odbyła się uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego stypendystów Centrum Międzynarodowej Promocji Technologii i Edukacji AGH – UNESCO (Centrum AGH UNESCO), edycja 2019, z udziałem ich opiekunów naukowych.

Program spotkania obejmował między innymi prezentację uczelni (prof. dr hab. inż. Jerzy Lis – Prorektor ds. Współpracy), prezentację Centrum AGH UNESCO (prof. dr hab. inż. Janusz Szpytko – kierownik Centrum AGH UNESCO) oraz wystąpienie prof. dr hab. Jacka Purchli (przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO).

Podczas spotkania zostały zaprezentowane również główne tezy pracy magisterskiej obronionej w AGH w 2019 roku przez mgr. Leader Floride (Rwanda, stypendysta Centrum AGH UNESCO), Wydział Górnictwa i Geoinżynierii, tytuł pracy: Integrated multi-process system approach in optimisation of tungsten processing in Rwanda. We wrześniu 2019 mgr inż. Olena Dan (Ukraina, stypendysta Centrum AGH UNESCO), Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, obroniła pracę doktorską pt.: Opracowanie koncepcji ograniczania ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do Morza Azowskiego przez hutę AZOVSTAL.

Profesor Jacek Purchla odczytał adres skierowany do prof. Tadeusza Słomki – Rektora AGH. W piśmie stwierdzono między innymi: „Polski Komitet ds. UNESCO i Sekretariat UNESCO w Paryżu wyrażają wielką satysfakcję z wieloletniej bardzo owocnej współpracy z Centrum AGH UNESCO. Współpraca ta z każdym rokiem jest merytorycznie wzbogacana o nowe treści i projekty oraz formy aktywności wpisujące się w priorytety UNESCO. W rezultacie (...) budowana jest międzynarodowa platforma współpracy, realizowany jest transfer nowoczesnych technologii i wymiany naukowej z krajami rozwijającymi się z udziałem młodych naukowców, a ponadto rozwijany jest lokalny potencjał techniczny w regionach zgodnie z globalnymi priorytetami UNESCO.

Możliwość kształcenia się w jednej z prestiżowych uczelni, jaką jest AGH w Krakowie, przynosi korzyści zarówno dla krajów, z których pochodzą stypendyści, a także w dużym stopniu sprzyja promocji Polski i polskiej nauki na forum UNESCO i w świecie. (...) Dziękujemy Władzom AGH za przychyłność i wielopłaszczyznowe wspieranie naszej współpracy na arenie międzynarodowej w zakresie promocji i transferu nowoczesnych technologii oraz kształcenia kadr w krajach rozwijających się zgodnie z priorytetami UNESCO. Dziękujemy kadrze uczelni za trud i pracę z uczestnikami naszych projektów stypendialnych oraz możliwość dostępu do wspaniałej unikatowej infrastruktury AGH”.

W drugiej części uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego stypendystów Centrum AGH UNESCO, wykład inauguracyjny pod tytułem: Brief history of light wygłosił prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol.

W edycji 2019A Centrum AGH UNESCO zaproponowało 35 projektów dla 55 stypendystów, w 16 specjalnościach. W rezultacie wieloetapowego procesu rekrutacyjnego zarekomendowano 40 kandydatów z 20 krajów: Benin, Chad, Kuba, Etiopia, Gambia, Ghana, Indie, Indonezja, Irak, Laos, Malawi, Mongolia, Myanmar, Nepal, Nigeria, Pakistan, Syria, Tajlandia, Uzbekistan, Wietnam.

Stypendyści Centrum AGH UNESCO uczestniczyli ponadto w inauguracji roku akademickim 2019/2020 AGH oraz w uroczystościach z okazji jubileuszu 100-lecia uczelni. W rozmowie stwierdzili między innymi: „Czuję wielką dumę z bycia częścią tego uniwersytetu w tak historycznym czasie i chciałbym skorzystać z okazji, aby złożyć gratulacje profesorom, pracownikom i studentom AGH i wszystkim, którzy w przeszłości byli pracownikami lub studentami AGH w Krakowie”. „Życzę Akademii Górniczo-Hutniczej wielu lat pomyślności i mam nadzieję, że zawsze będzie otwarta na współpracę z międzynarodowymi studentami z całego świata”. „Życzę AGH udanego roku akademickiego, bycia wiodącym uniwersytetem w Europie, kreatora postępu i miejsca kształcenia utalentowanych inżynierów”.

W rezultacie wspólnej inicjatywy Centrum AGH UNESCO i Biblioteki Głównej AGH organizowane są cykliczne czwartkowe spotkania z krajami pochodzenia stypendystów edycji 2019. Kalendarz spotkań w miesiącach listopad 2019 – luty 2020 znajduje się na stronie internetowej Centrum AGH UNESCO i Biblioteki Głównej AGH. Zapraszamy.

Inauguracja roku akademickiego 2019/2020 w Centrum AGH UNESCO



fot. Z. Sulima

# Na stulecie AGH: górnik w kopalni piękna, czyli o godłach krakowskich kamienic (część VI)

Ewa Elżbieta Nowakowska  
Studium Języków Obcych AGH

Każdy, kto przechodził lub przejeżdżał krakowską aleją Mickiewicza, doskonale zna ten widok: monumentalną budowlę ze świętą Barbarą na dachu i posągami przedstawicieli zawodów górniczych i hutniczych u wejścia. W dniu 7 grudnia 1935 roku przed gmachem głównym A-0 Akademii Górniczo-Hutniczej stanęły stynne i szeroko rozpoznawalne grupy posągów górników i hutników autorstwa cenionego rzeźbiarza Jana Raszki. Zachowała się przedwojenna fotografia artysty w pracowni z rzeźbami górników, doskonale oddająca ogrom tych dzieł, przy których sylwetka Raszki zdaje się niepozorna. Jak pisze dr inż. Jerzy Kajtoch, z czasem rzeźby „uległy częściowo zniszczeniu głównie wskutek ostrzału artyleryjskiego wojsk radzieckich w styczniu 1945 roku i późniejszej erozji, przy czym rozebrano je ostatecznie w 1954 roku”. Grupy rzeźbiarskie odtworzono w 1979 roku: ich twórcami byli artyści krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych: Bogusz Salwiński (górnicy) i Jan Siek (hutnicy). Ze względu na plastyczność i fachowość opisu oddam ponownie głos dr. inż. Kajtochowi: „Grupa górników – to sztygar i rębacz dołowy: sztygar (po lewej) – górnik, należący do dozoru górniczego kopalni: w prawej ręce trzyma żelazko (młotek), zarzucone na ramię, a lewą ręką unosi nad głowę lampę górniczą, rębacz dołowy (po prawej) – górnik, fedrujący w pokładzie węgla kamiennego na przodku w kopalni: w prawej ręce trzyma oskard (kilof), a lewą ręką ociera pot ze swego czoła. Obaj górnicy ubrani są w kitel (po lewej) i kaftan (po prawej), jeden z nich ma na głowie kołpak górniczy, a drugi jest bez nakrycia głowy, przy czym niekiedy ich postacie mogą także chronić skóry górnicze.” Wchodząc do gmachu A-0, nawet w pośpiechu, zawsze obrzucam spojrzeniem potężne, budzące respekt wizerunki górników. I przypominam sobie wtedy o innym, bardziej... lirycznym przedstawieniu górnika w naszym mieście. Gdzie się ono jednak znajduje...?

Aby je odnaleźć, należy nieco się oddalić od Alei Trzech Wieszców i udać się w okolice ulicy Basztowej, gdzie między ulicami Biskupią i Krowoderską biegnie wytyczona pod koniec lat dwudziestych XX wieku ulica Sereno Fenna (pisana



fot. E. E. Nowakowska

Godło fabryki Ćmielów przy ul. Biskupiej 11

także z apostrofem: „Sereno Fenn’a”, co zresztą nie jest zgodne z regułami ortografii). Jej patron był amerykańskim przemysłowcem pochodzenia fińskiego oraz działaczem amerykańskiej organizacji młodzieżowej YMCA; to dzięki jego fundacji w 1926 roku na rogu ulicy zbudowano siedzibę tej organizacji kulturalno-oświatowej. Skręcająca niemal pod kątem prostym ulica zasługuje na uwagę ze względu na fakt, że podczas drugiej wojny przy Sereno Fenna 14/8 mieszkał rozstawiony książką Thomasa Keneally’ego i filmem Stevena Spielberga niemiecki przedsiębiorca Oskar Schindler, który uratował swych pracowników pochodzenia żydowskiego przez zagładą (obecnie w jego byłej fabryce „Emalia” znajduje się tłumnie odwiedzany oddział Muzeum Krakowa); ulica jawi się jako interesująca także ze względu na posiadające dużą wartość artystyczną przedwojenne kamienice z godłami, z których jedno wiąże się z górnictwem. Na rogu ulic Krowoderskiej i Biskupiej (odpowiednio: pod numerem 2 oraz pod numerem 9-11) wzniesiono dom współwłaściciela znamienitej fabryki porcelany w Ćmielowie, inżyniera Stanisława Syski. Projektantem budynku (1937-1938) był Fryderyk Tadanier, natomiast autorem rzeźby górnika nad portalem – Franciszek Kalfas. Trzeba przyznać, że

fot. E. E. Nowakowska



Posągi górników przed gmachem A-0

wizja rzeźbiarza znacznie się różni od monumentalnych posągów przed gmachem A-0. Górnik Kalfasa to modnie ostrzyżony młodzieniec z obnażonym atletycznym torsem i zamyśloną, subtelną twarzą; przykłąknąwszy na lewe kolano wspiera podbródek prawą dłonią, a lewą ręką, przez którą przewiesił odzienie (może kaftan...?), trzyma kilof. W zasadzie tylko to narzędzie oraz stojąca obok lampka górnicza łączą go z posągami przed A-0, bowiem upozowana postać bardziej kojarzy się z modelem z popularnych czasopism niż z pracownikiem fizycznym. Niewykluczone, że mężczyzna wykonuje zawód inżyniera górnika i zastanawia się nad technicznymi zawiłościami swej profesji. Gdyby nie oskard, można by go wziąć za myśliciela, filozofa, aktora...

Wyobrażenie górnika nawiązuje do wykształcenia dyrektora Syski, który ukończył renomowaną akademię górniczą w Leoben w austriackiej Styrii, istniejącą jeszcze przed powołaniem uczelni krakowskiej, bo od 1840 roku (studiował tu między

Zamyślony górnik w godle kamienicy przy ul. Sereno Fenna 2



fot. E. E. Nowakowska

innymi wybitny polski geolog Karol Wawrzyniec de Teisseyre i wielu innych Polaków). Działało tam nawet stowarzyszenie Czytelnia Polska Akademików Górniczych. W artykule „Tradycje górniczej karczmy piwnej” Jerzego Góreckiego i Edyty Sermet czytamy: „Polska obrzędowość górnicza zawdzięcza najczęściej studentom skupionym wokół stowarzyszenia pod nazwą Czytelnia Polska Akademików Górniczych w Leoben, powstałego tam w 1878 roku. Czytelnia mieściła się w wielkiej chacie krytej strzechą, przypominającej domy na ziemiach polskich rozdartych wówczas rozbiarami. To z tamtych czasów pochodzi określenie „starej strzechy” – doświadczonego absolwenta uczelni górniczej. Kuratorem Czytelni był Leon Syroczyński, późniejszy współzałożyciel i jeden z pierwszych doktorów honoris causa Akademii Górniczej w Krakowie”. Dowiadujemy się też, że co roku polscy studenci brali udział w obchodach „barbórki”: „Po zmierzchu wyruszał tam pochód górniczy, na czele którego jechał konno starosta górniczy w asyście świty z pochodniami, dalej studenci, straż pod białą bronią i na końcu w powozach profesorowie uczelni. [...] Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku rolę Czytelni w Leoben w kultywowaniu tradycji górniczej na ziemiach polskich przejęła krakowska Akademia Górnicza (od 1949 Akademia Górniczo-Hutnicza). Do dziś najpełniejszy, historyczny scenariusz karczmy piwnej jest realizowany w AGH podczas uroczystości kończących zwykle obchody Barbórki w polskim górnictwie.” Obrzędy te, jak wiedzą wszyscy wtajemniczeni, cechuje rozbudowana symbolika i dialogi rozpisane na role. Stoję przed kamienicą, której część od ulicy Biskupiej należała do firmy Ćmielów, a część od ulicy Fenna do dyrektora Syski, i rozmyślam o jego studiach w Leoben – czy należał do Czytelni Polskiej...? czy brał udział w tych obchodach...? Zakładam, że tak, ponieważ polskość znaczyła dla niego bardzo wiele, a dzięki licznym przekazom wyraźnie rysuje się jego sylwetka społecznika i patrioty. W 1908 roku Syska uzyskał dyplom inżyniera górnika, odbył praktykę w kopalniach w Westwalii, pracował w nadzorze kopalń w zagłębiach Morawsko-Karwińskim, Krakowskim oraz Śląsko-Dąbrowskim, stając się potem dyrektorem kopalni Silesia w Czechowicach. Od 1926 roku rozpoczął działalność w innej dziedzinie – przy produkcji porcelany. Kierował fabryką w Ćmielowie, wyprowadzając ją z bankructwa; kupił 25 proc. akcji Ćmielowa i Chodzieży i wznosił nowy zakład w Boguchwale, gdzie stworzył liczne miejsca pracy, sfinansował założenie biblioteki, urządził boisko sportowe i wznosił dom ludowy z salą teatralną. Projekt tej fabryki wyszedł spod ręki znanego nam już projektanta kamienicy przy Fenna, Fryderyka Tadaniera, z którym Syska się przyjaźnił. Tadanier mieszkał zresztą w krakowskim domu z godmem



górnika aż do śmierci w 1960 roku i ponoć, jak podaje Kamila Twardowska, „do dziś na drzwiach do jego mieszkania na II piętrze zachowała się emaliowana wizytówka z napisem «inż. arch. F. Tadanier»”. (Wspomnę jeszcze, że z drugiej strony budynku znajduje się godło wytwórni Ćmielów, również autorstwa Franciszka Kalfasa: artysta oprócz działalności rzeźbiarskiej zajmował się projektowaniem ćmielowskiej porcelany). Wyrafinowana i zamyślona postać górnika przy ulicy Sereno Fenna wydaje się symbolizować coś więcej, niż sam dosłownie rozumiany zawód właściciela kamienicy, bowiem górnictwo rozumiane jako wydobywanie bogactwa ziemi na powierzchnię może służyć jako pojemna metafora. W poprzednim cyklu felietonów, rozważając postacię i życiorysy patronów AGH, pisałam między innymi o świętej Annie, mniej znanej patronce górników. Przypomniałam, że niegdyś uważano, że podobnie jak górnicy wydobywają na powierzchnię klejnoty ziemi, święta Anna nosiła w sobie i wydała na świat wielki skarb – Maryję. Do pracy górnika odnoszą się także inne metafory: przykładowo w listopadzie 2018 roku w Zabrze odbyła się konferencja, na której ks. dr hab. Arkadiusz Wuwer z Uniwersytetu Śląskiego wygłosił referat: «Z głębokości wołamy do Ciebie...» (Ps. 130). Górnictwo jako metafora życia”. Z kolei norweski psycholog Steinar Kvale zajął się klasyfikacją wywiadu jako metody badawczej i ukuł dwa metaforyczne terminy: badacza jako górnika oraz badacza jako podróżnika. Jak stwierdza Joanna Szymczak, „Dla «badacza – górnika» wywiad to sposób gromadzenia wiedzy, natomiast dla «badacza – podróżnika» wywiad jest procesem konstruowania wiedzy (...) Badacz – górnik spostrzega wiedzę jako istniejącą we wnętrzu uczestnika badania, «nieskażoną» przez własną osobę, czekającą na odkrycie. Własną rolę upatruje w «wydobyciu» tego, co wartościowe.” Badacz-górnik nie zadaje pytań sugerujących odpowiedzi, przez co, jak to ujmuje sam Kvale, „wydobywa bryłki wiedzy”, czyli „obiektywne, faktyczne dane albo autentyczne, subiektywne znaczenia”. Można tak rozumieć rolę uczonego lub pisarza czy artysty w ogóle: w innym felietonie pisałam wszak o przemówieniu profesora Schimitzka ku czci zmarłego Henryka Sienkiewicza, nawiązującym do „kilofu słowa”, którym pisarz kuł „w granicie niespożytych”. Inny pisarz, Jarosław Iwaszkiewicz, kazał się wręcz pochować w mundurze górniczym, co podobno, jak czytamy na stronie [www.antryj.pl/obyczaje/mundur-gornika](http://www.antryj.pl/obyczaje/mundur-gornika), miało stanowić piękną metaforę „łączącą pracę literata drążącego słowo z zawodem górnika zwyciężającego oporną skałę”. Zakończ ten felieton, pisany z okazji obchodów stulecia AGH, wierszem z najnowszo tomiu znakomitej poetki Ewy Lipskiej *Miłość w trybie awaryjnym*, zatytułowanym

„Kopalnia”. Czy górnictwo stanowi w nim metaforę procesu twórczego...? Pozostawmy to zbyt uproszczone pytanie bez rozstrzygających odpowiedzi. Niech sam tekst, tak błyskotliwy i wieloznaczny, jak cała twórczość krakowskiej twórczyni, posłuży nam za przewodnik po podziemnym świecie ducha, po jego, paradoksalnie, „górnolotnych wyrobiskach”. I niech każdy czytelnik wyodrębni z niego „bryłki” sensów: własne interpretacje.

Ewa Lipska

### Kopalnia

Już od lat pracuję  
w kopalni Imaginacji.

Zjeżdżam do samego dna  
w dwutlenku metafor  
w pyłe popiołu i siarki  
ze zbutwiałyymi aniołami piękna.

Brylant w oku oświecła  
zmory górnolotnych wyrobisk.  
Czarne bańki mydlane.

Zjeżdżam coraz niżej. Coraz głębiej.  
Igranie z losem jest moim wybrańcem.  
Bierzemy wkrótce ślub.

### Literatura i linki:

Kajtoch J., „Wybitni artyści rzeźbiarze zasłużeni dla rozkwitu tradycji w Akademii Górniczo-Hutniczej”, dostępne na:

[http://www.ppm.agh.edu.pl/fileadmin/default/templates/css/j/ppm/system/dokumenty/rys\\_historyczny/6\\_Rzezby\\_i\\_ich\\_rzezbiarze.pdf](http://www.ppm.agh.edu.pl/fileadmin/default/templates/css/j/ppm/system/dokumenty/rys_historyczny/6_Rzezby_i_ich_rzezbiarze.pdf)

Górecki J., Sermet E., „Tradycje górniczej karczmy piwnej”, w: *Dzieje górnictwa – element europejskiego dziedzictwa kultury*, pod red. P.P. Zagożdżona i M. Madziarza, Wrocław 2008, dostępne na:

[http://history-of-mining.pwr.wroc.pl/old/attachments/article/20/07GoreckiSermet-Tradycje\\_karczmy\\_piwnej.pdf](http://history-of-mining.pwr.wroc.pl/old/attachments/article/20/07GoreckiSermet-Tradycje_karczmy_piwnej.pdf)

Supranowicz E., *Nazwy ulic Krakowa*, Kraków 1995

Gawron E., *Oskar Schindler, Fabryka Naczyni Emaliowanych i jej pracownicy*, [w:] Kraków Czas Okupacji 1939-1945, wyd. MHK, Kraków 2010, s. 336.

Lipska E., *Miłość w trybie awaryjnym*, Kraków 2019

Szymczak J., artykuł „Bycie (stawanie się) badaczem gotowym do realizowania projektów badawczych „z” drugim człowiekiem”, dostępne na:

<https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/3666/Joanna%20Szymczak%20Bycie%20stawanie%20sie%20badaczem%20gotowym%20do%20realizowania%20projektow%20badawczych%20z%20drugim%20czlowiekiem.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kvale, S., *Prowadzenie wywiadów*, tłum. A. Dziuban, Warszawa 2010

Bałda W., „Siła Wyższa w COP-ie. Fabryka porcelany elektrotechnicznej w Boguchwale”, dostępne na:

<https://nowahistoria.interia.pl/ii-rzeczpospolita/news-sila-wyzsza-w-cop-ie-fabryka-porcelany-elektrotechnicznej-w-nld,1431413>

<https://miastarytm.pl/godla-krakowskich-kamienic-lat-30-xx-w/>

<http://szlakmodernizmu.pl/szlak/baza-objektow/kamienica-czynszowa-fabryki-cmielow-sa>

<https://www.antryj.pl/obyczaje/mundur-gornika>

<https://www.bachelorstudies.pl/uniwersytety/Austria/Montanuniversitaet-Leoben/>

<https://muzeumgornictwa.pl/aktualnosci/2-uncategorised/150-program-konferencji>

„Do jutra”  
- wystawa malarstwa  
Ewy Kalinowskiej-Maćków  
w Klubie Profesora AGH  
zostaje przedłużona  
do 4 stycznia 2020 roku



ArcelorMittal

Dołącz do Nas i wspólnie  
zmieniamy polskie hutnictwo



T W Ó R Z Z N A M I Ś W I A T



**Mostostal**  
WARSZAWA

**BUDUJEMY PRZYSZŁOŚĆ.**

**OD PONAD 70 LAT  
DLA NOWYCH POKOLEŃ.**

Jesteśmy spółką budowlaną z unikalnym doświadczeniem budowanym przez ponad 70 lat.

Cenimy i stale rozwijamy polską myśl inżynierską. Dzięki pracy najwyższej klasy profesjonalistów jesteśmy w stanie podjąć najtrudniejsze wyzwania budowlane.

**Budujemy przyszłość z pasją, zaangażowaniem  
i w trosce o jakość życia przyszłych pokoleń.**

[www.mostostal.waw.pl](http://www.mostostal.waw.pl)



## COMARCH W LICZBACH

Ponad 25 lat działalności | 6200 profesjonalistów | 93 biura w 34 krajach | 182 mln zł przeznaczonych na R&D w 2018 roku | 15 ośrodków Data Centre na całym świecie | 162 tys. godzin szkoleń w 2018 roku

Często jako jedna z nielicznych firm w Polsce pracujemy przy najnowszych, globalnych technologiach. Realnie wpływamy na to, jak będzie wyglądała nasza przyszłość, rozwijając sieć 5G, produkując innowacyjne urządzenia z dziedziny IoT czy tworząc rozwiązania smart city.

## TECHNOLOGIE, W KTÓRYCH PRACUJEMY

Python | Java | JavaScript | Angular | HAProxy | .NET | Oracle | Android | HTML5

Naszą największą wartością są nasi pracownicy, dlatego chcemy, aby czuli się komfortowo i bezpiecznie, zapewniając im stabilne zatrudnienie oraz możliwości rozwoju. Oferujemy 14 różnych ścieżek kariery i szereg szkoleń m.in. w naszym Centrum Szkoleniowym.

Każdego roku dajemy możliwość osobom, które dopiero stawiają pierwsze kroki na rynku pracy, organizując największy letni staż IT. Za nami już 17. edycja wakacyjnego stażu, w którym udział wzięło ponad 350 studentów najlepszych uczelni w kraju.





Bank Pekao

BIERZ ŻYCIE ZA ROGI

# OTWÓRZ KONTO NA SELFIE

Konto Przekorzystne dla młodych

**0 zł** prowizji banku za:



prowadzenie konta



wypłaty gotówki tą kartą ze wszystkich bankomatów w Polsce i za granicą



obsługę rewolucyjnej karty do konta z gwarancją niskich kursów<sup>1</sup>



za krajowe przelewy w Pekao24 lub aplikacji PeoPay<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Gwarancja niskich kursów dotyczy płatności za granicą tą kartą rozliczanych z Konta Przekorzystnego i polega na rozliczeniu płatności po kursach Mastercard bez dodatkowych prowizji Banku Pekao S.A. Nie dotyczy to sytuacji, gdy klient akceptuje przewalutowanie transakcji po kursie oferowanym w punkcie zlecenia płatności. Gwarancja nie obejmuje zmienności kursów Mastercard. Pełne informacje znajdziesz w naszych oddziałach.

<sup>2</sup> 0 zł przy autoryzacji za pomocą powiadomień push w aplikacji PeoPay lub 0,20 zł za wysyłkę SMS przy autoryzacji kodem SMS. Aplikacja PeoPay jest częścią usługi bankowości elektronicznej Pekao24.

Po ukończeniu 26. roku życia opłaty za rachunek płatniczy Konto Przekorzystne będą pobierane na zasadach ogólnych. Pojęcia: prowadzenie konta, obsługa karty, wypłata, przelew, Pekao24 i PeoPay, mają następujące znaczenie wynikające z przepisów prawa: wypłata gotówki, prowadzenie rachunku płatniczego, obsługa karty debetowej, polecenie przelewu/polecenie przelewu wewnętrznego, usługa bankowości elektronicznej. Stosowne definicje znajdziesz na [pekao.com.pl/definicje](http://pekao.com.pl/definicje).

**Sandomierz**  
Biuro Zarządu,  
centrala Grupy PBI,  
laboratorium technologiczne

**Jurkowice-Budy**  
Kopalnie dolomitu  
i wapienia dewońskiego,  
laboratorium technologiczne,  
wytwórnia mas bitumicznych,  
baza logistyczna

**Wymysłów**  
Kopalnia wapienia,  
wytwórnia betonu,  
produkcja kostki brukowej

**Kraśnik**  
PBI Infrastruktura (siedziba),  
wytwórnia mas bitumicznych,  
laboratorium technologiczne,  
serwis PBI Sprzęt, baza  
logistyczna, wytwórnia betonu

**Oleszyce**  
PBI Infrastruktura,  
wytwórnia mas bitumicznych  
laboratorium technologiczne,  
baza logistyczna

**Żołynia**  
PBI Infrastruktura,  
laboratorium technologiczne,  
serwis PBI Sprzęt,  
wytwórnia betonu

**Opatów**  
Produkcja  
prefabrykatów  
betonowych

**Wszachów**  
Kopalnia dolomitu

**Janczyce**  
Kopalnia dolomitu

**Piskrzyn**  
Kopalnia dolomitu

**Rzeszów**  
Biuro Zarządu PBI PPMD

**Basznia Dolna**  
Zakład wydobywczy siarki

**Lipowica**  
Kopalnia piaskowca



”

*Z okazji 100-lecia Uczelni, Profesorom, Pracownikom,  
a przede wszystkim Studentom Akademii Górniczo-Hutniczej  
składam najserdeczniejsze życzenia pomyślności  
oraz kolejnych dekad i stuleci pracy na rzecz rozwoju  
nauki polskiej na dotychczasowym, najwyższym poziomie.*

Przemysław Bokwa, Grupa PBI

Grupa  
**pbi**  
Razem możemy więcej

[www.grupapbi.eu](http://www.grupapbi.eu)

# Liderskie marki i biznes przyjazny konsumentom



## Jedna z największych firm w Europie Środkowo-Wschodniej

Maspex to zdecydowany lider na rynku soków, nektarów i napojów w Polsce, w Rumunii, w Czechach, na Słowacji, czołowy producent na Węgrzech, Bułgarii, na Litwie i Łotwie. Lider na rynku makaronów w Polsce, wiodący ich producent w Rumunii. Lider na rynku dżemów, keczupów i sosów oraz czołowy producent w segmencie dań gotowych i przetworów warzywnych w Polsce. Znaczący producent wyrobów instant w Europie Środkowo-Wschodniej i wiodący gracz na rynku wody w Rumunii.

## Prawie 30 lat działalności i dynamiczny rozwój

Firma przeprowadziła **19 akwizycji, w tym 11** za granicą. Skonsolidowane przychody ze sprzedaży w 2018 roku osiągnęły poziom **4,76 mld zł**. W nowoczesnych zakładach rocznie Maspex produkuje nawet **1,7 mld litrów soków, nektarów i napojów, 230 tys. ton makaronów** oraz **produktów instant, a także 140 tys. dżemów i przetworów**.

## Znane i cenione marki spożywcze

Portfolio tworzy **60 marek** – ponad **2000 propozycji produktowych**. Większość z nich to liderzy rynkowi: Tymbark, Kubuś, Lubella, Łowicz, Krakus, Kotlin, Puchatek, Ekland, DecoMorreno, Cremona, La Festa i Plusssz oraz marki zagraniczne: Relax, River, Queens, Olympos, Apenta. **Produkty Maspeksu trafiają do ponad 60 krajów na całym świecie i są dostępne na wszystkich kontynentach poza Antarktydą.**

## Firma odpowiedzialna społecznie

We wszystkich realizowanych przez Maspex programach społecznych uczestniczyło już ponad **8 milionów** dzieci.

**MASPEX**



**TAURON**

## Fotowoltaika

Mądry sposób na własną energię.  
To budzi naturalny podziw!

Wybierz fotowoltaikę z oferty TAURONA i zyskaj:

- ✔ zwrot za prąd w wysokości nawet do 2% wartości instalacji fotowoltaicznej,
- ✔ gwarancję odbioru nadwyżek wyprodukowanej energii.

Zamów na [tauron.pl/fotowoltaika](http://tauron.pl/fotowoltaika)



[tauron.pl](http://tauron.pl)

Jesteśmy liderem w produkcji miedzi i srebra.  
Umożliwiamy rozwój nowoczesnego świata.

KGHM Polska Miedź S.A. | ul. M.Skłodowskiej-Curie 48 | 59-301 Lubin | www.kghm.com

## NAJ NIE BIERZE SIĘ ZNIKĄD

NAJ musi być doskonałe z każdej strony. Paliwa LOTOS powstają w najnowocześniejszej rafinerii w Europie. Tworzą je zaangażowani w swoją pracę eksperci oraz ludzie z pasją.

[www.naj.lotos.pl](http://www.naj.lotos.pl)

## NAJ Z KAŻDEJ STRONY

Droga do NAJ jest długa. Dlatego jako pierwsi połączyliśmy Gdańsk z Warszawą **NIEBIESKIM SZLAKIEM** elektromobilności, tworząc sieć stacji ładowania samochodów elektrycznych.

[www.niebieskiszlak.pl](http://www.niebieskiszlak.pl)



## Magnificencjo!

Gratulując pięknego Jubileuszu, dziękuję jednocześnie za ogromne zaangażowanie, z jakim Kadra Naukowa jednej z najważniejszych uczelni technicznych w kraju kształci młodzież. Proszę o przyjęcie wyrazów szacunku i uznania dla wszystkich osób tworzących historię i siłę Akademii poprzez ich codzienny trud mądrego i odpowiedzialnego przekazywania wiedzy.

Przez 100 lat swojej działalności AGH wykształciła szereg znakomitych Absolwentów, którzy odnoszą sukcesy w Polsce i na świecie. Firma CEMEX nie od dziś korzysta z kwalifikacji i wykształcenia uzyskanych w krakowskiej Akademii przez naszych pracowników. 24,5% stanowisk kierowniczych i managerskich w CEMEX piastują Absolwenci AGH. Doceniamy ich profesjonalizm, obszerną znajomość zagadnień zawodowych i szerokie horyzonty, będące efektem kształcenia w Akademii.

Panu Rektorowi i Senatowi Uczelni życzę nietuzinkowych przedsięwzięć i kolejnych, pełnych zasług lat pomyślnego rozwoju Akademii Górniczo-Hutniczej. Studentom składam życzenia sukcesów w podejmowanych naukowych wyzwaniach, a całej znakomitej Kadrze Naukowej zadowolenia z realizacji misji dydaktycznej.

Niech obchody Jubileuszu AGH będą źródłem dumy i radości oraz inspiracji do twórczej realizacji podjętych zamierzeń.

**Rafał Gajewski**

Członek Zarządu

Dyrektor Pionu Handlowego



Kładka Bernatka



Muzeum Lotnictwa Polskiego



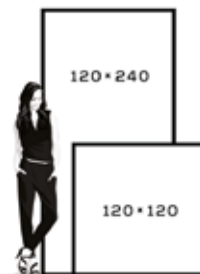
PARADYŻ  
CERAMIKA

## GOLDEN HILLS PRZEPYCH ZŁOTYCH WZGÓRZ

Wyjątkowa kolekcja na wyjątkowy jubileusz. Golden Hills to niezwykła seria płytek stworzona specjalnie na 30-lecie istnienia Ceramiki Paradyż (Celebration Edition). Za inspirację do jej powstania posłużyły zapierające dech w piersiach krajobrazy Ameryki Północnej – monumentalne skały kryjące w sobie szlachetne kruszce oraz bezkresne potacie pokryte złotymi wzgórzami. Poczuj wyzwalającą woń swobody i wolności, które wypełniają tę odległą krainę! Wyjątkowość kolekcji tkwi w innowacyjnej technologii – tworząc płytki Golden Hills korzystano jedynie z nowatorskich surowców, dzięki którym możliwe było uzyskanie unikatowej struktury do złudzenia przypominającej kamień z mieniącym się w świetle „cukrowym efektem”. Na jubileuszową serię płytek składają się strukturalne płytki bazowe w formacie 29,8 x 89,8 cm (nero i gold) oraz inserta 29,8 x 89,8 cm z efektem „żytek” zatopionych w głębi czarnego szkła, które idealnie pasują do uniwersalnych złotych listew metalowych Paradyż 1 x 89,8 i 2 x 89,8 cm lub szklanych Paradyż 2,3 x 89,8 cm.



Płyta gresowa CIELO E TERRA BLU 119,8 x 239,8 cm



## MINIMALIZM NASYCONY KOLOREM

Kolekcja ceramiki, która jest pełna kolorów.

Minimalistyczna pod względem wzornictwa oraz struktury. Oszczędna w stylu, ale bogata w inspirowanie. Różnorodność kolorów i faktur daje poczucie zrywania granic. Jej kolorystyka jest wyjątkowo naturalna i dostępna w szerokiej, polibokowej gamie kolorystycznej. Ciepła i naturalna. Projektanci i Urodoty Koziara.

[www.tubadzin.pl/dorota-koziara](http://www.tubadzin.pl/dorota-koziara)

**TUBADZIN**  
DOROTA KOZIARA



## Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.

[www.ropczyce.com.pl](http://www.ropczyce.com.pl)

Producent wysokiej jakości  
materiałów ogniotrwałych  
zasadowych  
i glinokrzemianowych



ul. Postępu 15C  
02-676 Warsaw  
Poland

**ISO**  
9001:2015

CERTYFIKATY

**ISO**  
14001:2015

**ISO**  
18001:2004



EXME Berger Group zajmuje się kompleksowym odmetanowaniem górotworu kopalń węgla kamiennego, projektowaniem i wdrażaniem technologii odmetanowania, projektowaniem i budową „pod klucz” obiektów oraz urządzeń odmetanowania, realizacją projektów związanych z ideą procesu trigeneracji na bazie ujętego metanu, podziemnymi robotami wiertniczymi oraz wszelkimi zagadnieniami naukowo-badawczymi, związanymi z oceną i likwidacją zagrożeń metanowych.



EXME Berger Group może pochwalić się ponad 50-letnim doświadczeniem w zakresie prowadzenia aktywnego odmetanowania kopalń. Podstawowym celem działalności Grupy jest zapewnienie bezpieczeństwa pracy górnikom i umożliwienie płynnej eksploatacji ścian przez zminimalizowanie zagrożenia metanowego. W realizacji tego celu pomaga profesjonalizm i doświadczenie kadry inżynieryjno-technicznej, zaangażowanie i odpowiedzialność pracowników dołowych i powierzchniowych oraz stale unowocześniana baza sprzętowa.

[www.exmeberger.pl](http://www.exmeberger.pl)

EXME Berger Group jest wspólną marką, pod którą od 2014 roku działają cztery firmy:

ZOK Sp. z o.o. ul. Boczna 24 44-335 Jastrzębie-Zdrój NIP: 6331000965 REGON: 271965635	ZOK-TECH Sp. z o.o. ul. Boczna 26A 44-335 Jastrzębie-Zdrój NIP: 6331002208 REGON: 272357004
ZSRG Sp. z o.o. ul. Stodolna 31 44-240 Żory NIP: 6422815839 REGON: 278104439	EXME PLUS Sp. z o.o. ul. Stodolna 31 44-240 Żory NIP: 6511690233 REGON: 241128970

OFERTA produktowa i usługowa EXME Berger Group obejmuje również:

➤ Bezobsługową Przewoźną Stację Odmetanowania (PSO-1), która otrzymała złoty medal w konkursie „Innowacyjne rozwiązania w budowie maszyn i urządzeń górniczych: Innowacyjny produkt”, organizowanym przez Polską Technikę Górniczą S.A. podczas Międzynarodowych Targów Górniczo-Przemysłu Energetycznego i Hutniczego w Katowicach 2015. Jest ona dedykowana dla kopalń, które okresowo prowadzą aktywne odmetanowanie w związku ze wzrostem zagrożenia metanowego lub z okresowym zwiększeniem ilości ujmowanego gazu, jak również z koniecznością zwiększenia wydajności istniejącej stacji odmetanowania. Jest przeznaczona także dla kopalń, które zamierzają zaprzestać eksploatacji lub borykają się z problemami metanowymi w trakcie likwidacji. Można ją również wykorzystać w kopalniach prowadzących odmetanowanie metodą otworów drenażowych, wykonywanych z powierzchni. Atutami produktu jest pełna automatyzacja oraz możliwość bezprzewodowego przekazywania parametrów pracy do zewnętrznego systemu dyspozytorskiego.

➤ Przewoźne Urządzenie do Ujmowania i Przetłaczania Gazu (PUPG-2) do zastosowania w podziemnych wyrobiskach, wykorzystywane jako centralna dołowa elektryczna stacja odmetanowania w trakcie likwidacji zagrożeń metanowych lub w akcjach pożarowych do zatłaczania metanu, w celu inertyzacji atmosfery w polach pożarowych.

➤ Wiercenia rdzeniowe, geologiczne i odwadniające, wiercenia otworów do profilaktyki tąpaniowej (strzałowe), wiercenia wielokrotnicowe.

➤ Produkcję rur obsadowych, prewenterów (dławików) wiertniczych, strumienic pneumatycznych, koronek wiertniczych dwustrzowych i segmentowych, pasówek rurowych, osprzętu do budowy i eksploatacji ujęć metanowych, wszelkich konstrukcji stalowych.

EXME Berger Group posiada własne laboratorium, które jest uprawnioną jednostką naukowo-badawczą, wskazaną przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego do wykonywania zadań rzeczoznawcy, w zakresie zagrożenia metanowego w kopalniach węgla kamiennego. W ramach posiadanych uprawnień laboratorium wykonuje badania stanu zagrożenia metanowego i wyrzutowego, przygotowuje prognozy i opinie odnośnie metanowości pokładów węgla.



## KÄRCHER

## KÄRCHER CENTER AAT RENKAR



**SPRZEDAŻ SERWIS WYPOŻYCZALNIA**

**KRAKÓW, ul. K. Łowińskiego tel. 12 644 08 90**

**[www.aatrenkar-karcher.pl](http://www.aatrenkar-karcher.pl)**



www.geobrugg.com/mining



Safety is our nature



Zabezpieczenie Powierzchniowe i Ochrona przed Odłamkami

# ROZWIĄZANIA DLA BEZPIECZEŃSTWA W GÓRNICTWIE

GEOBRUGG PARTNER / 31-215 Kraków, ul Żabiniec 101H/13 / www.geobrugg.pl

## TITAN POLSKA



- GEOTECHNIKA**
1. Gwoździe gruntowe
  2. Mikropale iniekcyjne
  3. Mikropale kotwiące



- SZALUNKI WYKOPOWE**
4. Lightbox - system aluminiowy
  5. Strongbox - system stalowy



- SYSTEMY DESKOWAŃ**
6. Rusztowania podporowe i deskowania stropowe
  7. Zastrzały
  8. Stoly deskowaniowe



BUDOWNICTWO ZMIENIA ŚWIAT. MY ZMIENIAMY BUDOWNICTWO. JUŻ OD PONAD 130 lat



- 1881 założenie Friedr. Isenbeck
- 1912 budowa pierwszego własnego oddziału
- lata 30' rozpoczęcie produkcji powłok i robót wykopowych
- lata 50' rozpoczęcie produkcji kagalków i wykopowych
- lata 80' rozwiązanie geotechniczne i rozpoczęcie systemu TITAN
- lata 90' początek działalności na całym świecie
- 2002 TITAN POLSKA rozpoczęła produkcję geotechniczną
- 2008 systemy wykopowe: Lightbox, Strongbox, LITEBOX w Polsce
- 2012 start Biura Inżynierskiego TITAN
- 2014 I Szkoła Mikropali
- 2017 systemy deskowania i Mikrosztopy dostępne w Polsce
- 2019 100-lecie AGH



WODOCIĄGI  
Miasta Krakowa

W KRAKOWIE  
**DOBRA WODA**  
*prosto z kranu*



[www.wodociagi.krakow.pl](http://www.wodociagi.krakow.pl)



# Valeo

Valeo jest dostawcą części motoryzacyjnych, partnerem dla wszystkich producentów samochodów na całym świecie. Jako firma technologiczna, Valeo proponuje innowacyjne produkty i systemy, które przyczyniają się do redukcji emisji CO<sub>2</sub> i rozwoju intuicyjnej jazdy.

W 2018 r. Grupa wygenerowała sprzedaż w wysokości 19,3 mld euro i zainwestowała 13% swojej sprzedaży w badania i rozwój. W 186 zakładach, 21 ośrodkach badawczych, 38 centrach rozwoju i 15 platformach dystrybucyjnych, które zlokalizowane są w 33 krajach na całym świecie, Valeo zatrudnia 113.600.

W Polsce swoją działalność VALEO rozpoczęło w 1996 roku. Obecnie ma 4 zakłady produkcyjne, biuro handlowe, 4 Centra Badawczo-Rozwojowe oraz Centrum Usług Wspólnych. Valeo w Polsce zatrudnia ponad 7000 Pracowników, w tym ponad 600 Inżynierów.



**Zakład Produkcji Systemów Wycieraczek**  
ul. Przemysłowa 3  
32-050 Skawina



**Zakład Produkcji Systemów Oświetlenia**  
ul. Europejska 50  
32-500 Chrzanów



**Zakład Produkcji Systemów Chłodzenia Silnika**  
ul. Przemysłowa 3  
32-050 Skawina



**Zakład Produkcji i Regeneracji Systemów Napędowych**  
ul. Bestwińska 21  
43-500 Czechowice-Dziedzice



**Valeo Service Eastern Europe**  
ul. Marynarska 15  
02-674 Warszawa

## PARTNERZY GŁÓWNI OBCHODÓW 100-LECIA AGH



ArcelorMittal

COMARCH

Mostostal  
WARSZAWA

Grupa  
pbi

 Bank Pekao

---

## PARTNERZY OBCHODÓW 100-LECIA AGH

 LOTOS

 KGHM  
POLSKA MIEDŹ

MASPEX

 TAURON

 CEMEX

 EXME Berger Group

 KÄRCHER  
KÄRCHER CENTER AAT REDKAR

 PARADYŻ  
CERAMIKA

TUBĄDZIN

 ZM  
ROZCIĘSA

 GEOBRUGG  
BRUGG  
Safety is our nature

 Valeo

 TITAN POLSKA

 WODOCIĄGI  
Miasta Krakowa

---

## PATRONAT MEDIALNY

 pap  
POLSKA AGENCJA PRASOWA

 TVP 1

 DZIENNIK POLSKI

 RADIO  
KRAKÓW



fot. Z. Sulima



fot. M. Talar, KSAF AGH

# 100 lat AGH



fot. Z. Sulima



fot. M. Talar, KSAF AGH



fot. M. Talar, KSAF AGH

